JUMA LA KUMI NA MOJA. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA KUMI NA MOJA

SOMO LA KWANZA: Amu 2.6 - 3.4

Kiitikizano:

Zab 105, 40. 41. 44-45; Amu 2, 16

- **K.** Hasira ya Bwana ikawaka juu ya watu wake, akawatia mikononi mwa mataifa. Lakini aliyaangalia mateso yao, aliposikia kilio chao. * Akawakumbukia agano lake kwa upendo wake mkuu
- W. Bwana akawainua waamuzi, waliowaokoa na mikoni ya watu waliowateka nyara.
- K. Akawakumbukia agano lake kwa upendo wake mkuu.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya Baba yetu" ya Mt. Sipriani, askofu na shahidi

Sala yatoka kwenye moyo mnyenyekevu

Kwa wale wanaosali, maneno na sala yafanywe ili kuingiza ndani yao ukimya na kicho. Twafikiri kujipata mbele ya Mungu. Yafaa kuwa na shukrani machoni pa Mungu, iwe kwa msimamo wa mwili, iwe kwa tiuni ya sauti. Naam, kama ni ya watoto watundu kupiga kelele kwa vyombo, vile vile, kinyume, yafaa kwa mwenye ustaarabu kusali kwa kiasi na unyamavu. Kwa mengine, Bwana alituamuru na kutufundisha kusali kwa siri, kwenye mahali pa faragha na mbali, na katika vyumba pia. Yaani, ni desturi ya imani kujua kwamba Mungu yupo po pote, kwamba asikiliza na kuona wote na kwamba kwa ukamilifu wa adhama yake aingia pia kwenye mahali pa maficho na pa siri, kama ilivyoandikwa: Mimi ni Mungu aliye karibu, mimi si Mungu aliye mbali. Je, mtu yeyote aweza kujificha mahali pa siri, nisimwone? Je, mbingu na nchi hazikujawa nami? (Yer 23, 23-24). Na pia: Macho ya Bwana yako kila mahali, yakimchunguza mbaya na mwema (Mit 15, 3).

Na wakati tunapokutana na ndugu na kuadhimisha mafumbo ya Mungu pamoja na makuhani wa Mungu, twapaswa kukumbuka heshima na ustaarabu ili tusipepee sala zetu kwa sauti bila mipango, wala kutamka kwa kelele na uwingi wa maneno ombi ambalo halina budi likabidhiwe kwa Mungu kwa mwendo mzuri na mtauwa. Mungu si mmoja asikilizaye sauti, bali moyo. Hatuhitaji kupaza sauti ili kuvuta uangalifu wa Mungu, kwa kuwa yeye aona mafikira yetu. Adhihirisha hayo, asemapo: "Mbona mnawaza maovu mioyoni mwenu?" (Mt 9, 4). Na pengine asema: "Na makanisa yote yatajua ya kuwa mimi ndiye achunguzaye viuno na mioyo" (Ufu 2,23).

Kwa hiyo katika kitabu cha kwanza cha wafalme, Ana aliyekuwa ndani yake na mfano wa Kanisa, alishika na kuhifadhi yale aliyomwomba Mungu, si kwa kuyasihi kwa sauti kuu, bali kwa utii na upole, na hata katika siri yenyewe ya moyo. Alisema kwa sala ya siri, lakini kwa imani dhahiri. Akaongea si kwa sauti, bali kwa moyo, kwani alijua ya kuwa Mungu asikiliza hivyo. Akapata aliyoomba, kwa sababu alisihi kwa tumaini. Ndivyo Maandiko matakatifu yasemavyo: Alikuwa akinena moyoni mwake; midomo yake tu ilionekana kama anena, sauti yake isisikiwe, Bwana akamsikiliza (I Sam 1, 13). Vile vile twasoma katika zaburi: Semeni mioyoni mwenu, na tubuni vitandani mwenu (Zab 4, 5). Kwa njia ya Yeremia mwenyewe, Roho Mtakatifu ashauri na kufundisha akisema: Wewe, ee Bwana, wapaswa kuabudiwa katika dhamira (Bar 6, 5).

Kwa hiyo, ndugu wapendwa sana, anayesali asisahau jinsi mtoza ushuru alivyosali pamoja na mfarisayo hekaluni. Hakuwa na macho yakielekea juu bila busara, hakuinua mikono bila utaratibu,

bali akijipigapiga kifua na kuhukumu dhambi zilizokuwemo ndani yake, aliomba msaada wa huruma ya Mungu. Na wakati mfarisayo alijivunia mwenyewe, alikuwa mtoza ushuru aliyestahili kuhesabiwa haki, kwa sababu alisali kwa njia sahihi, kwani hakutia tumaini la wokovu kwenye kutegemea usafi wake, kwa kuwa hamna aliye bila hatia. Alisali baada ya kuungama kwa unyenyekevu dhambi zake. Na hivyo, yule anayesamehe wanyenyekevu, alisikiliza sala yake.

Kiitikizano:

- **K.** Tazama msimamo wetu mbele ya Mungu na malaika zake: * katika kuimba zaburi roho yetu iambatane na sauti yetu.
- W. Si kwa maneno mengi, bali kwa usafi wa moyo na majuto ya ndani twajua ya kuwa twasikiwa:
- K. katika kuimba zaburi roho yuetu iambatane na sauti yetu.

JUMATATU YA KUMI NA MOJA

SOMO LA KWANZA: Amu 4, 1-24

Kiitikizano:

I Kor 1, 27.29; 2 Kor 12, 9; I Kor 1, 28

- **K.** Mungu alivichagua vitu dhaifu vya dunia, ili aviaibishe vyenye nguvu; mwenye mwili awaye yote asije akajisifu mbele za Mungu; * uweza wake hutimilika katika udhaifu.
- W. Mungu alivichagua vitu ambavyo haviko, ili avibatilishe vile vilivyoko.
- K. Uweza wake hutimilika katika udhaifu.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya Baba yetu" ya mt. Sipriani, askofu na shahidi.

Sala yetu haina budi kuwa ya hadharani na ya kuenea kote

Kwanza, daktari wa amani na mwalimu wa umoja hakutaka kwamba sala iwe ya binafsi na ya mtu peke yake, yaani, yenye choyo, kama mtu akijiombea mwenyewe tu. Hatusemi: "Baba yangu, uliye mbinguni", wala: "Nipe leo mkate wangu", wala kila mmoja aomba deni lake tu liondolewe, au anasihi kwa ajili yake tu asiingizwe majaribuni au aokolewe toka uovu. Kwetu sala ni ya hadhara na yenye kuenea kote, na tunaposali hatuombi kwa ajili ya mtu mmoja tu, bali kwa taifa zima, kwa kuwa watu wote wafanya kitu kimoja.

Mungu wa amani na mwalimu wa uelewano, aliyefunza umoja, alitaka kwamba kila mmoja awaombee wote, kama yeye alivyobeba wote katika nafsi ya mtu mmoja.

Walifuata sheria hii ya sala watoto watatu waliofungwa katika tanuru ya moto, walipokubali pamoja katika sala na walikuwa wameungana kwenye mwungano wa roho. Yasema hayo Maandiko ya Mungu. Yakituambia kwamba walisali pamoja, yatupatia mfano wa kufuata, ili na sisi tufanye hayo. Hapo, yasema, wale watatu, kwa sauti moja waliimba tenzi na kumbariki Mungu (Dan 3, 51). Walisema kama kwa sauti moja, na Kristo hakuwafundisha bado kusali.

Kwa kuwa walisali hivi, maneno yao yalikuwa ya maana, yakasikilizwa: sala inayoongozwa na amani, rahisi na ya ndani, yashindia fadhili ya Mungu. Twaona ya kuwa imeandikwa kwamba mitume walisali hivyo pamoja na wanafunzi, baada ya kupaa kwa Bwana. Yasemwa "walikuwa wakidumu kwa moyo mmoja katika kusali, pamoja nao wanawake, na Mariamu mama yake Yesu,

na ndugu zake" (Mdo 1,14). Walidumu, wakawa na nia moja katika sala, wakidhihirisha iwe kwa udumivu wa sala yao, iwe kwa uelewano, kwamba Mungu, anayewafanya kukaa na nia moja (Zab 68, 6) nyumbani, hakubali kwenye makao ya kimungu na ya milele isipokuwa wale wanaosali katika mwungano wa mioyo. Ni nyingi na za aina tofauti, ndugu wapendwa, ufunuo wa sala wa Bwana! Zimekusanywa kwenye sala fupi sana, lakini inayojaa uwezo wa kiroho. Hakuna kitu kamwe ambacho hakimo kwenye sala hii ya sifa na maombi. Kwa hiyo, sala hii yafanya muhtasari halisi wa mafundisho ya kimungu.

Mtu mpya, aliyezaliwa na kufanywa upya na Mugnu wake kwa njia ya neema yake, kwanza asema: "Baba", kwa sababu ameanza tyari kuwa mwana. Imeandikwa "alikuja kwake, wala walio wake hawakumpokea. Bali wote waliompokea, aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu, ndio wale walioaminio jina lake (Yn 1, 11-12).

Yule, basi, aliyeamini jina lake, na kuwa mwana wa Mungu, hana budi kuanzia hapa: kushukuru na kukiri kwamba ni mwana wa Mungu, akisema ya kuwa Mungu kwake ni Baba wa mbinguni.

Kiitikizano: Zab 22, 22; 57, 9

- K. Nitalihubiri jina lako kwa ndugu zangu, * katikati ya kusanyiko nitakusifu
- W. Nitakushukuru kati ya watu, nitakuimbia zaburi kati ya mataifa;
- K. katikati ya kusanyiko nitakusifu.

JUMANNE YA KUMI NA MOJA

SOMO LA KWANZA: Amu 6, 1-6. 11-24a

Kiitikizano:

Isa 45, 3-4; Amu 6, 14; Isa 45, 6

- **K.** Mimi ni Bwana, nikuitaye kwa jina lako, kwa upendo wa Yakobo, mtumishi wangu na Israeli, mteule wangu. * Enenda kwa uwezo huu, ukawaokoe Israeli.
- W. Wajue wote kwamba mimi ni Bwana, wala hapana mwingine.
- K. Enenda kwa uwezo huu, ukawaokoe Israeli.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya Baba yetu" ya Mt. Sipriani, askofu na shahidi

Jina lako litukuzwe

Jinsi ilivyo nzuri neema ya Bwana, jinsi ilivyo juu fadhila yake na mkarimu, wema wake kwa ajili yetu! Yeye alitaka kwamba sisi tuadhimishe sala yetu mbele yake na kumsihi kwa jina la Baba, na, kama Kristo ni Mwana wa Mungu, vivyo hivyo pia sisi tujiite wana wa Mungu. Hilo hakuna mmojawetu angalithubutu kulitaja katika sala, ikiwa yeye mwenyewe asingalituruhusu kusali hivyo. Twapaswa, basi kukumbuka na kujua, ndugu wapendwa, kwamba tukisema ya kuwa Mungu ni Baba yetu, twapaswa kuenenda kama wana wa Mungu, kwa sababu, kama vile twapendezwa na Mungu Baba, vivyo hivyo, naye apendezwe nasi.

Tujienende kama hekalu la Mungu, ili ionekane kwamba Mungu akaa ndani yetu. Na mwenendo wetu usipinge roho, kwa kuwa tukianza kuwa viumbe vya kiroho na vya mbinguni,

tusifikiri na kutenda ila mambo ya kiroho na ya mbinguni, kwani Bwana mwenyewe asema: "Wao wanaoniheshimu nitawaheshimu, na wao wanaonidharau watahesabiwa kuwa si kitu" (I Sam 2, 30).

Hata Mtume mtakatifu katika waraka wake moja aliandika: "Ninyi si mali yenu wenyewe; maana mlinunuliwa kwa thamani. Sasa, basi, mtukuzeni Mungu katika miili yenu (I Kor 6, 20).

Baada ya hayo twasema: "Jina lako litukuzwe", si kwa sababu tunamtakia Mungu kwamba atukuzwe na sala zetu, bali kwa kuwa twamwomba Bwana kwamba jina lake litukuzwe ndani yetu. Kwa kweli, Mungu aweza kutukuzwa na nani, wakati ndiye yeye atakatifuzaye? Yeye amesema: "Mtakuwa watakatifu, kwa kuwa mimi ni mtakatifu" (Law 11, 45). Kwa hiyo sisi twaomba na kusihi kwamba, tukitakatifuzwa na ubatizo, tudumu katika yale tuliyoanza kuwepo. Na hayo twayaomba kila siku. Naam, twahitaji kila siku kutakatifuzwa. Kwa kuwa twatenda dhambi kila siku, twapaswa kujitakasa toka makosa yetu kwa kutakatifuzwa kunakoendelea.

Na ni upi utakatifu unaotendeka ndani mwetu na huruma ya Mungu, autangaza Mtume, akisema: "Wala waasherati, wala waabudu sanamu, wala wazinzi, wala wafiraji, wala walawiti, wala wevi, wala watamanio, wala walevi, wala watukanaji, wala wanyang'anyi hawataurithi ufalme wa Mungu. Na baadhi yenu mlikuwa watu wa namna hii; lakini mlioshwa, lakini mlitakaswa, lakini mlihesabiwa haki katika jina la Bwana Yesu Kristo, na katika Roho wa Mungu wetu" (I Kor 6, 9-11). Atuambia tumehesabiwa haki katika jina la Bwana Yesu Kristo na katika Roho wa Mungu wetu. Sisi twaomba ili udumu ndani yetu utakatifu kama huu. Na, kwa kuwa Bwana na hakimu wetu amwamuru yule aliyeponywa au kufufuliwa naye kutotenda dhambi tena, ili asipate kitu kibaya zaidi, tumwombe usiku na mchana ule utakatifu na ule uzima zitokazo kwenye neema zake.

<u>Kiitikizano</u> Eze 36, 23. 25-27; Law 11, 41

- **K.** Nami nitalitakasa jina langu. Nami nitawanyunyizia maji safi; nami nitawapa ninyi moyo mpya, nitatia roho mpya ndani yenu; * nitawaendesha katika hukumu zangu na mtazitii sheria zangu.
- W. Mtakuwa watakatifu, kwa kuwa mimi ni Mtakatifu:
- K. nitawaendesha katika hukumu zangu na mtazitii sheria zangu.

JUMATANO YA KUMI NA MOJA

SOMO LA KWANZA: Amu 6, 33 – 7,8. 16-22

Kiitikizano:

K. Mungu alivichagua vitu dhaifu vya dunia ili aviaibishe vyenye nguvu, tena alivichagua vitu vinyonge na vilivyodharauliwa, * ili mtu ye yote asije akajisifu mbele yake.

- W. Mungu amewaangusha wakuu katika viti vyao vya enzi, na amewakweza wanyonge,
- K. ili mtu ye yote asije akajisifu mbele yake.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya Baba yetu" ya mt. Sipriani, askofu na shahidi.

Ufalme wako ufike. Utakalo lifanyike

"Ufalme wako ufike". Twaomba kwamba uje kwetu ufalme wa Mungu, kama vile twaomba kwamba jina lake litakatifuzwe ndani yetu. Lakini, je, waweza kuwa muda ambamo Mungu hatawali? Au wakati gani yaweza kuanza karibu naye yale ambayo yalikuwepo daima, wala hayakuacha kamwe kuwepo? Siyo hayo tunayoomba, bali kwamba uje ufalme wetu, ule ambao Mungu alituahidi, na tulioshindiwa na damu na mateso ya Kristo, ili kwamba sisi, tuliokuwa kabla

watumwa wa ulimwengu, tuweze baadaye kutawala chini ya utawala wa Kristo. Yeye mwenyewe aahidi hayo akisema: "Njoni, mliobarikiwa na Baba yangu, urithini ufalme uliowekewa tayari tangu kuumbwa ulimwengu" (Mt 25, 34).

Kwa kweli, ndugu wapendwa, Kristo mwenyewe aweza kuwa ufalme wa Mungu ambao kila siku twaomba ujio wake, ambao twatamani kuuona, haraka iwezekanavyo, ujio wake kwa ajili yetu.Naam, yeye ndiye ufufuko, kwani katika yeye twafufuka. Kwa hiyo yeye aweza kuangaliwa kama ufalme wa Mungu, kwa kuwa katika yeye tutatawala. Kwa haki, basi, twaomba ufalme wa Mungu, yaani, ufalme wa mbinguni, kwani upo pia ufalme wa duniani. Lakini yule aliyekataa ulimwengu wa uovu, amekuwa juu ya heshima zake, kama pia ya ufalme wake.

Tukiendelea katika sala twasema: "Mapenzi yako yafanyike duniani kama mbinguni", sio ili Mungu afanye atakavyo, bali ili tuweze kufanya atakavyo Mungu. Naam, nani awezaye kumzuia Mungu kufanya atakavyo yeye? Bali ni sisi tusiofanya atakavyo Mungu, kwa sababu dhidi yetu asimama shetani ili kutuzuia kuelekeza moyo wetu na matendo yetu kulingana na mapenzi ya Mungu. Kwa hiyo twasali na kuomba kwamba yatendeke ndani yetu mapenzi ya Mungu. Na, ili hayo yafanyike ndani yetu, twahitaji mapenzi ya Mungu, yaani, uwezo na ulinzi wake, kwa kuwa hakuna aliye mwenye nguvu kwa nguvu zake mwenyewe, bali amepata kuwa hivyo kwa ukarimu na huruma ya Mungu. Mwishowe, hata Bwana, akionyesha kwamba hata ndani yake ulikuwa udhaifu ulio kawaida wa mtu, alisema: "Baba yangu, ikiwezekana, kikombe hiki kiniepuke" Mt 26, 39). Na akitolea mfano kwa wanafunzi wake, ili wasitende mapenzi yao, bali yale ya Mungu, akaongeza: "Walakini si kama nitakavyo mimi, bali kama utakavyo wewe".

Mapenzi ya Mungu ni yale ambayo Kristo alifuata, akafundisha. Ni unyenyekevu katika mazungumzo, uthabiti katika imani, uangalifu katika maneno, katika matendo haki, kwenye vitendo huruma, katika desturi ukali. Mapenzi ya Mungu ni kutofanya mabaya na kuvumilia uovu uliopatwa, kuhifadhi amani pamoja na ndugu, kumpenda Mungu kwa moyo wote, kumpenda kwa kuwa ni Baba, kumwogopa kwa kuwa ni Mungu, kutoweka cho chote mbele ya Kristo, kwa kuwa hata yeye hakupendelea kitu kuliko sisi. Mapenzi ya Mungu ni kuunganika kabisa na upendo wake, kubaki karibu na msalaba wake kwa bidii na nguvu, kumpatia ushuhuda imara wakati ambapo jina lake na heshima yake zinabishana, kuonyesha uhakika juu ya jambo jema, wakati tunapompambania, kukubali kwa moyo wa furaha kifo kitakapokuja kutupeleka kwenye tuzo.

Hayo yamaanisha kutaka kuwa warithi pamoja na Kristo, hayo ndiyo kutekeleza amri ya Mungu, hayo ni kufanya mapenzi ya Baba.

Kiitikizano: Mt 7, 21; Mk 3, 35

K. Yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni, * ataingia katika ufalme wa mbinguni.

- W. Ye yote atakayefanya mapenzi ya Mungu, huyu ndiye ndugu yangu, dada na mama:
- **K.** ataingia katika ufalme wa mbinguni.

ALHAMISI YA KUMI NA MOJA

SOMO LA KWANZA: Amu 8, 22-23. 32; 9, 1-15. 19-20

Kiitikizano:

- K. Mimi wala mwanangu hatutatawala juu yenu: * mfalme wenu atakuwa Bwana.
- W. Kwa yule aketiye juu ya kiti cha enzi na yeye Mwanakondoo, baraka na heshima na utukufu na uweza, hata milele na milele:
- K. mfalme wenu atakuwa Bwana.

90 - Ofisi ya Masomo Kipindi cha kawaida

SOMO LA PILI:

Toka makala"Juu ya Baba yetu"ya Mt. Sipriani, askofu na shahidi.

Baada ya chakula, huombwa msamaha wa dhambi

Tukisema sala ya Bwana, twaomba: "Utupe leo mkate wetu wa kila siku". Hayo yaweza kueleweka iwe katika maana ya kiroho, kama ya kimwili, kwa sababu maana zote mbili, katika uchumi wa kimungu, zinafaa kwa wokovu. Naam, mkate wa uzima ni Kristo, na mkate huu si wa wote, lakini, bila shaka, ni wetu. Na, kama twasema "Baba yetu", kwa sababu ni Baba wa wale wanaoelewa na kuamini, vile vile twaomba "mkate wetu", kwani Kristo ni mkate wa wale ambao kama sisi wapokea mwilie.

Tuombe, basi, kwamba kila siku tupewe mkate huu. Sisi twaishi katika Kristo na twapokea kila siku Ekaristi yake kama chakula cha wokovu. Isitukie kwamba, kwa sababu ya dhambi nzito, tunyimwe mkate wa mbinguni, na hivyo, tukinyimwa komunio, tutengwe pia na mwili wa Kristo. Yeye mwenyewe alitangaza: Mimi ni mkate wa uzima, niliyeshuka toka mbinguni. Mtu akila mkate huu, ataishi milele. Na mkate nitakaotoa mimi ni mwili wangu kwa ajili ya uzima wa ulimwengu (Yn 6, 51).

Asema kwamba ikiwa mtu atakula mkate wake, ataishi milele. Ni dhahiri kwamba waishi wale wanaoonja mwilie na kupokea Ekaristi kwa haki ya komunio. Toka hayo yatokea kwamba mtu akiacha Ekaristi ajitenga na mwili wa Kristo na abaki mbali na wokovu. Ni tukio la kujisumbua. Tumwombe Bwana kwamba lisitukie. Ni yeye mwenyewe atamkaye tishio hili, akisema: Msipoula mwili wake Mwana wa Adamu na kuinywa damu yake, hamna uzima ndani yenu (Yn 6, 53). Kwa hiyo, tuombe kwamba tupewe kila siku mkate wetu, yaani Kristo, ili sisi tunaobaki na kuishi katika Kristo, tusiende mbali na uzima wake wa kimungu.

Baada ya hayo twaomba pia hata kwa ajili ya dhambi zetu, tukisema: "Na utusamehe makosa yetu, kama tunavyowasamehe na wale waliotukosea". Baada ya kuomba msaada wa chakula, tuome pia msamaha wa dhambi.

Jinsi kweli inavyohitajika, na nni ya busara na ya kufaa kuonywa kwamba tu wakosefu, na kusukumwa kusali kwa ajili ya dhambi zetu! Kwa namna hiyo, wakati tunapoomba msamaha kwa Mungu, roho yatutambulisha upya ujuzi juu yetu. Na, ili isitukie kwamba mmoja ajifurahishe kama asingekuwa na hati na, akipanda juu, asianguke chini zaidi, aambiwa na kufundishwa kwamba yeye atenda dhambi kila siku, na kwa hiyo aamuriwa kusali kila siku kwa ajili ya dhambi.

Hivyo aonya pia Yohane katika waraka wake, akinena: Tukisema kwamba hatukutenda dhambi, twajidanganya wenyewe, wala kweli haimo ndani mwetu. Bali tukiziungama dhambi zetu, Bwana ni mwaminifu na mwenye haki, hata atuondolee dhambi zetu (I Yoh 1, 8). Katika waraka wake aliunganisha mambo yote mawili: kwamba yatubidi sisi kusali kwa ajili ya dhambi zetu na kwamba twapata msamaha tusalipo. Kwa hayo alimwita pia Bwana mwaminifu kwa kuwa ahifahi imani kwa ahadi yake ya kutusamehe dhambi. Yeye aliyetufundisha kusali kwa dhambi na makosa, aliahidi huruma yake ya kibaba na msamaha wake.

Kiitikizano: Zab 30, 2. 4; 24, 18

K. Nakutumainia wewe, Bwana, nisiaibike milele. Wewe ni mwamba wagu na ngome yangu: * kwa jina lako uongoze hatua zangu.

- W. Utazame teso langu na taabu yangu; unisamehe dhambi zangu zote;
- **K.** kwa jina lako uongoze hatua zangu.

IJUMAA YA KUMI NA MOJA

SOMO LA KWANZA: Amu 13, 1-25

Kiitikizano: Lk 1, 13.15; Amu 13, 7. 3. 5

K. Malaika alimwambia Zakaria: mkeo atakuzalia mtoto mwanamume, na jina lake utamwita Yohane; hatakunywa divai wala kileo, naye atajazwa Roho Mtakatifu tangu tumboni mwa mamaye; * atakuwa wakfu kwa Mungu.

- W. Malaika wa Bwana alimtokea mke wa Manoa, akamwambia: utachukua mimba, nawe utamzaa mtoto mwanamume, na wembe usipite juu ya kichwa chake:
- K. atakuwa wakfu kwa Mungu.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya Baba yetu" ya mt. Sipriani, askofu na shahidi.

Sisi tulio wana wa Mungu, twabaki katika amani ya Mungu

Kristo ataka kwamba sisi tumwombe Mungu msamaha wa dhambi zetu, lakini aliunganisha msamaha wa Mungu na msamaha wa makosa wengine wanayo pamoja nasi. Twapaswa, basi, kukumbuka kwamba haiwezekani kupata yale twaombayo kwa ajili ya dhambi zetu, ikiwa sisi hatufanyi yale yale kwa yule aliyetukosea. Kwa hiyo, katika sehemu moja ya Injili husemwa: kwa kipimo kile mpimiacho, ndicho mtakachopimiwa (Mt 7, 2). Yule mtumishi ambaye, baada ya kupata msamaha wote toka mkuu wake, hataki kutumia wema ule ule kwa mtumishi mwenzie, atafungwa gerezani. Hakutaka kuwa mwenye huruma na mwenzie wa utumishi, akapoteza yale yaliyotunukiwa na bwana.

Wajibu huu unakazwa sana na Kristo na kuthiibitishwa na uzito wote wa mamlaka yake. Yeye anena: "Nanyi, kila msimamapo na kusali, sameheni, mkiwa na neno juu ya mtu; ili Baba yenu aliye mbinguni awasamehe na ninyi makosa yenu"(Mk 11, 25). Hakuna udhuru utakaokuwa kwako siku ya hukumu, utakapohukumiwa kulingana na kipimo ulichotumia mwenyewe pamoja na wengine na yale uliyowafanyia wengine utayapokea kwa upande wako. Naam, Mungu aliamuru kwamba sisi tuwe watendaji wa amani, tukiwa na nia moja na roho moja nyumbani mwake. Kama alivyotufanya kwa kuzaliwa mara ya pili, vile vile ataka kwamba sisi tudumu, yaani katika hali ya kuzaliwa mara ya pili. Tukiwa wana wa Mungu, tubaki katika amani ya Mungu, na wale walio na roho moja, wawe pia na nafsi moja na nia moja. Mungu hakubali sadaka ya yule aliye kwenye utengano, bali aamuru kurudi nyuma toka altareni na kupatanishwa na ndugu.. Hivyo tu sala zetu zitaongozwa na amani na Mungu atazikubali. Dhabihu iliyo kuu ya kumtolea Mungu ni amani yetu na uelewano wa kindugu, ni taifa lililokusanywa na umoja wa Baba na wa Mwana na wa Roho Mtakatifu.

Hata katika dhabihu walizotoa kwanza Abeli na Kaini, Mungu hakuangaliwa vipawa vyao, bali mioyo yao, na katika toleo amekubaliwa yule aliyempendeza moyoni. Abeli, mtu wa amani na haki, alimtolea Mungu sadaka katika usafi na hivyo afundisha kwamba hata wengine watoleapo sadaka altareni, hawana budi kuiaribia na kicho cha Mungu, kwa moyo rahisi, kwa sheria ya haki, kwa amani na uelewano. Abeli ni hivyo katika sadaka aliyomtolea Mungu, baadaye alijifanya yeye mwenyewe sadaka kwa Mungu. Kwa namna hiyo, akipata kuwa wa kwanza kati ya mashahidi, aliweza kuanza, kwa utukufu wa damu yake, mateso ya Bwana, kwani alikuwa na haki na amani ya Bwana. Wale tu wanaotenda vile watapewa taji na Bwana. Hawa tu kwenye siku ya hukumu watashiriki utukufu wa Bwana.

Kinyume, aishiye katika ugomvi, aliye katika mafarakano, wala hana amani pamoja na ndugu, kulingana na yale yanayoshuhudia Mtume mbarikiwa na Maandiko Matakatifu, hataweza kukimbia adhabu zilizowekwa kwa waanzilishi wa ugomvi wa kindugu, hata akiuawa kwa jina la Kristo, kwa kuwa imeandikwa: "Kila amchukiaye ndugu yake ni mwuaji" (I Yoh 3, 15), na mwuaji hawezi kufikia kwenye ufalme wa mbinguni wala haishi pamoja na Mungu. Hawezi kuwa pamoja na Kristo yule aliyependelea kuiga Yuda kuliko Kristo.

<u>Kiitikizano</u>: Efe 4, 1. 3. 4; Rum 15, 5. 6

- **K.** Mwenende kama inavyoustahili wito wenu mlioitiwa; mhifadhi umoja wa Roho katika kifungo cha amani. * Moja tu ni tumaini la wito wenu.
- w. Mungu awajalie kunuia mamoja ninyi kwa ninyi, ili kwa moyo mmoja na kwa kinywa kimoja mpate kumtukuza Mungu.
- K. Moja tu ni tumaini la wito wenu.

JUMAMOSI YA KUMI NA MOJA

SOMO LA KWANZA: Amu 16, 4-6. 16-31

Kiitikizano:

Zab 43, 1; 31, 4; Amu 16, 28

- **K.** Ee Mungu, nifanyie haki; unitetee kwa taifa lisilo na haki. * Maana Wewe ndiwe boma langu na ngome yangu.
- W. Unikumbuke, ee Bwana, ukanitie nguvu.
- K. Maana Wewe ndiwe boma langu na ngome yangu.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya Baba yetu" ya Mt. Sipriani, askofu na shahidi.

Hatuna budi kusali sio tu kwa maneno, bali pia kwa matendo

Ajabu gani, ndugu wapendwa, ikiwa "Baba yetu" ndiyo sala aliyotufunza Mungu? Yeye kwa funzo lake alijumlisha kila sala yetu katika maneno haya ya wokovu. Hayo yalitabiriwa tayari kwa nabii Isaya, wakati aliposema, akijaa Roho Mtakatifu, juu ya adhama na huruma ya Mungu na juu ya neno linalojumllisha na kufupisha yote kwa maana ya wokovu. Nabii alisema pia kwamba Mungu angalizungumza na dunia yote kwa maneno mafupi yenye maana. Na, kwa kweli, wakati ambapo Neno la Mungu, yaani Bwana wetu Yesu Kristo, alipowajia watu wote, na walipokusanyika pamoja wasomi na wasiosoma, alieneza kwa kila jinsia na umri amri za wokovu, alifanya muhtasari mkuu wa amri zake, ili ukumbusho wa wanafunzi usichoke katika mafunzo ya mbinguni, bali ujifunze haraka yaliyohitajika kwa imani rahisi. Hivyo, akifunza ni nini uzima wa milele, alifupisha kwa maneno machache na ya kimungu fumbo la uzima, akisema: "Na uzima wa milele ndio huu: wakujue Wewe Mungu wa pekee wa kweli na Yesu Kristo uliyemtuma" (Yn 17, 3). Vile vile, akitaka kutwaa toka ujumla wa sheria na manabii amri kuu na za msingi, alisema: Sikiliza, Israeli, Bwana Mungu wako ni Mungu mmoja; na pia: utampenda Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote na kwa nguvu zako zote. Hii ndiyo amri ya kwanza, na ya pili yafanana nayo: Mpende jirani yako kama nafsi yako. Katika amri hizi mbili hutegemea sheria yote na

manabii (Mk 12, 29-31). Na pia: Mema yote myatakayo mtendewe na watu, nanyi watendeeni vivyo hivyo. Maana hiyo ndiyo torati na manabii (Mt 7, 12).

Mungu alitufunza kusali sio kwa maneno tu, bali pia kwa matendo, tukisali na kumsihi yeye mara nyingi na tukionyesha kwa ushuhuda wa mfano wake sisi pia twapaswa kufanya nini, kama ilivyoandikwa: Yeye alienda mahali pasipokuwa na watu, akaomba (Lk 5, 16); na bado: Akaenda mlimani ili kuomba, akakesha usiku kucha katika kumwomba Mungu (Lk 6, 12).

Hakika Bwana alisali, akaombea si kwa ajili yake –kitu gani angehitaji kuomba kwa ajili yake asiye na hatia?- bali kwa ajili ya dhambi zetu. Ayatamka hayo yeye mwenyewe asemapo akimwelekea Petro: "Shetani amewapata ninyi apate kuwapepeta kama vile ngano; lakini nimekuombea wewe, ili imani yako isitindike" (Lk 22, 31-32). Na, baada ya hayo amwomba Baba kwa ajili ya wote, akisema: "Wala si hao tu ninaowaombea; lakini na wale watakaoniamini kwa sababu ya neno lao; wote wawe na umoja, kama wewe, Baba, ulivyo ndani yangu, nami ndani yako, hao nao wawe ndani yetu" (Yn 17, 20-21).

Ulikuwa mkubwa wema wa Mungu kwa ajili ya wokovu wetu, kubwa huruma yake! Yeye hakuridhika kutukomboa kwa damu yake, bali zaidi alitaka pia kutuombea. Na angalieniipi ilikuwa hamu yake aliposali: kwamba kama Baba na Mwana ni kitu kimoja, pia vile vile sisi tubaki katika umoja ule ule.

Kiitikizano: Zab 24, 1-2. 5

- K. Kwako, Bwana nakuinulia nafsi yangu; * ee Mungu wangu nimekutumaini Wewe, nisiaibike.
- W. Uniongoze katika kweli yako, na kunifundisha; maana ndiwe Wewe wa wokovu wangu, nimekutumaini daima.
- K. Ee Mungu wangu, nimekutumaini Wewe, nisiaibike.

JUMA LA KUMI NA MBILI. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA KUMI NA MBILI

SOMO LA KWANZA: I Sam 16, 1-13

Kiitikizano: Zab 89, 20. 22. 21

- **K.** Nimempa aliye hodari msaada, nimemtukuza aliyechaguliwa miongoni mwa watu. * Mkono wangu utakuwa thabiti kwake.
- W. Nimemwona Daudi, mtumishi wangu, nimempaka mafuta yangu matakatifu.
- **K.** Mkono wangu utakuwa thabiti kwake.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya Utatu" ya Faustino Luciferiano, mpresbiteri.

Kristo mfalme na kuhani milele

Mwokozi wetu alipata kuwa kweli "kristo" kulingana na mwili na wakati ule ule mfalme na kuhani halisi. Yeye ni yote mawili pamoja,ili Mwokozi asikose lo lote alilokuwa nalo kama Mungu.

Yeye mwenyewe asema adhama yake ya kifalme, anenapo: mimi nimemweka mfalme wangu, juu ya Sion mlima wangu mtakatifu (Zab 2, 6). Baba, pia, ashuhudia heshima ya kikuhani ya Mwana kwa maneno: "Ndiwe kuhani hata milele, kwa mfano wa Melkisedeki" (Zab 110, 4).

Kwenye sheria ya kale, wa kwanza wa kuwekwa wakfu kuhani kwa krisma ya mpako alikuwa Haruni. Lakini haisemwi: "kwa mfano wa Haruni", ili watu wasiamini kwamba hata ukuhani wa Mwokozi alitolewa kwa urithi. Ukuhani wa Haruni ulipokezwa kwa njia ya urithi, bali siyo ule wa Kristo, kwa sababu yeye mwenyewe abaki kuhani milele. Naam, husemwa: "Wewe ndiwe kuhani hata milele, kwa mfano wa Melkisedeki".

Mwokozi, basi, kulingana na mwili, ni mfalme na kuhani. lakini mpako aliopokea sio wa kidunia, bali wa kiroho. Naam, wale ambao kati ya Waisraeli waliowekwa wakfu wafalme au makuhani kwa mpako wa mafuta, walipata kuwa wafalme au makuhani, lakinni siyo mambo yote mawili pamoja, bali kila mmojawao alikuwa au mfalme au kuhani. Kristo tu anao ukamilifu na utimilifu katika yote, kwa kuwa yeye alikuwa kukamilisha sheria.

Hata hivyo, ingawa hakuna mmojawao aliyekuwa mfalme na kuhani pamoja, wale waliowekwa wakfu kwa mpako wa mafuta, wawe wafalme au makuhani, waliitwa "kristo". Lakini Mwokozi, aliye Kristo halisi, alipakwa na Roho Mtakatifu, ili yatekelezwe yote yaliyoandikwa juu yake: Kwa hiyo "Mungu, Mungu wako, amekupaka mafuta ya furaha kuliko wenzako" (Zab 45, 7).

Mpako wake ulizidi ule wa wale wenzake wote, kwa kuwa yeye amepakwa na mafuta ya furaha, ambayo maana yake ni Roho Mtakatifu.

Kwamba hayo ni kweli, twayajua toka Mwokozi mwenyewe, ambaye, katika kitabu cha Isaya, na, baada ya kusoma: "Roho ya Bwana yu juu yangu; kwa maana amenitia mafuta" (Lk 4, 18), alitangaza mbele ya wasikilizaji kwamba unabii ulitekelezwa hapo katika nafsi yake.

Hata Petro, mkuu wa mitume, atamka kwamba ile krisma, ambayo kwayo Mwokozi alidhihirishwa, ni Roho Mtakatifu, uwezo mwenyewe wa Mungu, wakati ambapo katika Matendo ya Mitume, kati ya mambo mengine, amwambia mkuu wa askari Kornelio: "likianzia Galilaya, baada ya ubatizo aliohubiri Yohane, jinsi Mungu alivyomtia mafuta kwa Roho Mtakatifu na nguvu Yesu wa Nazareti, naye akazunguka huko na huko akitenda kazi njema na kuponya wote walioonewa na Ibilisi" (Mdo 10, 37-38).

Hata Petro, basi, kama ulivyoona, asema kwamba Yesu mtu amepakwa na Roho Mtakatifu na nguvu. Kwa hiyo, ni kweli kwamba Yesu mwenyewe amekuwa "kristo" kama mwanadamu, kwa sababu kwa mpako wa Roho Mtakatifu amefanywa wakfu mfalme na kuhani milele.

Kiitikizano:

- **K.** Tazameni utukufu wa Bwana: yeye aingia ulimwenguni ili kuokoa mataifa. * Ni mfalme wa haki: ufalme wake hautakuwa na mwisho.
- W. Yesu ameingia kwa ajili yetu kama mtangulizi, akiwa kuhani mkuu kwa milele kwa mfano wa Melkisedeki
- **K.** Ni mfalme wa haki: ufalme wake hautakuwa na mwisho.

JUMATATU YA KUMI NA MBILI

SOMO LA KWANZA: I Sam 17, 1-10. 32. 38-51

I Sam 17, 37; Zab 56, 4-5

Kiitikizano

- K. Bwana ameniokoa na simba na dubu, * ataniokoa na mkono wa maadui.
- W. Mungu apeleke uaminifu wake na neema yake: mimi niko kama kati ya simba wanaokula watu
- **K.** Ataniokoa na mkono wa wanadamu.

SOMO LA PILI:

Toka makala"Mfano bora wa mkristo" ya mt. Gregorio wa Nisa, askofu.

Mkristo ni Kristo mwingine

Paulo ametambua Kristo ni nani vizuri zaidi kuliko wote na kwa matendo yake alisema wazi jinsi anavyopaswa kuwa yule ambaye amepata jina toka Kristo. Alimfuata kwa bidi hivi hata kuonyesha wazi katika yeye mwenyewe alama za Kristo na kubadili hisia za moyo wake ziwe zile za Kristo, hata asionekane tena yeye akisema. Paulo alinena, lakini alikuwa Kristo aliyenena ndani yake. Tusikie tokea kinywaji chake chenyewe jinsi alivyokuwa dhahiri dhamira ya fadhili hiyo yake: ninyi mnatafuta dalili ya Kristo, asemaye ndani yangu (2 Kor 13, 3), na pia: "Si mimi tena, bali Kristo yu hai ndani yangu" (Gal 2, 20).

Yeye alionyesha nguvu gani lilikuwa nayo jina hili la Kristo, aliponena kwamba ni nguvu na hekima ya Mungu, alipoliita amani na mwanga usiofikika, anamoishi Mungu, malipizi na ukombozi, na kuhani mkuu, na Pasaka, na kipatanisho cha roho, uangavu wa utukufu na mfano wa utu wa Mungu, mwumba wa karne, chakula na kinywaji cha roho, mwanga na maji, asili ya imani, jiwe la msingi, mfano wa Mungu asiyeonekana, kichwa cha mwili wa Kanisa, mwanzo wa uumbaji mpya, malimbuko ya wale waliolala, mfano wa waliofufuka na mzaliwa wa kwanza kati ya ndugu wengi, mpatanishi kati ya Mungu na watu, Mwana wa pekee aliyepewa heshima na utukufu, bwana wa utukufu na asili ya kila kitu, mfalme wa haki, na pia mfalme wa amani, mfalme wa wafalme wote, anayemiliki ufalme usio na mpaka wo wote.

Alimtaja kwa maneno hayo au mengine kama hayo, mengi hivi hata si rahisi kuyahesabu. Tungelinganisha maneno haya yote kati yao na kuelewa maana ya kila moja tungeonyeshwa nguvu ya ajabu ya jina la Kristo na ya adhama yake, isiyoweza kuelezwa na maneno. Tungefunuliwa, lakini yale tu twawezayo kuelewa na moyo wetu au na akili yetu.

Wema wa Bwana wetu, basi, umetushirikisha jina hili lililo la kwanza na kubwa zaidi na la kimungu zaidi kati ya yote, nasi tukipambwa na jina la Kristo, twajiita "wakristo". Yafuata kama lazima kwamba mawazo hayo yote yaliyomo katika dhana hii, yaweza pia kuonekana kwa namna fulani katika jina tunalobeba sisi. Na, ili isionekane kwamba twajiita "wakristo" kwa uongo, yahitajika kwamba maisha yetu yalitolee uthibitisho na ushuhuda.

<u>Kiitikizano</u> Zab 5, 11; 89, 15-16

- K. Wale wanaokutumainia, Bwana, wafurahi bila mwisho. * walipendao jina lako watafurahi.
- W. Waenende, Bwana, katika nuru ya uso wako: watafurahi mchana kutwa.
- K. Walipendao jina lako watafurahi.

JUMANNE YA KUMI NA MBILI

SOMO LA KWANZA: I Sam 17, 57 – 18, 9. 20-30

Kiitikizano:

K. Unirehemu, ee Mungu: mwanadamu anikanyaga, adui ananidhulumu daima. * Katika wewe nimeweka tumaini langu.

- W. Wewe uliniokoa na mauti, umezuia miguu yangu isianguke.
- K. Katika wewe nimeweka tumaini langu.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Mfano mkamilifu wa mkristo" ya mt. Gregorio wa Nisa, askofu.

Tumdhihirishe Kristo katika maisha yetu yote

Tatu ni alama zinazoonyesha na kutofautisha maisha ya mkristo: matendo, neno na mawazo. Kwanza kati ya hizo ni mawazo, kwenye nafasi ya pili linakuja neno linaloonyesha na kudhihirisha kwa matamshi yale yaliyofikiriwa kwa mawazo. Baadaye, kwenye nafasi ya tatu, ni matendo, yanayotafsiri katika utendaji yale yaliyofikiriwa.

Ikiwa moja la mambo mengi yanayowezekana latupeleka kiasili kufikiri, kusema au kutenda, yahitajika kwamba kila msemo au kitendo au dhana ielekezwe na kupangwa na kanuni zile ambazo kwazo Kristo alijidhihirisha, ili kwamba tusifikiri, wala kusema au kutenda cho chote kitakachoweza kutuweka mbali na yale inayotuonyesha ile kanuni nzuri sana.

Na kitu kingine, basi, angepaswa kutenda yule aliyefanywa kustahili jina kuu la Kristo, isipokuwa kuchunguza kwa bidii kila wazo lake, neno na tendo, na kuona ikiwa kila moja la hayo lielekee kwa Kristo au laenda mbali naye?

Kwa njia nyingi waweza kufanywa uchunguzi huu muhimu. Naam, kila kitu kinachofanyika, kufikiriwa au kusemwa, chini ya msukumo wa ashiki mbaya, hayo hayalingani kamwe na Kristo, bali yabeba alama na chapa ya adui, ambaye achanganya lulu nzuri ya moyo, matope ya tamaa mbaya ili kupenguza au kurembua uangavu safi wa lulu.

Kinyume, yale yaliyo huru na safi toka kila tamaa chafu, yameelekezwa bila shaka kwa mwanzilishi na mkuu wa amani, Kristo. Anayechota na kupata toka kwake, kama kwenye chemchemi safi na bila doa, hisia na huba za moyo wake, ataonyesha, kwa asili na msingi wake, ulinganifu ule kama yanaoweza kuwa nao maji na chemchemi yake, inayotiririka kwenye kijito na kung'aa katika mtungi.

Naam, usafi uliomo katika Kristo na ule uliomo mioyoni mwetu ni ule ule. Lakini ule wa Kristo ni ule wa chemchemi, bali wetu watoka kwake na watiririka ndani yetu, ukivuta pamoja naye kwa njia ya uzuri na unyofu wa mawazo, ili uonekane ulinganifu na uelewano kati ya mtu wa ndani na yule wa nje, kwa kuwa mawazo na hisia vyatoka na Kristo, vyapanga maisha na kuyaongoza kwenye utaratibu na utakatifu.

Katika hayo, nionavyo, upo ukamilifu wa maisha ya kikristo, katika mlingano kamili na utekelezaji halisi wa vyeo vyote vilivyomo kwenye jina la Kristo, iwe katika eneo la ndani la moyo, au katika lile la nje la utendaji.

Kiitikizano: Kol 3, 17; Rum 14, 7

- K. Kila mfanyalo kwa neno au kwa tendo, * fanyeni yote katika jina la Bwana Yesu.
- W. Hakuna mtu miongoni mwetu aishiye kwa nafsi yake, wala hakuna afaye kwa nafsi yake:
- K. fanyeni yote katika jina la Bwana Yesu.

JUMATANO YA KUMI NA MBILI

SOMO LA KWANZA: 1 Sam 20: 1 - 42

Mit 17, 17; I Yoh 4, 7

Kiitikizano:

K. Rafiki hupenda siku zote: * na ndugu amezaliwa kwa siku ya taabu.

W. Kila apendaye amezaliwa na Mungu, naye anamjua Mungu.;

K. na ndugu amezaliwa kwa siku ya taabu

SOMO LA PILI:

Toka makala"Urafiki wa kiroho" ya mbarikiwa Aelredo, abate.

Urafiki wa kweli, mkamilifu na wa milele

Yule mheshimiwa sana kati ya vijana, Yonathani bila kujanli muhuri wa kifalme, wala urithi wa ufalme alifunga urafiki pamoja na Daudi na, akimweka kwenye usawa ule ule wa upendo mtumishi na mfalme wake, alimpendelea kuliko mwenyewe, yeye aliyefukuzzwa na baba, mtoro jangwani, mhukumiwa kufa, aliyepangwa kuchingwa, mpaka kiasi cha kwamba, akijinyenyekea mwenyewe na kumtukusa mwingine, alimwambia: wewe utakuwa mfalme; na mimi nitakuwa wa pili wako (I Sam 23, 17)

Ee kioo kizuri na bora cha urafiki halisi. Mfalme alimkasirikia mtumishi na kulichochea taifa zima dhidi yake, kama mshindani wa ufalme. Akiwashitaki makuhani kuhusu usaliti, awaangamiza kwa tuhuma tu. Azunguka kwenye misitu, aingia mabondeni na akutana na magenge ya wenye silaha. Wote waahidi kujilipia kisasi hasira ya mfalme. Yonathani tu, ambaye peke yake, kwa haki kubwa zaidi, angeweza, kuwa na wivu naye, aliamua kumpinga mfalme, kusaidia rafiki, kumpa ushauri kati ya matatizo mengi hivi na, akipendelea urafiki kuliko ufalme, asema: Wewe utakuwa mfalme, nami nitakuwa wa pili wako.

Na angalia jinsi baba wa kijana alivyochochea wivu dhidi ya rafiki, akisisitiza kwa matusi na kumtisha kwa vitisho vya kumwondoa ufalme, na kumkumbusha kwamba angenyimwa heshima.

Akitamka yeye hukumu ya kifo dhidi ya Daudi, Yonathani hakumwacha rafiki. Kwa nini angepaswa kufa Daudi? Nini alichokitenda, alifanya nini? Alihatarisha maisha yake, akamwua Mfilisti, nawe hukufurahi, Kwa nini, basi, angepaswa kufa? (I Sam 20, 32; 19, 3). Kwa maneno haya, mfalme akijaa hasira alijaribu kumchoma Yonathani kwenye ukuta na, akiongeza matusi na vitisho, alimtukana tena hivi: Mtoto wa mwanamke mbaya. Najua kwamba unampenda kwa aibu yako na kwa fedheha ya uchi wa mama yako (I Sam 20, 30). Baadaye, akatapika sumu yake yote juu ya uso wa kijana, ila hakusahau maneno ya kuchochea tamaa yake, ili kukuza wivu na uchungu. Mpaka mwana wa Yese atakapokuwa hai, alisema, ufalme wako hautakuwa salama (I Sam 20, 31). Nani hangebaki bila kushtuka mbele ya maneno hayo, nani asingewaka na chuki? Je, hayo, labda, yasingeweza kuharibu, kupunguza au kufuta upendo wo wote, huba au urafiki wo wote? Bali yule kijana mpendelevu sana, akihifadhi maagano ya urafiki, wenye nguvu mbele ya vitisho, mvumilivu mbele ya matusi, akidharau ufalme kwa ajili ya uaminifu kwa rafiki, alisahau utukufu, lakini, akikumbuka staha, akasema: Wewe utakuwa mfalme, nami nitakuwa wa pili baada yako.

Huu ndio urafiki mkamilifu, imara na wa milele, ambao wivu hauharibu, tuhuma haupunguzi, tamaa hafaulu kuuvunja. Ukijaribiwa, hakusita, ukichokozwa hakuanguka, ukipigwa na matukano mengi hivi, ulibaki bila kutingika, ukikasirishwa na matusi mengi hivi ulibaki bila kuanguka kamwe. "Enenda zako, nawe ukafanye vivyo hivyo" (Lk 10, 37).

98 - Ofisi ya Masomo

Kiitikizano:

- **K.** Rafiki aliye amini ndiye ngome. * naye aliyempata amepata tunu.
- W. Mcha Mungu hunyosha urafiki wake, kwa maana alivyo yeye mwenyewe ndivyo alivyo na jirani yake.

K. Naye aliyempata amepata tunu.

ALHAMISI YA KUMI NA MBILI

SOMO LA KWANZA: I Sam 21, 1-10; 22, 1-5

Kiitikizano: Rum 7,6; Mk 2, 25. 26

- **K.** Tumefunguliwa katika torati, tumeifia hali ile iliyotupinga. * Tumtumikie Miungu katika hali mpya ya Roho, si katika hali ya zamani ya andiko.
- W. Hamkusoma alivyofanya Daudi alipokuwa ana njaa? Jinsi alivyoingia katika nyumba ya Mungu, akaila mikate ile ya Wonyesho?
- K. Tumtumikie Mungu katika hali mpya ya Roho, si katika hali ya zamani ya andiko.

SOMO LA PILI:

Tokea "Homilia" za mt. Gregorio wa Nisa, askofu.

Mungu ni kama mwanga usiofikika

Yanatukia kwa wale ambao toka kileleni mwa mlima mrefu waangalia chini kuelekea bahari ya vilindi na isiyochunguliwa, yatukia pia kwenye akili yangu wakati, toka urefu wa neno la Mungu, natazama undani wa mawazo kadhaa.

Mahali pengi pa bahari mtu aweza kuona, tokea sehemu inayoangalia bahari, mlima karibu umegawanyika nusu na ulioumbuliwa toka kileleni hadi chini.Huo unao kwenye sehemu ya juu zaidi kilele kiingiacho kwenye undani wa bahari. Lakini mtazamo wa yule aangaliaye kilindini toka urefu ule ni ule wangu niangaliapo chini kwa macho toka urefu wa maneno ya kifumbo ya Bwana: "Heri wenye moyo safi, maana hao watamwona Mungu" (Mt 5, 8).

Mungu hapa ametolewa kwa taamuli ya watu waliotakasa mioyo yao. Lakini "hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wo wote" (Yn 1,18), kama asemavyo Yohane mkuu. Paulo kwa akili yake kuu athibitisha na kuongeza: "Wala hakuna mwanadamu aliyemwona, wala awezaye kumwona" (I Tim 6, 16). Huu ndio mwamba laini, mwenye utelezi na mwinuko mkali, usiotoa tegemeo au egemeo lo lote kwa mawazo ya akili yetu. Hata Musa katika misemo yake aliutaja kama usiofikika, kiasi kwamba akili yetu hawezi kuufikia kamwe, hata ikijaribu kukamata kitu au kupanda kileleni. Upo msemo ukatao kabisa mwamba wetu: Hakuna mwanadamu awezaye kumwona Mungu, akaishi" (Kut 33, 20).

Je, wafahamu sasa mbasua ya akili yetu ikijia kwenye undani wa mada zilizojadiliwa kwenye mazungumzo hayo?

Lakini kumwona Mungu ndio uzima wa milele. Mungu akiwa uzima, asiyemwona Mungu hauoni uzima

Kwa mafinyo gani limewekwa tumaini la wanadamu!

Lakini Bwana ainua na kuhifadhi mioyo ya wale wanaoyumbayumba, kama alivyofanya na Petro, aliyekuwa karibu kuzama. Yeye alimweka tena akisimama juu ya maji kama juu ya sakafu imara na thabiti.

Akitukuta tukisepetuka juu ya kilindi cha mawazo hayo, utakaribia kwetu mkono wa Neno, utakaa juu ya akili na utatusaidia kuona maana ya mambo, hapo tutakuwa huru toka hofu na tutafuata njia yake. Lakini mradi moyo wetu ni safi. Kwa kuwa asema: "Heri wenye moyo safi, maana hao wamwona Mungu".

<u>Kiitikizano:</u> Yn 1, 18; Zab 145, 3

K. Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wo wote: * Mwana pekee aliye katika kifua cha Baba huyu ndiye aliyemfunua.

- W. Bwana ndiye mkuu mwenye kusifiwa sana, wala ukuu wake hautambulikani:
- K. Mwana pekee aliye katika kifua cha Baba, huyu ndiye aliyemfunua.

IJUMAA YA KUMI NA MBILI

SOMO LA KWANZA: I Sam 25, 14-24a. 28-29

Kiitikizano:

- **K.** Wewe ulinizuia hivi leo nisimwage damu, wala kujilipiza kisasi kwa mkono wangu mwenyewe: * Na ahimidiwe Bwana, Mungu wa Israeli, ambaye amekuleta hivi leo kunilaki.
- W. Heri wenye rehema, maana hao watapata rehema.
- K. Na ahimidiwe Bwana, Mungu wa Israeli, ambaye amekuleta hivi leo kunilaki.

SOMO LA PILI:

Toka "Homilia" za mt. Gregorio wa Nisa, askofu.

Tumaini la kumwona Mungui

Ahadi ya Mungu ni kubwa hivi hata kushinda mpaka wa mwisho wa heri.Mema gani mengine mtu aweza kutamani, akiwa na yote katika yule tunayemwona? Naam, kuona, katika kawaida ya Maandiko kuna maana ile ile na kumiliki, kama msemo ule: "Uone uheri wa Yerusalemu" (Zab 128, 5), ambamo lina maana ile ile na "uweze kuwa na". Na hivyo pia: Mtu mbaya na aondolewe, wala hatauona utukufu wa Bwana (Isa 26, 10), ambamo Nabii kwa maneno "hatauona" amaanisha "kutoshiriki".

Basi, yule anayemwona Mungu, kwa kuwa anamwona, amepata mema yote, uzima bila mwisho, kutokuharibika milele, heri isiyokufa, ufalme bila mwisho, furaha ya kudumu, sauti ya kiroho na tamu, utukufu usiofikika, shangwe daima, kwa ufupi, mema yote.

Kwa kweli, yale yatolewayo kwa tumaini katika ahadi ya heri, yana ukubwa wa ajabu. Lakini, kama ilivyoonyeshwa kabla kwamba namna ya kumwona Mungu hutekelezwa mtu akiwa na moyo safi, katika jambo hili pia akili yangu imeshikwa na mbasua. Naam, usafi wa moyo, je, sio kati ya zile fadhila zisizopatikana kwa sababu zinazidi na kupita maumbile yetu? Ikiwa mtu aweza kumwona Mungu tu kwa njia ya kioo hiki cha usafi na ikiwa Musa na Paulo hawakumwona, kwa kuwa wasema kwamba Mungu hawezi kutazamwa wala na wao wala na mtu ye yote, yale anayodokeza Neno kwa kupata heri yaonekana kitu kisichotendeka waka kisichoweza kutendeka.

Na ipi faida twawezayo kupata sisi kwa kujua kwa sharti gani mtu aweza kumwona Mungu, ikiwa baadaye nguvu zinakosekana ili kuyafikia yale yaliyovumbuliwa? Yaani, ingekuwa kama tungesema kwamba ni jambo zuri ajabu kukaa mbinguni, kwa sababu pale yaonekana mambo yasiyoweza kuonekana hapa chini. Ikiwa kwa maneno yangeweza kudhihirisha namna fulani ya kufunga safari mpaka mbinguni, hapo ingekuwa ya manufaa kwa wasikilizaji kujifunza kwamba ni

heri kuu kukaa mbinguni. Lakini mpaka haitakapoweza kutekelezwa kule kupaa mbinguni, ipi faida ya kujua heri ya mbinguni? Je, siyo mateso na ushaufu, kwa sababu yatufanya kujua mema gani tulinyimwa, kwa kuwa tumezuiliwa kupanda mbinguni? Na kwa nini, basi, atushauri kwa jambo linalozidi maumbile yetu na kutupatia amri ipitayo nguvu za kibinadamu?

Lakini mambo si hivyo, kwa sababu yeye haamuru kupata kuwa ndege wale wasio na mabawa, wala kuishi chini ya maji wale amabo amewapangia maisha ardhini. Ikiwa sheria katika vingine vyote yalingana na nguvu za wale wanaoipokea wala hawalazimishi kwa juhudi yo yote inayozidi maumbile, tutaelewa bila shaka hayo kwamba yaambatana na maponea yetu na hivyo mtu asikate tamaa mbele ya kuifikia heri iliyoahidiwa. Hapo tutaelewa kwamba wala Yohane, wala Paulo, wala Musa wala wengine hawakunyimwa heri hiyo ya juu, itokayo kwenye kumwona Mungu. Si yule aliyesema: "Baada ya hayo nimewekewa taji ya haki, ambayo Bwana, mhukumu mwenye haki, atanipa" (2 Tim 4, 8). Wala yule aliyeegemeza kichwa juu ya moyo wa Yesu, au yule aliyesikia sauti ya Mugnu: "Nami nakujua jina lako" (Kut 33, 17).

Ikiwa kwa hiyo, wale waliosema kwamba kumwona Mungu kunazidi nguvu zetu, ni wao pia wenye heri, na ikiwa heri yatoka kwenye kumwona Mungu na ikiwa yule aliye na moyo safi aweza kumwona Mungu, bila shaka usafi, ambao kwa njia yake mtu aweza kuifikia heri, si fadhila isiyowezekana.

<u>Kiitikizano</u>: Zab 63, 1; 17, 15

- K. Ee Mungu, nafsi yangu inakuonea kiu, * mwili wangu wakuonea shauku.
- W. Nikutazame uso wako katika haki, niamkapo nishibishwe kwa sura yako:
- K. mwili wangu wakuonea shauku.

JUMAMOSI YA KUMI NA MBILI

SOMO LA KWANZA: I Sam 26, 5-25

Kiitikizano:

K. Wageni wamenishambulia; watu watishao wananitafuta nafsi yangu; ee Mungu, kwa jina lako uniokoe, * kwa uweza wako unifanyie hukumu.

- W. Kwa ukunjufu wa moyo nitakutolea dhabihu; ee Mungu, uyasikie maombi yangu,
- **K.** kwa uweza wako unifanyie hukumu.

SOMO LA PILI:

Toka "Homilia" za mt. Gregorio wa Nisa, askofu.

Mungu aweza kupatikana moyoni mwa mtu

Katika maisha ya mtu afya ya mwili ni kitu chema, ila heri siyo kujua sababu ya afya, bali kuishi na afya. Ikiwa mtu, baada ya kuadhimisha masifu ya afya, anakula vyakula vinavyomsababisha ugonjwa, yamfaa nini masifu ya afya? Vile vile twapaswa kuelewa maneno haya, Bwana asemapo kwamba heri siyo kujua ukweli fulani juu ya Mungu, bali kuwa na Mungu ndani yake: "heri wenye moyo safi, maana hao watamwona Mungu" (Mt 5, 8). Nafikiri kwamba Mungu ataka kujidhihirisha uso kwa uso kwa yule aliye na jicho la nafsi lililotakaswa vema, lakini

kulingana yale anayosema Kristo: ufalme wa Mungu umo ndani yenu (Lk 17, 21). Aliyetakasa moyo wake, aweza kutazama sura ya umbile la Mungu katika uzuri wa nafsi yake mwenyewe.

Basi, utakaposafisha uchafu uliofunika moyo wako, utang'aa ndani yako uzuri wa Mungu. Kama chuma, kikikombolewa na kutu kunang'aa kwenye jua, vile vile mtu wa ndani, atakapoondoa toka kwake kutu ya uovu, atapata tena kufanana na sura ya asili na ya mwanzo na atakuwa mwema.

Kwa hiyo, akijiangalia mwenyewe, aona anayotamani ndani yake mwenyewe. Kwa njia hii apata kuwa mwenye heri aliye na moyo safi, kwa kuwa anapotazama usafi wake, atambua, kwa mfano huu, umbo lake la kwanza na la asili. Waonao jua kwenye kioo, ingawa hawakazi macho yao mbinguni, hawaoni jua vizuri pungufu kuliko wale wanaotazama moja kwa moja sayari nyangavu. Vile vile ninyi, ingawa nguvu zenu hazitoshi kutambua na kutazama mwanga usiofikika, mkirudi kwenye neema ya asili, mtapata ndani yale mnayotafuta. Naam, umungu ni usafi, ni kutokuwa na mivuto, wala ashiki, ni kuenda mbali na kila uovu. basi, ikiwa hayo yamo ndani yako, Mungu yumo bila shaka ndani yako. Kwa hiyo, wakati nafsi yako itakapokuwa safi na kila aina ya maovu, huru toka ashiki au makosa na mbali na kila uchafu, hapo umekuwa na heri kwa sababu ya uangavu na usafi wa macho, kwa kuwa yale yatakayotoroka kwa mtazamo wa wale wasiotakaswa, wewe, uliyetakaswa, utayatambua. Baada ya kuliondoa toka macho ya kiroho giza la dunia, utakuwa na mtazamo mwenye heri katika utulivu halisi wa moyo. Na picha hii nzuri ajabu, ni nini?

Ni utakatifu, ni usafi, urahisi na nyangavu zote za umbile la kimungu, ambazo, kwa njia yake, mtu amwona Mungu.

<u>Kiitikizano:</u> Yn 14, 6. 9; 6, 47

- K. Asema Bwana: mimi ndimi njia, na kweli, na uzima. * Aliyeniona mimi, amemwona Baba.
- W. Yeye aniaminiye yuna uzima wa milele.
- K. Aliyeniona mimi, amemwona Baba.

JUMA LA KUMI NA TATU. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA KUMI NA TATU

SOMO LA KWANZA: I Sam 28, 3-25

Kiitikizano:

- **K.** Sauli alikufa kwa kutokuwa na uaminifu: hakusikiliza amri ya Bwana, * na Mungu akamgeuzia Daudi ufalme.
- W. Sauli alimwuliza mwenye pepo wa utambuzi, akikosa uaminifu kwa Bwana,
- K. na Mungu akamgeuzia Daudi ufalme.

SOMO LA PILI:

Toka "Hotuba" za Paulo VI, papa.

Sisi twamhubiri Kristo kwa nchi yote

"Ole wangu nisipoihubiri Injili!" (I Kor 9, 16). Nimetumwa naye, na Kristo mwenyewe, kwa hayo. Mimi ni mtume, mimi ni shahidi. Zaidi ni mbali shabaha, utume wangu ukiwa mgumu zaidi, wa bidii zaidi ni upendo unaonisukuma. Napaswa kuliungama jina lake: Yesu ni Kristo, Mwana wa

Mungu hai (Mt 16, 16). Yeye ndiye aliyemfunua Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa kila kiumbe (Kol 1, 15). Ni asili ya vitu vyote (Kol 1, 12). Yeye ni mwalimu wa wote, na Mkombozi. Yeye alizaliwa, akafa, akafufuka kwa ajili yetu sisi. Yeye ni kitovu cha historia na cha ulimwengu. Yeye ndiye anayetujua na kutupenda. Yeye ni mwenzi na rafiki wa maisha yetu. Yeye ni mtu wa mateso na wa tumaini. Ni yule anayepaswa kuja na anayepaswa kuwa siku moja hakimu wetu na, kama sisi tunavyotumaini, ukamilifu wa milele wa uwepo wetu, heri yetu. Nisingemaliza kamwe kuongea juu yake. Yeye ni mwanga, ni ukweli, zaidi, yeye ni "njia, na kweli, na uzima" (Yn 14, 6). Yeye ni mkate, chemchemi ya maji hai kwa njaa yetu na kwa kiu yetu, yeye ni mchungaji, kiongozi wetu, mfano wetu, faraja yetu, ndugu yetu. Kama sisi na zaidi ya sisi, alikuwa mdogo, maskini, amedhiliwa, mchapa kazi na mvumilivu katika mateso. Kwa ajili yetu amesema, ametenda miujiza, ameunda ufalme mpya, ambamo maskini ni wenye heri, ambamo amani ni mwanzo wa kuishi pamoja, ambamo wenye moyo safi na waliao watukuzwa na kufarijiwa, ambamo wanaotamani haki watimizwa matamanio yao, ambamo wenye dhambi waweza kusamehewa, ambamo wote ni ndugu.

Yesu Kristo: ninyi mmesikia, na zaidi ninyi sehemu iliyo kubwa bila shaka, mmekuwa wake tayari, ninyi ni wakristo. Basi, kwa ninyi wakristo mimi narudia tena jina lake, nawatangazia wote: Yesu Kristo ni mwanzo na mwisho; alfa na omega. Yeye ni mfalme wa ulimwengu mpya. Yeye ni siri ya historia. Yeye ni ufungua wa mafungu yetu. Yeye ni mpatanishi, daraja kati mbingu na nchi; yeye ni, hasa, Mwana wa mtu, kwa kuwa yeye ni Mwana wa Mungu, wa milele, asiye na mipaka; ni mwana wa Maria, mbarikiwa kati ya wanawake wote, mama yake, kufuatana na mwili, na mama yetu kushiriki kwenye Roho ya Mwili wa kifumbo.

Yesu Kristo! Kumbukeni hili ndilo tangazo letu la kudumu, ndiyo sauti tunayofanya isikike duniani kote, na milele na milele.

Kiitikizano:

2Tm 1,10; Yn 1,16; Kol 1,16-17

- **K.** Yesu Kristo Mwokozi wetu alibatili mauti, akaufunua uzima na kutokuharibika kwa ile Injili. * Katika utimilifu wake sisi sote tulipokea, na neema juu ya neema.
- W. Vitu vyote viliumbwa kwa njia yake na kwa ajili yake. Naye amekuwako kabla ya vitu vyote na vyote hushikana katika yeye.
- K. Katika utimilifu wake sisi sote tulipokea, na neema juu ya neema.

JUMATATU YA KUMI NA TATU

SOMO LA KWANZA: I Sam 31, 1-4; II Sam 1, 1-16

Kiitikizano:

- **K.** Enyi milima ya Gilboa, visiwepo juu yenu umande wala mvua, * kwani hapa walianguka mashujaa wote wa Israeli.
- W. Milima ya kandokando Bwana na aitembelee; ila asitazame tena Gilboa,
- K. kwani hapa walianguka mashujaa wote wa Israeli.

SOMO LA PILI:

Toka "Hotuba" za mt. Augustino, askofu.

Yeye ni Mungu wetu, nasi taifa la malisho yake

Maneno tuliyoimba yanalo ungamo letu la hadhara la kwamba tu kundi la Mungu: "Jueni kwamba Bwana ndiye Mungu; ndiye aliyetuumba na sisi tu watu wake" (Zab 100, 3). Yeye ni Mungu wetu; "sisi tu watu wa malisho yake na kondoo za mkono wake"(Zab 95, 7). Wachungaji, walio wanadamu, hawakuumba wao kondoo wanaomiliki, hawakuumba kondoo wanaolisha. Bali, Bwana Mungu wetu, kwa sababu ni Mungu na mwumba, alijipatia kundi alilo nalo na alipelekaye malishoni. Wala mwingine aliumba anaolisha yeye, wala mwingine alisha alioumba yeye.

Kwa kuwa tulitangaza katika zaburi hii kwamba tu kundi lake, taifa la malisho yake, kondoo za mkono wake, tusikilize anachotuambia, kama kundi lake. Pengine aliongea na wachungaji. Lakini sasa aongea na kundi. Katika maneno yake sisi tulisikiliza na hofu, ninyi kwa uhakika. Kwa hiyo, kitu gani kitatoka kwenye maneno haya ya leo? Labda kwamba hali itageuka nasi tutasikiliza kwa uhakika, nanyi kwa hofu? La, hasha. Kwanza, kwa sababu, ingawa tu wachungaji, mchungaji asikiliza kwa hofu siyo tu yale yanayoambiwa kwa wachungaji, bali pia yale yanayoambiwa kwa kundi. Asikilizaye bila kujali yanayohusu kondoo, aonyesha kutoshughulikia kundi. Pili, tumeonyesha tayari kwa upendo wenu mambo mawili yanayopaswa kufikiriwa kwa makini: kwamba sisi tu wakristo, licha ya kuwa viongozi. Kwa kuwa sisi tu wakristo, hata sisi tu sehemu ya kundi pamoja nanyi. Kwa hiyo, iwe kwamba Bwana aseme na wachungaji, iwe kwamba aseme na kundi, sisi twapaswa kusikiliza mafundisho yake yote kwa hofu, na bidii haipaswi kuenda mbali na mioyo yetu.

Na hapo, ndugu, tusikilize jinsi Bwana anavyokemea kondoo wabaya na awaahidi nini kondoo wake. Asema: "Ninyi, kondoo zangu" (Eze 34, 31). Ndugu, utukufu mkuu kama nini kuwa kundi la Mungu! Ni tukio lizalishalo furaha kuu hata kati ya machozi na dhiki za dunia hii. Naam, yule aliyeambiwa: "Wewe unayelisha Israeli", ni yule yule ambaye juu yake imesemwa: "Hatasinzia, wala hatalala usingizi mlinzi wa Israeli" (Zab 121, 4). Yeye, basi, atachunga juu yetu, pia, sisi tunapolala. Kwa hiyo, ikiwa kundi la kibinadamu lajisikia salama chini ya mchungaji wa kibinadamu, jinsi gani wapaswa kuwa mkubwa usalama wetu ikiwa ni Mungu anayetuchunga! Na, si kwa sababu anatuchunga, bali pia kwa kuwa ametuumba.

Kwenu, mlio kundi langu, Bwana Mungu asema hayo: Tazama, nahukumu kati ya kondoo na kondoo, kondoo waume na mbuzi waume pia (Eze 34, 17). Je, wafanya nini katika kundi la Mungu kondoo waume? Kwenye malisho yake yale, karibu na chemchemi zile zile? Hata wale wazushi waliopangwa kwa mkono wa kushoto, wamechanganywa na wateule. Kwa sasa, wanavumiliwa, lakini, baadaye, watabaguliwa. Na hapa hutekelezwa uvumilivu wa kondoo ufananao na uvumilivu wa Mungu. Naam, toka kwake utatekelezwa ule ubaguzi utakaopeleka wengine kushoto na wengine kwenye mkono wa kuume.

<u>Kiitikizano:</u> Yn 10, 27-28; Eze 34, 15

K. Kondoo wangu waisikia sauti yangu: nami nawajua, nao wanifuata. Nami nawapa uzima wa milele: * hawatapotea kamwe; wala hakuna mtu atakayewapokonya katika mkono wangu

- W. Mimi mwenyewe nitawalisha kondoo zangu kwenye malisho na kuwalaza:
- K. hawatapotea kamwe, wala hakuna mtu atakayewapokonya katika mkono wangu

JUMANNE YA KUMI NA TATU

SOMO LA KWANZA: II Sam 2, 1-11; 3, 1-5

Kiitikizano:

K. Fimbo ya enzi haitaondoka katika Yuda, wala mfanya sheria kati ya miguu yake, * hata atakapokuja Yeye mwenye milki: ambaye mataifa watamtii.

- W. Yuda, ndugu zako watakusifu, wana wa baba yako watakuinamia,
- K. hata atakapokuja Yeye mwenye milki: ambaye mataifa watamtii.

SOMO LA PILI:

Toka "Hotuba" za Mt. Augustino, askofu.

Ningaliwafurahisha wanadamu, nisingekuwa tena mtumishi wa Mungu

Kujisifu kwetu ni huku, ushuhuda wa dhamiri yetu (2 Kor 1, 12). Wapo watu wasio na busara, wachongezi, wanung'unaji, watafutao kubuni wasiyoyaona na wajibidisha kueneza yale wasiyoweza hata kutuhumu. Dhidi ya hao, je, yabaki nini isipokuwa ushuhuda wa dhamira yetu? Naam, ndugu, hata katika wale tunaotaka kuwapendeza, sisi wachungaji wa roho, twatafuta au twapaswa kutafuta utukufu wetu, bali kuangalia wokovu wao, ili kwamba tukiwa na mwenendo mwema, wao wasiwe na haja ya kuenda nje ya njia katika jaribio la kutufuata. Wawe wafuasi wetu, mradi tu sisi ni wafuasi wa Kristo. Lakini, ikiwa sisi hatupo wafuasi wa Kristo, walau wawe wao. Naam, yeye alisha kundi lake na, pamoja wote wanaolisha ipasavyo kundi lao, ni yeye peke yake, kwa kuwa wote wamo ndani yake.

Hatutafuti, basi, faida yetu tunapotaka kuwafurahisha watu, bali twataka kufurahi pamoja na watu na twaridhika kwamba wao wapende mema, kwa faida yao, wala si kwa utukufu wetu. Yaani Mtume amesema: Ikiwa mimi ningependeza wanadamu, nisingekuwa mtumishi wa Kristo! ni dhahiri (Gal 1, 10). Na kwa ajili yao amesema: Jaribuni kuwapendeza watu wote katika mambo yote, kama mimi najaribu kuwapendeza wote kwa njia ya vyote (I Kor 10, 33), ni pia dhahiri. Yote mawili ni wazi, yote mawili ya amani, yote mawili rahisi na dhahiri. Ila wewe ule, ukanywe tu, wala usichafue unayokula na kunywa.

Bila shaka umesikia pia Bwana mwenyewe Yesu Kristo, mwalimu wa mitume: "Vivyo hivyo nuru yenu na iangaze mbele ya watu, wapate kuyaona matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni" (Mt 5, 16), yaani yule aliyewafanya vile. Naam, sisi tu taifa la malisho yake, kundi anaoliongoza (Zab 95, 7). Asifiwe, basi, aliyekufanya mwema, ukiwa mwema. Yaani, si wewe, kwa sababu kwa ajili yako mwenyewe ungekuwa mbaya tu. Pia, kwa nini ungetaka kuharibu ukweli, ukitaka sifa ufanyapo mema na ukimtupia Bwana aibu unapotenda mabaya?

Hakika aliyesema: "Nuru yenu na iangaze mbele ya watu" (Mt 5, 16), alisema vile vile katika hotuba ile ile: "Angalieni msifanye wema wenu machoni pa watu" (Mt 6, 1). Lakini, kwa kuwa mafundisho haya yalionekana kupingana katika Mtume, hivyo yatukia katika injili. Lakini, usipochafua maji ya moyo wako, hata hapa utatambua ulinganifu wa Maandiko na hata wewe utakuwa katika itifaki kamili nayo.

Tutafute, basi, ndugu, sio kuishi vema, bali pia kutenda mema mbele ya watu. Tusijaribu tu kuwa na dhamira nyofu, ila, kwa kiasi unachoweza udhaifu wetu na kuuruhusu uhafifu wa kibinadamu, iwe pia jitihada yetu imara, tusitende lo lote litakaloweza kuamsha tuhuma mbaya katika ndugu mdhaifu. Wakati tunapokula majani mazuri na kunywa maji masafi, tusikanyage malisho ya Mungu, ili kondoo wagonjwa wasilazimishwe kula yale yaliyokanyagwa na kunywa yale yaliyochafuliwa.

<u>Kiitikizano:</u> Flp 2, 2. 3-4; I The 5, 14. 15

K. Ijalizeni furaha yangu, kwa mwungano wa roho zenu, kwa upendo ule ule, kwa nia moja. Kila mtu na amhesabu mwenziwe kuwa bora kuliko yeye, * bila kuangalia faida yake mwenyewe, bali ya wengine.

- W. Watieni moyo walio dhaifu, vumilieni na watu wote, litafuteni lililo jema ninyi kwa ninyi na kwa watu wote,
- K. bila kuangalia faida yake mwenyewe, bali ya wengine.

JUMATANO YA KUMI NA TATU

SOMO LA KWANZA: II Sam 4, 2-5, 7

Kiitikizano:

K. Wafalme wa dunia wanajipanga, na wakuu wanafanya shauri pamoja, juu ya Bwana na juu ya Masiya yake. * Nami nimemweka mfalme wangu juu ya Sion, mlima wangu mtakatifu.

- W. Mbona mataifa wanafanya ghasia, na makabila wanatafakari ubatili?
- K. Nami nimemweka mfalme wangu juu ya Sion, mlima wangu mtakatifu.

SOMO LA PILI:

Toka kitabu "Njia ya ukamilifu" ya mt. Teresa de Ávila, bikira.

Ufalme wako ufike

Ni nani, hata akiwa bila akili, akipaswa kuomba msaada kwa mtu mkubwa, hafikiri kabla namna ya kuuomba, ili asimchoshe na kumsumbua? Hapaswi, labda, kujua anachoomba na kutambua haja anayo, hasa akiomba kitu muhimu, kama ni yale ambayo Yesu wetu mwema atufundisha kuomba? Tazama kitu ninachofikiri napaswa kutaja. Je, hukuweza, Bwanangu, kufunga yote katika neno moja na kusema: "Utupe, Baba, yote tunayohitaji"? Kwa yule atambuaye yote vizuri hivi, haionekani kwamba lahitajika lingine.

Ewe Hekima wa milele! Kwako na kwa Baba yako hayo yangalitosha, naam ulisali hivyo kwenye bustani ya Getsemani: ulidhihirisha mapenzi na hofu yako, ila, baadaye, ulijikabidhi kwa mapenzi yake. Lakini, kwa kuwa watambua, ee Bwana wangu, kwamba sisi hatujiweki kama wewe chini ya mapenzi ya Babako, ilihitajika kwamba ufafanue vizuri maombi, ili tuweze kuona ikiwa yafaa yale twaombayo na kutosihi yale tusiyofikiri kwamba yafaa. Kwa kuwa sisi tumeumbwa hivi kwamba, tusipojaliwa tunayotaka, kwa utashi wetu huru, twakataa yale anayotujalia Mungu, hata yakiwa mambo bora. Naam, hatuoni kwamba tu tajiri, mpaka tunayo pesa mikononi.

Yesu mwema, basi, atufundisha kusema maneno hayo, ambayo kwayo twaomba uje kwetu ufalme wake: "Jina lako litukuzwe, ufalme wako ufike". Sifuni sasa hekima kuu ya Mwalimu wetu. Fikirini –kwani yafaa kwamba tuyaelewe- twaomba nini pamoja na ufalme huu. Yesu mwema amefanya maombi haya moja baada ya lingine, akiona kwamba, kwa sababu ya unyonge wetu, tusingeweza kutakatifuza, kusifu, kukuza na kuadhimisha jina takatifu la Baba wa milele, ikiwa kabla tusingeeneza ndani yetu ufalme wake. Kwa hiyo, ili mfahamu yale mnayoomba na mdumu katika kuomba na mjaribu kwa yale yanayowezekana kumfurahisha yule awezaye kusikiliza, kumbukeni ninachosema.

Bila shaka, fadhili moja kuu, kati ya nyingine, zinazofurahiwa mbinguni, ni kwamba kule juu nafsi hatajali tena mema ya duniani, bali ataingizwa kwenye utulivu na utukufu, itafurahia furaha ya wote: amani isiyobadilika na furaha bila mipaka zitakuja wakiona kwamba wote wamtukuza na kumsifu Bwana, walihimidi jina lake, wala hawamkosei tena. Wote wampenda na nafsi yenyewe

106 - Ofisi ya Masomo

itashughulikia kumpenda tu, wala hataweza kuacha kumpenda, kwa kuwa itamfahamu. Tungemjua tayari, tungempenda hivyo tangu sasa, ingawa si kwa ukamilifu na mfulizo wa mbinguni, bali tungempenda kwa njia tofauti na ile tunayompenda sasa.

Kiitikizano: Mt 7, 21; Mk 3, 35

K. Yule ajuaye kutoa mema kwa wanawe, atusukuma kuomba, kutafuta na kubisha . * Tutapokea zaidi kwa jinsi tutakavyoamini na kutamani.

- W. Hapa ni muhimu zaidi milio, kuliko maneno, zaidi machozi kuliko hotuba
- K. Tutapokea zaidi kwa jinsi tutakavyoamini na kutumaini.

ALHAMISI YA KUMI NA TATU

SOMO LA KWANZA: II Sam 6, 1-23

Kiitikizano: Zab 132, 8. 9; Zab 24. 7

- **K.** Ee Bwana, uinuke, uende kwenye raha yako, wewe na sanduku la nguvu yako. * Makuhani na wavikwe haki, watauwa na washangilie.
- W. Inueni vichwa vyenu, enyi malango; inukeni, enyi malango ya milele: mfalme wa utukufu apate kuingia.
- K. Makuhani na wavikwe haki, watauwa na washangilie.

SOMO LA PILI:

Toka "Homilia kwa Waneofiti juu ya Zaburi 41" ya Mt. Yeronimo, mpresbiteri na daktari wa Kanisa.

Nitaenda kwenye mahali pa tabernakulo ya ajabu

"Kama ayala aioneavyo shauku mito ya maji, vivyo hivyo nafsi yangu inakuonea shauku, ee Mungu" (Zab 42, 1). Kama ayala wale wanavyoitamani mito ya maji, pia ayala zetu ambao, wakienda mbali toka Misri na ulimwengu, walimwua farao katika maji, wakazamisha jeshi lake katika ubatizo, baada ya kumwua shetani, watamani chemchemi za Kanisa, yaani, Baba, Mwana na Roho Mtakatifu.

Kwamba Baba ni chemchemi imeandikwa katika nabii Yeremiya: "Wameniacha mimi niliye chemchemi ya uzima, wamejichimbia mabirika yavujayo yasiyoweza kuweka maji"(Yer 2, 13). Kuhusu Mwana, pia, twasoma kwenye mahali fulani: "Wameacha chemchemi ya Hekima" (Bar 3, 12). Mwishowe, kuhusu Roho Mtakatifu, yasemwa: "Yeyote atakayekunywa maji yale nitakayompa mimi... (haya) yatakuwa ndani yake chemchemi ya maji, yakibubujikia uzima wa milele" (Yn 4, 14). Mwinjilisti aeleza maneno hayo akisema kwamba neno hili la Bwana lamhusu Roho Mtakatifu. Maneno tuliyotajwa yathibitisha kwa udhahiri sana kwamba fumbo la Utatu ndilo chemchemi tatu za Kanisa.

Kwenye chemchemi hii yatamani roho ya mwumini, pia yaona shauku roho ya mbatiziwa, akisema: roho yangu inaonea shauku juu ya Mungu, chemchemi hai (Zab 42, 3). Naam, hakutamani

kwa baridi kumwona Mugnu, bali ametamani kwa hamu yote, amekuwa na kiu kubwa sana. Kabla ya kupokea ubatizo waliongea kati yao, wakasema: "Nitakuja lini na kuuona uso wa Mungu?" (Zab 42, 2). Tazama, yametekelezwa yale waliyoomba; wamekuja na kusimama mbele ya uso wa Mungu na wamejitokeza mbele ya altare na ya fumbo la Mwokozi.

Wakikaribishwa kupokea mwili wa Kristo na wakizaliwa upya kwenye chemchemi ya uzima, waongea kwa ujasiri na kusema: nitajongea kwenye tabernakulo nzuri ajabu, mpaka nyumbani mwa Mungu (Zab 42, 4). Nyumba ya Mungu ni Kanisa, hii ndiyo tabernakulo nzuri ajabu, kwa kuwa ndani yake hupatikana "sauti ya furaha na ya sifa na wimbo wa wale watakaoketi kwenye karamu".

Ninyi mliovikwa Kristo na, mkifuata uongozi wetu, kwa njia ya Neno la Mungu, mlichukuliwa kama visamaki kwa ndoano toka maji ya ulimwengu hu, semeni, basi: Ndani yetu maumbile ya vitu yamegeuka. Naam, samaki, wanaoondolewa baharini, wanakufa. Ila mitume wanaoondolewa toka bahari ya ulimwengu hu na wakatuvua ili toka wafu tungeweza kuhuishwa. Wakati tulikuwa ulimwenguni macho yetu walitazama kilindi na maisha yetu yameingizwa kwenye matope, lakini, baada ya kunyakuliwa kwenye mawimbi, tulianza kuona jua, ttukaanza kutazama nuru halisi na, tukishikwa na furaha kubwa mno, twajiambia nafsi zetu: "Umtumaini Mungu: kwa maana nitakuja kumsifu, aliye afya ya uso wangu na Mungu wangu" (Zab 42, 5).

Kiitikizano:

- **K.** Neno moja nimelitaka kwa Bwana: nalo ndilo nitakalolitafuta: nikae nyumbani mwa Bwana siku zote za maisha yangu.
- W. Niutazame uzuri wa Bwana na kutafakari hekaluni mwake,
- K. nikae nyumbani mwa Bwana siku zote za maisha yangu.

IJUMAA YA KUMI NA TATU

SOMO LA KWANZA: II Sam 7, 1-25

Kiitikizano: Lk 1, 30-33; Zab 132, 11

- **K.** Malaika alimwambia Maria: utachukua mimba na kumzaa mtoto mwanamume; Bwana atampa kiti cha enzi cha Daudi, baba yake, * ataimiliki nyumba ya Yakobo hata milele.
- W. Bwana amemwapia Daudi neno la kweli, hatalighairi neno lake: mzao wa tumbo lako nitamweka juu ya kiti chako cha enzi
- K. ataimiliki nyumba ya Yakobo hata milele.

SOMO LA PILI:

Toka kitabu "Juu ya mpango wa Mungu juu ya watakatifu" ya mt. Augustino, askofu.

Yesu Kristo amezaliwa kwenye ukoo wa Daudi kufuatana na mwili

Mwanga mkuu sana wa mpango wa Mugnu na wa neema ni Mwokozi mwenyewe, "Mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu, mwanadamu Kristo Yesu" (I Tim 2, 5). Kwa mastahili yake gani yaliyotangulia ya matendo na imani, maumbile ya kibinadamu yaliyokuwa ndani yake yalifanya kwamba kingefikiwa kiwango hiki? Ebu, nipewe jibu. Je, mtu gani aliyetwaliwa na Neno wa milele, aishiye na Baba daima katika umoja wa nafsi, amestahili kuwa Mwana wa pekee wa

Mungu? Ipi kazi gani njema iliyotangulia? Kitu gani amefanya kabla, ameamini nini, nini ameomba ili kufikia ukuu kama huu usiosemeka? Labda kwamba Neno akiumba na kujitwa mwanadamu, tangu alipoanza kuwepo, mtu yule yule hakuanza kuwa Mwana wa pekee wa Mungu?

Iwe kwetu dhahiri kwamba ni katika kichwa chetu, Kristo, ambamo apatikana chemchemi ya neema, ambamo toka kwake hiyo yaenea kwenye viungo vyote, kulingana na uwezo wa kila mmoja. Kwa njia ya neema hiyo kila mtu apata kuwa mkristo mwanzoni mwa imani na ilikuwa kwa neema ile kwamba mtu yule, tangu mwanzo, alipata kuwa Kristo. Huyu amezaliwa upya na Roho mwenyewe, ambaye tokea kwake amezaliwa yule mwingine. Yule atendaye ndani yetu ondoleo la dhambi, ni yule Roho mtakatifu mwenyewe aliyemlinda yule mwingine na kila dhambi. Bila shaka Mungu alijua kabla atakayofanya. Basi, mpango wa kabla juu ya watakatifu ni ule uliokuwa na uzuri wake wa juu katika Mtakatifu wa watakatifu. Aliyeeleza vema maneno ya ukweli, vipi aweza kukana mafunzo hayo? Naam, sisi twajua kwamba Bwana mwenyewe wa utukufu, kama Mwana wa Mungu aliyejifanya mtu, amepangwa kabla.

Yesu, basi, amepangwa kabla. Yeye aliyepaswa kuwa mwana wa Daudi kufuatana na mwili, amepangwa kuwa, katika uwezo, Mwana wa Mungu kulingana na Roho wa utakatifu. Kwa hiyo amezaliwa toka Roho Mtakatifu na Bikira Maria. Na hii ndiyo jukumu maalum ya mtu, jukumu iliyotekelezwa ipasavyo na Mungu Neno, ili aitwe kwa njia halisi na ya kweli Mwana wa Mungu na Mwana wa mtu: mwana wa mtu kwa maumbile ya kibinadamu yaliyochukuliwa, Mwana wa Mungu kwa sababu aliyeyachukua alikuwa Mungu Mwana wa pekee; ili watu wasiamini nafsi nne, badala ya Utatu Mtakatifu.

Hali hii kubwa na ya juu kabisa ya maumbile ya kibinadamu imepangwa hivi, hata isiweze kuwa ya juu zaidi. Hivyo, kwa upande mwingine, umungu hakuweza kushuka chini zaidi kwa ajili yetu, kama kuchukua maumbile ya kibinadamu, pamoja na udhaifu wa mwili mpaka kifo cha msalaba. Kwa hiyo, kama yeye tu amepangwa kuwa kichwa chetu, vile vile sisi tumepangwa tukiwa wengi kuwa viungo vyake. Naam, twahesabia hapa mastahili yaliyopotea kwa kosa la Adamu, na itawale neema ua Mungu inayomiliki kwa kazi ya Yesu Kristo, Bwana wetu, Mwana pekee wa Mungu, Bwana wa pekee. Yule aliyegundua kwamba ukoo wa pekee wa kichwa chetu ni kwa sababu ya mastahili yaliyotangulia, atafute pia kuvumbua katika sisi, viungo vyake, mastahili yaliyotangulia ya kichwa mwenyewe, yaliyozalisha maisha mapya yalyoongezeka.

<u>Kiitikizano</u>: Gal 4, 4-5; Efe 2, 4; Rum 8, 3

K. Hata ulipowadia utimilifu wa wakati, Mungu alimtuma Mwanawe, ambaye amezaliwa na mwanamke, amezaliwa chini ya sheria, * kusudi awakomboe hao waliokuwa chini ya sheria.

- W. Kwa mapenzi yake makuu aliyotupenda, Mungu alimtuma Mwanawe mwenyewe katika mfano wa mwili ulio wa dhambi
- K. kusudi awakomboe hao waliokuwa chini ya sheria.

JUMAMOSI YA KUMI NA TATU

SOMO LA KWANZA: II Sam 11, 1-17. 26-27

Kiitikizano:

2 Sam 12, 9; Kut 2o, 2. 13. 14

- K. Umempiga Uria, Mhiti, kwa upanga, nawe umemtwaa mkewe awe mke wako. * Kwa nini umelidharau neno la Bwana, na kufanya yaliyo mabaya machoni pake?
- W. Mimi ni Bwana, Mungu wako, niliyekutoa katika nchi ya Misri: Usiue, usizini
- K. Kwa nini umelidharau neno la Bwana na kufanya yaliyo mabaya machoni pake?

SOMO LA PILI:

Toka "Katekesi" za Mt. Sirilo wa Yerusalemu, askofu.

Ongoka kwenye muda ufaao

Akiwa mmoja mtumwa wa dhambi, ajiweke tayari, kwa njia ya imani, kuzaliwa huru katika kupokelewa mwana. Na, baada ya kuacha utumwa mbaya sana wa dhambi na kupata utumwa mwenye heri wa Bwana, aangaliwe kama mwenye kustahili kupata urithi wa ufalme wa mbinguni. Kwa njia ya uongofu, vueni utu wa kale unaoharibika nyuma ya tamaa zenye kudanganya, ili kuvaa mtu mpya anayejifanya upya kulingana na ufahamu wa yule aliyemwumba. Mjipatie, kwa njia ya imani, dhamana ya Roho Mtakatifu, ili muweze kukubaliwa kwenye makao ya mbinguni. Mkaribie alama ya kifumbo, ili muweze kutofautishwa vizuri kati ya wote. Mhesabiwe katika kundi la Kristo, takatifu na lililopangwa vizuri, ili kwamba siku moja mkikaa kuume kwake, muweze kupata uzima ulioandaliwa kama urithi wenu.

Wale ambao wamepata bado kwaruzo la dhambi kama ngozi, wapata nafasi kushoto, kwa kuwa hawakukaribia neema ya Mungu, iliyotolewa kwao, kwa njia ya Kristo kwa usafi wa kuzaliwa upya. Bila shaka sisemi juu ya kufanywa upya kwa miili, bali kuhusu kuzaliwa mara ya pili kwa nafsi. Naam, miili imezalishwa upya kwa njia ya wazazi wanaoonekana, ila nafsi zinazalishwa upya kwa njia ya imani, kwani: "Roho huvuma atakako". Hapo, ukistahili, utaweza kusikia kusema: "Vema, mtumwa mwema na uaminifu" (Mt 25, 23), mradi katika dhamira yako hakuna uchafu au unafiki.

Ikiwa mmoja wa wale waliopo hapa afikiri kujaribu neema ya Mungu, ajidanganya mwenyewe na hajui thamani ya vitu. Jipatie, ee mwanadamu, roho nyofu na bila hila, kwa ajili ya yule achunguzaye akili na moyo.

Muhula huu ni muhula wa uongofu. Ungama yale uliyotenda kwa neno, au kwa tendo, usiku au mchana. Ongoka kwenye muda ufaao, na katika siku ya wokovu pokea hazina ya mbinguni.

Safisha mtungi wako ili upokee neema kwa kiasi kikubwa zaidi; naam, maondoleo ya dhambi hutolewa kwa wote sawasawa, lakini kushiriki Roho Mtakatifu hutolewa kwa kiasi cha imani ya kila mmoja. Ikiwa umefanya kazi kidogo utapokea kidogo; lakini, ikiwa umefanya sana, zawadi itakuwa kubwa. Ufanyacho, wakifanya kwa manufaa yako. Ni kwa faida yako kufikiri na kufannya yale yanayokufaa.

Ukiwa una kitu dhidi ya mtu fulani, usamehe. Ukikaribia ili kupokea msamaha wa dhambi, yahitajika kwamba hata wewe umsamehe yule aliyekosea.

Kiitikizano: Zab 24, 1-2. 5

- **K.** Afichaye dhambi yake hatafanikiwa. * Bali yeye ajikiriye mkosefu na kuacha uovu, atapata rehema.
- W. Tukiungama dhambi zetu, Mungu, aliye mwaminifu na mwenye haki, atuondolea dhambi.
- K. Bali yeye ajikiriye mkosefu na kuacha uovu, atapata rehema.

110 - Ofisi ya Masomo

JUMA LA KUMI NA NNE. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA KUMI NA NNE

SOMO LA KWANZA: II Sam 12, 1-25

Kiitikizano:

Sala ya Manase 9. 10. 12; Zab 51, 5.6

- **K.** Dhambi zangu ni nyingi kuliko mchanga wa bahari; kwa ukubwa wa hatia yangu mimi sistahili kutazama mbinguni; * nilistahili chuki yako kwa uovu niliotenda machoni pako.
- W. Natambua hatia yangu, dhambi yangu i daima mbele yangu. Nimekutenda dhambi Wewe peke yako;
- K. nilistahili chuki yako kwa ouvu niliotenda machoni pako.

SOMO LA PILI:

Toka "Hotuba" za mt. Augustino, askofu.

Roho iliyopondeka ni sadaka kwa Mungu

Daudi alikiri: "Nimejua makosa yangu" (Zab 51, 3). Nikitambua mimi; wewe, basi, usamehe. Tusijivunie kuwa wakamilifu na kwamba maisha yetu ni bila dhambi. Mwenendo upewe ile sifa isiyosahau haja ya msamaha. Watu, wakiwa bila tumaini, kwa kiasi wanachoangalia kidogo dhambi zao wenyewe, waangalia kidogo zaidi dhambi za wengine. Naam, watafuta sio kusahihisha nini, bali kulaumu nini. Na, kwa kuwa hawawezi kujisamehe wenyewe, wako tayari kushutumu wengine. Siyo hii namna ya kusali na kumwomba Mungu msamaha, zilizotufundishwa na mtunga zaburi, aliposema: "Nimejua makosa yangu, dhambi yangu i mbele yangu daima" (Zab 51, 3). Yeye hakuangalia dhambi za wengine. Alijitaja mwenyewe, hakuonyesha upole pamoja naye mwenyewe, bali alichimba na kuingia daima ndani zaidi. Hakujisamehe mwenyewe na aliomba kwamba asamehewe, ila bila kiburi.

Wataka kupatanishwa na Mungu? Fahamu yale ufanyayo pamoja nawe mwenyewe, ili Mungu apatanishwe nawe. Angalia kwa makini yale yanayosomwa katika zaburi hiyo hiyo: "Hupendezwi na dhabihu, au ningeitoa, wewe huikubali" (Zab 51,16). Kwa hiyo, je, utabaki bila sadaka? Hutakuwa na cho chote cha kutolea? Hutaweza kumtuliza Mugnu kwa kitu cho chote? Je, umesema nini? "Hupendezwi na dhabihu, au ningeitoa, wewe huikubali" (Zab 51, 16). Endelea, sikiliza na usali: "Roho iliyovunjika ni sadaka kwa Mungu, moyo uliovunjika na kupondeka, ee Mungu, hutaudharau". Baada ya kukataa ulichotolea, ulipata kutolea kitu gani. Naam, watu wa kale walitoa kafara, zikaitwa dhabihu. "Hupendezwi na dhabihu": hukubali tena zile dhabihu za zamani, ila watafuta sadaka.

Asema mtunga zaburi: "Nikitoa sadaka, huzipendi". Hivyo, kwa kuwa hukubali sadaka je, utabaki bila dhabihu? La, hasha. "Roho iliyovunjika ni dhabihu kwa Mungu, moyo uliovunjika na kupondeka, ee Mungu, hutaudharau". Una kitu kwa kutoa sadaka. Usiende kutafuta kundi, usiandae jahazi ili kuyafikia maeneo ya mbali sana, na kutoka mle kuleta manukato. Tafuta moyoni mwako yanayompendeza Mungu. Yahitajika kuvunja moyo kwa uangalifu. Je, waogopa kwamba utaangamia kwani umevunjika? Kwenye moyo wa mtunga zaburi wapata maneno hayo: "Ee Mungu, uniumbie moyo safi" (Zab 51, 10). Basi, ni lazima kuangamiza moyo mchafu, ili uundwe moyo safi.

Tunapotenda dhambi hatuna budi kusikia uchungu juu yetu wenyewe, kwa sababu dhambi zinamwudhi Mungu. Na, kwa kuwa twaona kwamba hatuko pasipo dhambi, walau katika hayo tutafute kuwa sawa na Mungu, katika kuchukia yale yanayomchukiza Mungu. Kwa namna fulani umeunganika na mapenzi ya Mungu, kwa sababu wachukia yale anayochukia Mwumba wako.

Kiitikizano: Zab 38, 3; Zab 51, 10

K. Dhambi zangu, ee Bwana, zimeniingia mwilini kama mishale; kabla zimesababisha jeraha, * uniponye kwa toba.

- W. Ee Mungu, uniumbie moyo safi, uifanye upya roho iliyotulia ndani yangu;
- **K.** uniponye kwa toba.

JUMATATU YA KUMI NA NNE

SOMO LA KWANZA: II Sam 15, 7-14. 24-30; 16, 5-13

Kiitikizano:

- K. Hata msiri wangu niliyemtumaini, * akiyekula chakula changu, ameniinulia kisigino chake
- W. Mmojawenu, anayekula pamoja nami, atanisaliti,
- K. aliyekula chakula changu, ameniinulia kusigino chake.

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka kwa Wakorinto" wa mt. Klemente I, papa.

Kila mmoja atafute kinachowafaa wote, wala si faida yake mwenyewe

Imeandikwa: Mjiunge na watakatifu, kwani wale wanaowafuata watakatifuzwa. Na pia katika mahali pengine: Kwa ajitakasaye, utajionyesha kuwa mkamilifu, kwa mteule utakuwa mteule, bali kwa mpotovu utapotoka (Zab 18, 26). Kwa hiyo, tumeunganika na wanyofu na wenye haki, kwa kuwa wao ni wateule wa Mungu.

Kwa nini magomvi, hasira, fujo, matengano na vita kati yenu? Je hatuna labda Mungu mmoja, Kristo mmoja, Roho mmoja wa neema, aliyemwagwa juu yetu, wito mmoja katika Kristo? Kwa nini kurarua na kuumiza viungo vya Kristo, kwa nini kupinga mwili wako mwenyewe na kufikia mpaka wa wazimu wa kusahau kuwa wako viungo vya wengine?

Kumbukeni maneno ya Kristo Bwana wetu. Yeye amesema: Ole mtu yule! Ingekuwa kwake bora kama asingezaliwa, kuliko kuleta kikwazo kwa mmoja wa wateule wangu; ingekuwa bora kufunga jiwe la kusagia shingoni mwake na atupwe baharini, kuliko kumkosesha mmojawapo wa wadogo wangu (Lk 17, 1-2). Utengano wenu umepotosha wengi na kuwakatisha wengi tamaa, umewatupa wengi katika shaka, sisi sote katika maumivu na ugomvi wenu unaendelea mpaka sasa.

Chukueni, basi, mkononi waraka wa mtakatifu Paulo mtume. Je, aliwaandikia nini kwanza mwanzoni mwa ujumbe wake? Bila shaka ni chi ya uongozi wa Mungu kwamba aliwaandikia barua juu yake mwenyewe, juu ya Kefa, juu ya Apolo, kwa kuwa tangu wakati ule ulikuwepo kati yenu mwelekeo kwa mafarakano. Lakini kule kujitia katika vikundi kumewaletea hapo dhambi nyingine ndogo, kwa kuwa mapendeleo yenu yalielekea mitume maarufu kwa jina na kwa mtu aliyeidhinishwa nao. Lakini sasa mwasikiliza watu wasio na thamani wanaowapotosha na kutia katika aibu ule mwungano wenu wa kindugu, uliowafanya maarufu kwa haki. Ni aibu tunayopaswa kufuta haraka iwezekanavyo. Tujitie miguuni pa Bwana na tumsihi kwa machozi, ili, akiwa mfadhili, aturudishie urafiki wake na kututia tena katika undugu safi na bora wa upendo

Huu ndio mlango wa haki, uliofunguliwa kwa uzima, kama ilivyoandikwa: "Nifungulieni malango ya haki: nitaingia na kumshukuru Bwana. Lango hii ni la Bwana, wenye hali ndio watakaoliingia" (Zab 118, 19-20). Ni mengi, kweli, malango yaliyo wazi, lakini mlango wa haki ni

hasa ule wa Kristo: wenye heri wale wote walioingia humo na kuongoza hatua zao katika utakatifu na haki, wakitenda yote katika upendo na amani.

Je, vupo mmoja aliye mwaminifu, awezaye kufunza mafundisho, mwenye hekima katika upambanuzi wa maneno, mwenye usafi katika kutenda? Yeye apaswa kuwa mnyenyekevu zaidi kwa kiasi anavyoangaliwa mkuu na apaswa kutafuta yale yanayowafaa wote, wala si faida yake mwenyewe.

Kiitikizano:

I Kor 9, 19. 22; Ayu 29, 15-16

- K. Huru tokea watu wote, nalijifanya mtumwa wa wote, mnyonge pamoja na wanyonge. Nimekuwa hali zote kwa wote, ili kwa njia zote nipate kuwaokoa watu.
- W. Nalikuwa macho kwa kipofu, miguu kwa aliyechechemea; nalikuwa baba kwa mhitaji.
- K. Nimekuwa hali zote kwa wote, ili kwa njia zote nipate kuwaokoa watu.

JUMANNE YA KUMI NA NNE

SOMO LA KWANZA: II Sam 18, 6-17. 24 – 19, 4

Kiitikizano:

Zab 55, 13. 14. 15; 40, 10; 2 Sam 18, 33

- K. Adui angalinitukana, ningevumilia; balini wewe mtu mwenzangu na msiri wangu! * Tulipeana shauri tamu, nawe umeniinulia kisigino chako.
- W. Mfalme akataabika sana, akapanda juu, akalia; akasema na machozi:
- K. Tulipeana shauri tamu, nawe umeniinulia kisigino chako.

SOMO LA PILI:

Toka "Maelezo juu ya Zaburi" za Mt. Augustino, askofu.

Walioko nje, tukate tusitake, ni ndugu zetu

Ndugu, twawashauri na hamu sana kwa upendo huu, sio tu kwa ajili ya ndugu zenu katika imani, bali pia kwa ajili ya wale walioko nje, wawe wao wapagani wasiomwamini bado Kristo, au pia wametengwa nasi, kwani, ingawa wanapotambua pamoja nasi kichwa kile kile, hata hivyo wamejitenga na mwili. Ndugu, twasikia maumivu kwa ajili yao, kama kwa ndugu zetu. Wataacha kuwa ndugu zetu, wakati ambapo hawatasema tena "Baba yetu" (Mt 6, 9).

Nabii alisema kwa watu fulani: "Kwa wale wanaowaambia: Ninyi si ndugu zetu, jibuni: Ninyi ni ndugu zetu" (Isa 66, 5). Fikirini ametumia maneno haya juu ya wakina nani: labda ya wapagani? La, kwa sababu, kulingana na maneno ya Maandiko na ya Kanisa hatuwaiti ndugu. Labda juu ya wayahudi wasiomwamini Kristo?

Someni Mtume na mtaona kwamba asemapo "ndugu", bila kuongeza neno, amaanisha wakristo: "Lakini, wewe, je, mbona wamhukumu ndugu yako? Au wewe, je, mbona wamdharau ndugu yako?" (Rum 14.10). Na mahali pengine aandika: "Ninyi wenyewe mwadhulumu watu na kunyang'anya mali zao, naam, hata za ndugu zenu!" (I Kor 6, 8).

Kwa hiyo wasemao: "Ninyi si ndugu zetu", watuita wapagani. Kwa hiyo, wataka tubatizwe upya, wakisema kwamba sisi hatuna wanachotoa wao. Humo latoka kosa lao, yaani, kukana kwamba sisi tu ndugu yao. Lakini, kwa sababu gani nabii alituambiaa: "Mwaambieni wao: ninyi ni ndugu zetu", isipokuwa ili tutambue ndani yao yale ambayo wao hawatambui ndani yetu? Wao, basi, kwa kuwa hawatambui ubatizo wetu, wasema kwamba sisi si ndugu yao; bali sisi, tusiodai tena ubatizo ndani yao, bali tukiutambua kuwa wetu, twawaambia: "Ninyi ni ndugu yetu".

Na wasema wao: "Kwa nini mwatutafuta, kwa nini mwatutaka?". Sisi tutajibu: "Ninyi ni ndugu zetu". Watuambie: "Nendeni mbali nasi, hatuna la kufanya nanyi". Bali, sisi tunalo kabisa fungu nanyi: twamkiri Kristo mmoja, twapaswa kuwa mwili mmoja, chini ya Kichwa kimoja.

Kwa hiyo twawasihi, ndugu, kwa matumbo yenyewe ya upendo, ambamo toka maziwa yake twalishwa, na kutoka mkate wake twapata nguvu, kwa Kristo Bwana wetu, kwa upole wake twawasihi. Umefika wakati wa kutumia upendo mkuu kwa ajili yao, huruma bila mipaka katika kuwawombea ili Mungu, mwishowe, awajalie mawazo na moyo kwa kujitafiti na kuelewa kwamba hawana sababu yo yote ya kubisha ukweli. Kwao umebaki tu udhaifu wa chuki, ambayo ni mgonjwa zaidi kwa kiasi kwamba yaamini kuwa na nguvu kubwa zaidi. Twawasihi, nilisema, kwa ajili ya wadhaifu, kwa ajili ya wenye hekima kulingana na mwili, kwa watu wakali na wapenda dunia, kwa ajili ya ndugu zetu wanaoadhimisha sakramenti zile zile, hata ikiwa si pamoja nasi, lakini, hata hivyo, zile zile; kwa ajili ya ndugu zetu wanaoitikia Amen moja na sisi, hata ikiwa si pamoja nasi. Dhihirisheni kwa Mungu upendo wenu wa ndani kwa ajili yao.

Kiitikizano:

- **K.** Mwenende kama inavyoustahili wito wenu mlioitiwa: * mhifadhi umoja wa Roho katika kifungo cha amani.
- W. Mwili mmoja, na Roho mmoja, kama na mlivyoitwa katika tumaini moja la wito wenu:
- K. mkihifadhi umoja wa Roho katika kifungo cha amani.

JUMATANO YA KUMI NA NNE

SOMO LA KWANZA: II Sam 24, 1-4. 10-18. 24-25

Kiitikizano:

Yud 9, 18; I Nya 21, 15; 2Sam 24, 17

- **K.** Kumbuka, ee Bwana, agano lako; amuru malaika wa adhabu: simamisha mkono, * usiharibu nchi, usiangamize kila mwenye uhai.
- W. Nimekosa sana na kutenda maovu; lakii hao wamefanya nini? Mkono wako, ee Bwana, usilipige taifa lako;
- K. usiharibu nchi, usiangaize kila mwenye uhai.

SOMO LA PILI:

Toka "Mafundisho ya Thenashara".

Eukaristia

Mshukuruni hivi: kwanza, kuhusu kikombe: Twakushukuru, ee Baba yetu, kwa mzabibu mtakatifu wa Daudi, mtumishi wako, uliotujulisha kwa njia ya Yesu mtumishi wako; utukufu kwako milele.

Baadaye, kuhusu mkate uliomegwa: Twakushukuru, ee Baba yetu, kwa uzima na ujuzi uliotufunuliwa kwa njia ya Yesu, Mtumishi wako; utukufu kwako milele.Kama mkate huu uliomegwa ulitawanyika juu ya milima, na, ukikusanywa, umepata kuwa kitu kimoja, hivyo likusanywe Kanisa lako toka miisho ya dunia katika Ufalme wako; kwa kuwa utukufu ni wako na uwezo kwa njia ya Yesu Kristo milele.

Mtu ye yote na asile wala kunywa toka Ekaristi yenu, isipokuwa wale waliobatizwa katika jina la Bwana. Kwa lengo hili, Bwana alisema: "Msiwape mbwa kilicho kitakatifu" (Mt 7, 6).

Baada ya kushiba, mshukuruni hivi: twakushukuru, ee Baba mtakatifu, kwa upendo wako mkuu, uliofanya kukaa mioyoni mwetu, na kwa ujuzi, imani na uzima bila mwisho uliotudhihirisha kwa njia ya Yesu Kristo Mtumishi wako. Utukufu kwako milele.

Wewe, Bwana mwenyezi, uliumba vyote kwa sifa ya jina lako; umeonjesha watu chakula na kinywaji ili wakushukuru, ila kwetu umetujalia chakula na kinywaji cha kiroho na uzima wa milele kwa njia ya Mtumishi wako. Hasa twakushukuru kwa kuwa unao uwezo. Utukufu kwako milele.

Ulikumbuke, ee Bwana, Kanisa lako, ulikinge na kila uovu na ulikamilishe katika upendo wako. Ulikusanye toka pepo nne, ulitakatifuze katika ufalme wako, ulioliandalia kwa ajili yake. Kwa kuwa uwezo ni wako na utukufu milele na milele.

Ije neema yako na upite ulimwengu huu.Hosanna kwa Mungu wa Daudi! Ikiwa mmoja ni mtakatifu, akaribie; la sivyo, atubu. Maranatha: Njoo, Bwana Yesu, Amen.

Katika siku ya Bwana, kusanyieni, mmege mkate na kushukuru, baada ya kuungama dhambi zenu, ili sadaka yenu iwe safi.

Ila, mtu ye yote akiwa na ugomvi na mwenzie, asikutane nanyi kabla hawajapatana, ili sadaka yenu isipate unajisi. Naam, Bwana amesema: Katika kila mahali na nyakati nitolewe dhabihu kamilifu, kwani mimi ni mfalme mkuu, asema Bwana, na la ajabu ni jina langu kati ya mataifa (Mal 1, 11.14).

Kiitikizano: Mt 7, 21; Mk 3, 35

- **K.** Kikombe kile cha baraka tukibarikicho, je, si ushirika wa damu ya Kristo? * Mkate ule tuumegao, si ushirika wa mwili wa Kristo?
- W. Kwa kuwa mkate ni mmoja, sisi tulio wengi ni mwili mmoja: sote twapokea sehemu ya ule mkate mmoja.
- K. Mkate ule tuumegao, si ushirika wa mwili wa Kristo?

ALHAMISI YA KUMI NA NNE

SOMO LA KWANZA: I Nya 22, 5-19

Kiitikizano:

I Nya 22, 19; Zab 132, 7; Isa 56, 7

- **K.** Kwa moyo wote na kwa roho yote mkamjengee Bwana Mungu wenu mahali patakatifu. * Na tuingie katika maskani yake, tusujudu penye miguu yake.
- W. Asema Bwana: nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala kwa mataifa yote.
- K. Na tuingie katika maskani yake, tusujudu penye miguu yake.

SOMO LA PILI:

Toka "Maelezo juu ya Zaburi 118" ya Mt. Ambrosio, askofu.

Takatifu ni hakalu la Mungu lililo ninyi

"Mimi na Baba tutakuja kwake na kufanya makao kwake" (Yn 14, 23). Mlango wako ufunguliwe kwa yule ajaye, fungua nafsi yako, panua eneo la akili yako ili roho yako ifurahie utajiri wa urahisi, hazina za amani, ulaini wa neema. Panua moyo wako, ulikabili jua la mwanga wa milele "amtiaye nuru kila mtu" (Yn 1, 9). Kweli ule mwanga halisi waangazia wote. Lakini ikiwa mmoja amefunga madirisha, atajinyima mwenyewe toka ule mwanga wa milele. Hapo, ukifunga mlango wa akili yako, wamfungia pia nje Kristo. Ingawa aweza kuingia, hata hivyo hataki kujiingiza kwa kuudhi, hataki kumlazimisha asiyetaka.

Akizaliwa na Bikira, alitoka tumboni mwake akitoa mwanga wake juu ya vitu vya dunia nzima, ili kuwaangazia wote. Wale watakao, wapokea uangavu wa mng'aro wa milele ambao hakuna usiku unaofaulu kuubadili. Nyuma ya jua hili tunaliliona kila siku, upo usiku wenye giza. Lakini jua la haki halitui kamwe, kwa kuwa mwanga wake wa hekima hauchafuliwi kamwe na kivuli cho chote.

Mwenye heri yule ambaye Kristo apiga hodi mlangoni mwake. Mlango wetu ni imani ambayo, ikiwa ni imara, yaimarisha nyumba yote. Huu ndio mlango ambamo Kristo anaingia. Kwa hiyo, hata Kanisa lasema kwenye Wimbo ulio bora: "Kelele! ni mpendwa wangu abishaye" (Wim 5, 2). Sikiliza yule apigaye hodi, sikiliza yule atakaye kuingia: "Nifungulie, umbu langu, mpenzi wangu, mkamilifu wangu; kwa maana kichwa changu kimelowa umande, nywele zangu zina manyunyu ya usiku" (Wim 5, 2).

Fikiri juu ya muda ambao Mungu Neno apiga hodi mlangoni mwako kuliko wakati mwingine: wakati ambapo kichwa chake kimejaa umande wa usiku. Naam, yeye akubali kutembelea wale waliopo taabuni na kishawishini, ili asiwe mtu akipatwa na tukio la fadhaa, afike kushindwa. Kichwa chake, basi, amejaa umande, au matone, wakati mwilie ateseka. Ni hapo kwamba mtu ahitaji kuwa macho, ili Bwana arusi atakapokuja, asiondoke, akijiona amefungiwa nje. Naam, ukilala na moyo wako hu macho, aondoka kabla ya kupiga hodi. Lakini ikiwa moyo wako u macho, yeye apiga hodi na aomba afunguliwe mlango. Tumepata, basi, mlango wa nafsi yetu, tumepata pia milango ambayo juu yake imeandikwa: "Inueni vichwa vyenu, enyi malango, inukeni, enyi malango ya milele, Mfalme wa utukufu apate kuingia"(Zab 24, 7). Ukitaka kuinua milango hii ya imani yako, ataingia kwako mfalme wa utukufu, akileta ushindi wa mateso yake. Hata haki inayo malango yake.Naam, hata juu ya hayo twasoma yameandikwa yale aliyosema Bwana Yesu kwa njia ya nabii: "Nifungueni malango ya haki" (Zab 118, 19).

Nafsi, basi, inayo milango yake, nafsi inacho kiingilio chake. Mle Kristo anakuja na kupiga hodi, yeye apiga hodi kwenye malango. Umfunguli, basi, yeye ataka kuingiamo, ataka kupata bibi arusi tayari.

Ufu 3, 29; Mt 24, 46

Kiitikizano:

- **K.** Tazama, nasimama mlangoni, nabisha; mtu akisikia sauti yangu, na kufungua mlango, * nitaingia kwake, nami nitakula pamoja naye, na yeye pamoja nami.
- W. Heri mtumwa yule, ambaye bwana wake ajapo atamkuta akifanya hivyo
- K. nitaingia kwake, nami nitakula pamoja naye, na yeye pamoja nami.

IJUMAA YA KUMI NA NNE

SOMO LA KWANZA: I Fal 1, 11-35; 2, 10-12

Kiitikizano: Wim 3, 11; Zab 71, 1.2

- K. Tokeni, enyi binti za Sion, mtazameni mfalme Sulemani, amevaa taji alivyovukwa na mamaye,* siku ya furaha ya moyo wake.
- W. Ee Mungu, mpe mfalme hukumu zako; uwaamue watu walioonewa kwa haki,
- K. siku ya furaha ya moyo wake.

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka kwa Wakorinto" wa mt. Klemente I, papa.

Heri yetu sisi tukitekeleza amri za Bwana katika uelewano wa upendo

Mwaona, enyi wapendwa, jinsi ulivyo mkuu na wa ajabu upendo, na jinsi unavyoweza kudhihirishwa ipasavyo ukamilifu wake. Nani astahili kuwepo pale isipokuwa wale ambao Mungu alitaka kufanya wastahili? Tusali, basi, na tuombe huruma yake tuwemo katika upendo, huru toka kila roho ya mgawo, bila hatia.

Vizazi zyote tokea Adamo mpaka sasa vimepita; ila wale ambao,, kwa neema ya Mungu wamepatikana wakamilifu katika upendo, wabaki, wapata makao uliowekwa tayari kwa wema na watadhihirishwa utakapofika ufalme wa Kristo. Naam, imeaandikwa: Ingieni katika vyumba vyenu kwa kitamba kidogo mpaka ghadabu yangu na hasira yangu zitakapopita. Hapo nitakumbuka siku ya fadhila na kuwapandisha kutoka katika makaburi yenu (Isa 26, 20; Eze 37, 12).

Wenye heri sisi tukitekeleza amri za Bwana katika uelewano wa upendo, ili, kwa njia ya upendo, dhambi zetu ziondolewe. Naam, imeandikwa: wenye heri wale ambao dhambi zimeondolewa na uovu umesamehewa. Mwenye heri mtu ambaye Mungu hamhesabu uovu wo wote na kinywani mwake hamna hila (Zab 32, 1).

Tangazo hili la heri lawahusu wale Mungu aliowachagua kwa njia ya Yesu Kristo Bwana wetu. Kwake utukufu milele na milele. Amen.

Tuombe msamaha wa mabaya yote tuliyotenda kwa sababu ya hila ya adui. Wale waliokuwa wachochezi wa upinzani na farakano, hawana budi kutafakari yale yanayotuunganisha katika tumaini. Naam, wale wanaoishi maisha yao katika kicho na katika upendo wapendelea kuingia wao wenyewe katika mateso, kuliko kuona kuanguka mle jirani yao. Watamani zaidi kuteseka wao wenyewe na lawama kuliko kuhatarisha ule uelewano mzuri na mtakatifu hivi ulio kwenye mapokezi yetu. Ni bora kwa mtu kukiri dhambi zake kuliko kufanya mgumu moyo wake. Ni nani, basi, kati yenu aliye na moyo mnyofu, mwenye huruma na amejaa upendo? Na aseme, basi: ikiwa kwa sababu yangu zimezuka uchungu, upinzani, magombano na mafarakano, naondoka, naenda po pote pale mtakapo na nitafanya yale itakayoniambia jumuiya, mradi kundi la Kristo liishi katika amani pamoja na mapresbiteri waliowekwa kihalali.

Atakayefanya hayo atajipatia utukufu mkuu katika Kristo na kila mtu atamkaribisha. "Nchi na vyote viijazavyo ni mali ya Bwana" (Zab 24, 1). Hayo wafanya na watafanya wale wanaoendesha maisha ya kimungu, ambayo juu yake hawatahitaji kusikitika.

Kiitikizano:

- K. Hii ndiyo amri tuliyopata kwa Mungu: * ampendaye Mungu na ampende ndugu yake.
- W. Katika amri hizi mbili hutegemea torati na manabii
- K. ampendaye Mungu na ampende ndugu yake.

JUMAMOSI YA KUMI NA NNE

SOMO LA KWANZA: YbS 47, 12-25

Kiitikizano:

K. Nitawatwaa wana wa Israeli, wala hawatagawanyika kuwa falme mbili tena. Wala hawatajitia uchafu kwa vinyago vyao; * watakuwa watu wangu, nami nitakuwa mchungaji mmoja kwa wote.

- W. Na kondoo wengine ninao, ambao si wa zizi hili; na hao nao imenipasa kuwaleta.
- K. watakuwa watu wangu, nami nitakuwa mchungaji mmoja kwa wote.

SOMO LA PILI:

Toka "Maelezo juu ya zaburi" ya Mt. Augustino, askofu.

Salomani halisi ni Bwana Yesu Kristo

Salomani alimjengea Bwana hekalu, bila shaka kama sura na mfano wa Kanisa lajalo na wa mwili wa Bwana. Kwa hiyo, Yesu asema katika injili: "Livunjeni hekalu hili, nami katika siku tatu nitalisimamisha" (Yn 2, 19). Basi, kama yeye alivyolijenga hekalu lile, vivyo hivyo Salomani halisi, Bwana wetu Yesu Kristo, mpatanishi wa kweli, alijijengea yeye pia hekalu. Naam, jina la Salomani lamaanisha "Msuluhishi". Lakini aliyetenda amani kweli ni yule ambaye Mtume asema juu yake: "Yeye ndiye amani yetu, aliyetufanya sisi tuliokuwa wawili kuwa mmoja" (Efe 2, 14). Yeye ni mpatanishi halisi aliyeunganisha ndani yake kuta mbili zilizotoka kwenye mielekeo kinyume, ambaye yeye ndiye jiwe la msingi, liwe la taifa la waumini waliotoka kwenye tohara, liwe taifa, wao pia waumini, waliotoka wapagani wasiotahiriwa. Toka mataifa mawili aliunda Kanisa moja, amepata kuwa kwao jiwe la msingi na kwa hiyo alikuwa kweli mpatanishi.

Salomoni halisi, yaani Salomoni, mwana wa Daudi, na wa mke Betsabea, mfalme wa Israeli, alikuwa mfano wa mpatanishi huyu. Ili usiamini kwamba ni Salomoni yule aliyemjengea Mungu nyumba, alipojenga hekalu, Maandiko, yakitaja Salomoni mwingine, yaanza zaburi hivi: "Bwana aipoijenga nyumba, waijengao wafanya kazi bure"(Zab 127, 1). Bwana, basi, ajenga nyumba, Bwana Yesu Kristo ajenga nyumba yake. Wengi washughulikia ujenzi. Lakini, asipojenga yeye, "waijengao wafanya kazi bure".

Ni nani wanaofanya kazi ili kujenga? Wale wote ambao katika Kanisa wahubiri neno la Mungu, wahudumu wa sakramenti za Mungu. Sote twakimbia, sote twachoka, sote twajenga sasa. Na, kabla nasi, wengine wamekimbia, wamechoka, wamejenga. Lakini "Bwana asipoijenga nyumba, waijengao wafanya kazi bure". Kwa hiyo, haikukosa miito ya mitume waliowaona wengine kutenda vibaya na, hasa, imesikika sauti ya Paulo aliyesema: "Mnashika siku, na miezi, na

nyakati, na miaka! Nawachelea, isiwe labda nimejitaabisha bure kwa ajili yenu" (Gal 4, 10-11). Kwa kuwa alijua amejengwa kwa ndani na Bwana, aliwalilia hao kwa kuwa alijitaabisha kati yao bila mafanikio.Sisi, basi, twaongea toka nje, yeye ajenga toka ndani. Sisi twaona jinsi mnavyosikiliza, bali yale mnayofikiri ayajua tu yule aonaye mawazo yenu. Ni yeye ajengaye, aonyaye, atiaye hofu, afunguliaye akili, aongozaye fikira zenu kwa imani. Na, hata hivyo, twatenda pia sisi kama wafanyakazi.

<u>Kiitikizano</u>: I Fal 8, 10. 15; Yn 2, 19

K. Baada ya hekalu kujengwa, utukufu wa Bwana ulilifunika. Akijaa furaha, mfalme alisema: * Ahimidiwe Bwana, Mungu wa Israeli, kwa yale aliyomwahidi Daudi baba yangu.

- W. Livunjeni hekalu hili, nami katika siku tatu nitalisimamisha.
- K. Ahimidiwe Bwana, Mungu wa Israeli, kwa yale aliyomwahidi Daudi baba yangu.

JUMA LA KUMI NA TANO. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA KUMI NA TANO

SOMO LA KWANZA: I Fal 16, 29 – 17,16

Kiitikizano:

Amu 5, 17-18; YbS 48, 1.3

- **K.** Nabii Eliya alisali sana wasipate mvua, mvua haikunyesha; * halafu akaomba tena, na mbingu ikanyesha mvua.
- W. Ndipo aliposimama Nabii Eliya, kama moto; hata na neno lake likawa kama tanuru. Kwa neno la Bwana alizifunga mbingu;
- K. halafu akaomba tena na mbingu ikanyesha mvua.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya miujiza" ya mt. Ambrosio, askofu.

Katekesi ya ibada za kabla ya ubatizo

Kila siku tumetamka fundisho juu ya mada za maadili, wakati tuliposoma matendo ya mababa, au mafundisho ya Mithali, ili, tukiongozwa na kufundishwa nao, mzoee kuingia kwenye njia za wale wa kale, kutembea katika mapito yao na kutii maneno ya Mungu, ili, baada ya kufanywa upya na ubatizo, mpate mwenendo ule unaostahili wabatiziwa.

Sasa umekuja wakati wa kuongea juu ya mafumbo na kueleza hali ya sakramenti. Ningalifanya hayo kabla ya ubatizo kwa wale ambao hawajaingizwa, ningalisaliti kuliko kueleza fundisho hili. Nahitaji kuongeza kwamba mwanga wa mafumbo wafaulu kuingia ndani zaidi, ukigonga ghafula, kuliko kufika baada ya dalili za kwanza za maelezo mafupi yanayotangulia.

Fungueni, basi, masikio, mkaonje itifaki ya uzima wa milele ulioingizwa ndani yenu kwa kipaji cha sakramenti. Tulimaanisha hayo, wakati tulipowaambia tukiadhimisha fumbo la kufunguka kwa masikio: "Effata, maana yake, funguka" (Mk 7, 34), ili kila mmojawenu, aliyekuwa karibu kuikaribia neema, angeelewa juu ya kitu gani angeulizwa, tena angekumbuka kujibu nini. Kristo, katika Injili, kama tunavyosoma, aliadhimisha fumbo hili alipoponya yule aliyekuwa bubu na kiziwi.

Baadaye pamefunguliwa kwako Patakatifu pa Patakatifu, umeingia katika tabernakulo ya kufanywa upya. Kumbuka uliyoulizwa, fikiri juu ya yale uliyojibu. Umemkataa shetani na kazi zake, ulimwengu, upotovu na anasa zake. Neno lako limehifadhiwa si katika kaburi la wafu, bali kwenye kitabu cha walio hai. Karibu na chemchemi ulimwona mlawi, ulimwona kuhani, ulimwona kuhani mkuu. Usijali na ya nje ya mtu, bali karama ya huduma wakfu. Ni mbele ya uwepo wa malaika kwamba wewe umesema, kama ilivyoandikwa: Maneno ya kuhani yapaswa kuhifadhi sayansi na toka kinywani mwake hutafutwa fundisho, kwa kuwa yeye ndiye malaika wa Bwana wa majeshi (Mal 2,7). Hatuwezi kukosa, hatuwezi kukana. Ni malaika yule atangazaye ufalme wa Kristo, yule atangazaye uzima wa milele. Wapaswa kumhukumu si kutokana na sura ya nje, bali kwa huduma yake. Tafakari juu ya yale aliyokupatia, upime umuhimu wa kazi yake, utambue anachofanya.

Ukiingia kwa kuona adui wako, ambaye umemkataa kwa kinywa, unageuka kuelekea mashariki: kwani yule anayemkataa shetani, amwelekea Kristo, amtazama uso kwa uso.

Kiitikizano:

- K. Hapo zamani sisi nasi tulikuwa hatuna akili, tukiishi katika uovu na husuda, tukichukiza na kuchukiana. * lakini Mungu ametuokoa kwa kuoshwa kwa kuzaliwa kwa pili katika Roho Mtakatifu.
- W. Zamani sisi sote tulifuata tamaa za miili yetu, tukawa kwa tabia yetu tukistahili hasira ya Mungu;
- K. lakini Mungu ametuokoa kwa kuoshwa kwa kuzaliwa kwa pili katika Roho Mtakatifu.

JUMATATU YA KUMI NA TANO

SOMO LA KWANZA: I Fal 18, 16-39

Kiitikizano:

K. Eliya aliwaambia watu wote: Mtasitasita katikati ya mawazo mawili hata lini? * Bwana akiwa ndiye Mungu, mfuateni.

- W. Hakuna mtu awezaye kutumikia mabwana wawili: hamwezi kumtumikia Mungu na mali.
- K. Bwana akiwa ndiye Mungu, mfuateni.

SOMO LA PILI:

Toka makala"Juu ya mafumbo" ya mt. Ambrosio, askofu.

Tuzaliwe upya toka maji na Roho Mtakatifu

Je, umeona nini katika kisima cha ubatizo? Maji, bila shaka, lakini sio maji tu: pale palikwa walawi waliohudumia na kuhani mku aliyeuliza na kuweka wakfu. Kabla ya kitu cho chote Mtume alikufundisha kwamba hatupaswi kuviangalia "vinavyoonekana, bali visivyoonekana, kwa maana vinavyoonekana ni vya muda tu; bali visivyoonekana ni vya milele" (2Kor 4, 18). Na pengine wasoma kwamba "tangu kuumbwa ulimwengu, utimilifu usioonekana wa Mungu waweza kuangaliwa na akili katika kazi zake, kama uwezo wake wa milele na wa kimungu" (Rum 1,20) hutambuliwa kwa njia ya kazi zake. Kwa hiyo Bwana mwenyewe asema: "Ijapokuwa hamniamini

mimi, ziaminini zile kazi"(Yn 10, 38). Amini, basi, kwamba mle upo uwepo wa Mungu. Je, ungeamini katika matendo yake na hungeamini katika uwepo wake? Vipi lingeweza kufuata tendo, ikiwa kabla uwepo usingetangulia?

Kwa mengine, fikiri jinsi fumbo hili ni la kale na limeonyeshwa kabla tangu asili yenyewe ya ulimwengu. Mwanzoni, Mungu alipoumba mbingu na nchi, Maandiko yasema kwamba "Roho ikatulia juu ya uso wa maji" (Mwa 1,2). Je, labda hakutenda mle? Ukiri kwamba alikuwa akitenda dunia ilipojengwa, kwani nabii asema: "Kwa neno la Bwana mbingu zilifanyika, na jeshi lake lote kwa pumzi ya kinywa chake" (Zab 33, 6). Juu ya ushuhuda wa kinabii mambo hayo mawili yamesimama: kwamba ilitulia na kwamba ikatenda. Kwamba alitulia anasema Musa, kwamba alitenda ashuhudia Daudi.

Tazama, ushuhuda mwingine. Kila mtu ameharibika kwa sababu ya dhambi zake. Na aendelea: "Roho yangu haitashindana na mwanadamu milele, kwa kuwa yeye naye ni nyama" (Mwa 6, 3). Kwa hayo Mungu aonyesha kwamba kwa uchafu wa nyama na kwa doa la hatia nzito hivi, neema ya kiroho yaenda mbali. Hivyo Mungu, akitaka kufanya upya yale aliyofanya, akaleta gharika kuuu, akamwamuru Nuhu, mwenye haki, kuingia katika safina. Gharika kuu likiisha, kwanza alituma nje kunguru, kwenye muhula wa pili akatoa hua, ambaye, kulingana na yale twasomayo, alirudi na jani bichi la mzeituni. Wewe waona maji, waona safina, waangalia hua na wasikia shaka kuhusu fumbo?

Maji ni yale ambamo imeingizwa nyama ili ioshwe kila dhambi yake. Ndani yake imezikwa kila aibu. Mti ni ule ambamo ametundikwa Bwana Yesu alipoteseka kwa ajili yetu. Hua ni yule ambamo katika mfano wake alishuka Roho Mtakatifu, kama ulivyojifunza katika Agano Jipya: Roho Mtakatifu akupatiaye amani rohoni na utilivu kwenye akili.

<u>Kiitikizano:</u> Isa 44, 3.4; Yn 4, 14

- **K.** Nitamimina maji juu yake aliye na kiu, na vijito vya maji juu ya mahali pakavu, * na watakua kama mierebi karibu na mifereji ya maji.
- W. Maji yale nitakayompa mimi, yatakuwa chemchemi ya maji yakibubujikia uzima wa milele;
- K. Na watakuwa kama mierebi karibu na mifereji ya maji.

JUMANNE YA KUMI NA TANO

SOMO LA KWANZA: I Fal 19, 1-9. 11-21

Kiitikizano:

Kut 33, 22. 20; Yn 1, 18

- **K.** Bwana alimwambia Musa: wakati unapopita utukufu wangu, nitakutia katika ufa wa ule mwamba na kukufunika kwa mkono wangu hata nitakapokuwa nimekwisha kupita, * kwani hakuna awezaye kumwona Mungu na kubaki hai.
- W. Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wowote: Mwana pekee, aliye katika kifua cha Baba, huyu ndiye aliyemfunua.
- K. kwani hakuna awezaye kumwona Mungu na kubaki hai.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya mafumbo" ya Mt. Ambrosio, askofu.

Mambo haya yote yaliwatukia kama mfano

Mtume akufundisha "ya kuwa baba zetu walikuwa wote chini ya wingu; wote wakapita kati ya bahari; wote wakabatizwa wawe wa Musa katika wingu na katika bahari" (I Kor 10, 1-2). Tena, hata Musa mwenyewe asema katika wimbo wake: "Ulivuma kwa upepo wako: bahari ikawafunikiza" (Kut 15, 10). Wewe watambua kwamba kwenye mpito ule wa Waebrania ambamo Wamisri waliangamizwa, na Waebrania wakaokolewa ulikuwa hakika mfano wa ubatizo. Kitu kingine twafundishwa kila siku katika sakramenti hii, isipokuwa kwamba hatia imezamishwa na kosa limeangamizwa, ila utauwa na usafi zimepita mbele bila kuguswa?

Wewe wasikia kwamba mababa yetu walikuwepo chini ya wingu, na hakika chini ya wingu safi, ikiwa lilipoza tamaa za ashiki. Wingu safi kweli! Hilo lafunika na kivuli chake wale wanaotembelewa na Roho Mtakatifu. Baadaye ulitulia juu ya Birkira Maria na uwezo wa Aliye juu alitandaza kivuli chake juu yake alipozalisha ukombozi kwa wanadamu. Ikiwa, basi, alikuwepo katika mfano, je hatakuwepo katika ukweli wakati Maandiko yakuambia kwamba "torati ilitolewa kwa mkono wa Musa, neema na kweli zilikuja kwa mkono wa Yesu Kristo"(Yn 1, 17).

Mara ilikuwa chemchemi chungu, Musa alitupa mle mti, ikawa tamu. Hivyo maji, bila mahubiri ya msalaba wa Bwana hayafai kitu kwa wokovu. Lakini, yakiwekwa wakfu na fumbo la msalaba unaookoa, hapo ni tayari kufaa kwa kuoshwa kiroho na kwa kikombe cha wokovu. Kwa hiyo, kama Musa, yaani, nabii, alivyotupa mti kwenye chemchemi ile, hivyo kuhani atamka juu ya chemchemi hiyo maneno ya kutukuza msalaba wa Bwana na maji yapata kuwa matamu ili kutoa neema.

Usiamini, basi, macho ya mwili. Twaona vizuri zaidi yasiyoonekana, kwa sababu yanayonekana kwa macho ya mwili ni ya muda, ila yasiyoonekana ni ya milele.Na ya milele huonekana vizuri zaidi kwa roho na kwa akili, kuliko kwa macho. Kwa mengine likufunze somo tulilofanya hivi karibuni la kitabu cha Wafalme. Naamani alitoka Siria, alikuwa na ukoma, wala hakuna aliyeweza kumponya. Hapo, msichana mfungwa wa vita alisema kwamba huko Israeli alikuwepo nabii aliyeweza kumponya toka ambukizo la ukoma.

Baada ya kuchukua, yalivyosema maandiko, dhahabu na fedha alienda mpaka mfalme wa Israeli. Huyu, baada ya kujua sababu ya ujio wake, alirarua mavazi yake akisema kwamba kilikuwa kichocheo kumwomba yale yasiyoingia katika uwezo wake wa kifalme. Lakini Elisha alimwambia mfalme amtume Msiria ili huyu angepata kujua kwamba alikuwepo Mungu huko Israeli. Na, alipofika, alimwamuru ajizamishe mara saba kwenye mto Yordani. Hapo yeye akaanza kufikiri kwamba mito ya nchi yake ilikuwa na maji bora, ambamo alijizamisha mara nyingi, ila bila kupona kamwe toka ukoma wake, na, akizuiliwa na tukio hili, hakutii amri ya nabii. Hata hivyo, kwa maombi na misukumo ya watumishi wake akakubali na kujizamisha. Akitakaswa mara, alifahamu kwamba kusafishwa mtu mara moja si kazi ya maji, bali ya neema. Alisikia mashaka kabla ya kupona. Lakini wewe, umeponywa tayari na kwa hiyo hupaswi kusikia mashaka.

<u>Kiitikizano:</u> Zab 78, 52.53; I Kor 10, 2

K. Bwana aliwaongoza watu wake kama kondoo, akawachukua salama wala hawakuogopa; * bahari iliwafunikiza adui zao.

- W. Wote wakabatizwa wawe wa Musa katika wingu na katika bahari
- K. bahari iliwafunikiza adui zao.

JUMATANO YA KUMI NA TANO

SOMO LA KWANZA: I Fal 21, 1-21. 27-29

Yak 4, 8. 9. 10; 5, 6

K. Itakaseni mikono yenu na kuisafisha mioyo yenu, enyi wenye nia mbili. * Huzunikeni na kuomboleza, jidhilini mbele za Bwana.

- W. Mmehukumu mwenye haki na kumwua, wala hashindani nanyi:
- K. Huzunikeni na kuomboleza, jidhilini mbele za Bwana.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya mafumbo" ya mt. Ambrosio, askofu.

Maji hasafishi bila Roho Mtakatifu

Umeambiwa kabla usiamini tu unayoona ili usiseme: Ni labda hili, fumbo lile kuu ambalo jicho hakuliona, wala sikio hakusikia wala hakuingia katika moyo wa mwanadamu (I Kor 2, 9). Naona maji niliyoona kila siku. Maji haya ambamo nilijizamishwa bila kutakaswa, je ni hasa hayo yanayonipasa kunitakasa? Toka hayo, jifunza kwamba maji hayasafishi bila Roho.

Na, kwa hiyo, umesoma ya kuwa katika ubatizo mashahidi watatu wapatana (I Yoh 5,8): maji, damu na Roho, kwa sababu ikitoa moja kati ya hao, haipo tena sakramenti ya ubatizo. Naam, maji ni nini pasipo msalaba wa Kristo, ila kitu cha kawaida bila nguvu yo yote ya kisakramenti? Kwa upande mwingine, pasipo maji hamna fumbo la kuzaliwa upya, kwa kuwa "mtu asipozaliwa kwa maji na kwa Roho, hawezi kuuingia katika ufalme wa Mungu (Yn 3, 5). Hata mkatekumeni aamini katika msalaba wa Bwana Yesu ambao kwake ametiwa ishara hata yeye, lakini, asipobatizwa kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu, hawezi kupokea msamaha wa dhambi, wala kupata zawadi ya neema ya kiroho.

Kwa hiyo yule Msiria alijizamisha katika maji mara saba chini ya Sheria, lakini wewe umebatizwa kwa jina la Utatu Mtakatifu. Umeungama Baba –kumbuka ulichofanya-, umeungama Mwana, umeungama Roho Mtakatifu. Fuata mpango wa vitu. Katika imani hii umeufia ulimwengu, umefufuka kwa Mungu na, kama ulizikwa katika kitu kile cha ulimwengu, yaani, katika maji ya ubatizo, uliifia dhambi, ukafufua kwa uzima wa milele. Amini, basi, kwamba maji si bila nguvu.

Hivyo yule mwenye kupooza wa birika la Kondoo alimngojea mtu. Na mtu gani isipokuwa Bwana Yesu, aliyezaliwa toka Bikira Maria? Kwenye ujio wake angetekeleza ukombozi, si kwa njia ya kivuli chake, bali kwa ukweli wa uwepo wake. Tena si wa mtu mmoja, bali wa wote.

Alikuwa, basi, yeye ambaye walimngojea ujio wake, yeye ambaye juu yake Mungu Baba alimwambia Yohane Mbatizaji: "Yeye ambaye utamwona Roho akishuka na kukaa juu yake, huyo ndiye abatizaye kwa Roho Mtakatifu (Yn 1, 33). Alikuwa yeye ambaye juu yake Yohane alitoa ushuhuda akisema: "Nimemwona Roho akishuka kama hua kutoka mbinguni; naye akakaa juu yake" (Yn 1,32). Na hapa, kwa sababu gani Roho alishuka kama hua, isipokuwa ili wewe uone, nawe ukatambue kwamba hata yule hua, ambaye Nuhu mwenye haki alitoa kwenye safina, ulikuwa mfano wa hua huyu, yaani, ili wewe utambue mfano wa sakramenti?

Na, kwa nini wasikia bado shaka baada ya kwamba katika injili Baba akutangazia hayo dhahiri, akisema: "Huyu ni Mwanangu, mpendwa wangu, ninayependezwa naye" (Mt 3, 17). Akutangazia hayo Mwana ambaye juu yake Roho Mtakatifu alionekana kama hua. Alikutangazia hayo Roho Mtakatifu ambaye alishuka kwa mfano wa hua. Akutangazia hayo Daudi: "Sauti ya Bwana i juu ya maji; Mungu wa utukufu alipiga radi, Bwana juu ya maji mengi"(Zab 29, 3). Maandiko yenyewe yakushuhudia kwamba kwa maombi ya Gideoni moto ulishuka toka mbinguni (Amu 6, 17-21) na kwa yale ya Eliya moto ulitumwa ulioteketeza dhabihu (I Fal 18, 38).

Usiangalie mastahili ya watu, ila huduma ya makuhani. kwani, ukiangalia mastahili, kama wamheshimu Eliya, vivyo hivyo utahesabu pia mastahili ya Petro na Paulo, ambao walitupokezea fumbo hili lililopokelewa kutoka kwa Bwana Yesu. Kwao, ulitumwa moto unaoonekana ili waamini, ila ndani yetu, tunaoamini, hutenda kazi moto usioonekana; kwao katika mfano, kwetu kwa tangazo. Bwana Yesu alisema: "Walipo wawili watatu wamekusanyika kwa jina langu, nami nipo papo hapo" (Mt 18, 20).Kwa hiyo naamini kwamba anapoombwa na sala za makuhani yupo pale. Kiasi gani kikubwa zaidi atakubali kujalia uwepo wake pale Kanisa lipo, ambapo mafumbo yapo?

Umeshuka, basi, kwenye kisima cha ubatizo. Kumbuka ulijibu nini: kwamba unasadiki kwa Baba, unasadiki kwa Mwana, unasadikni kwa Roho Mtakatifu. Hukusema: Nasadiki kwa mkubwa, kwa mdogo, kwa wa mwisho, bali, kwa uthabiti wa neno lako, ulijilazimisha kusadiki kwa Mwana, kama unavyosadiki kwa Baba; kusadiki kwa Roho Mtakatifu, kama unavyosadiki kwa Mwana, na, ukifanya tofauti fulani, ikiwa ni juu ya kifo msalabani, wakisadiki tu juu ya Yesu Kristo.

<u>Kiitikizano</u>: Mt 3,11; Isa 1, 16.17

K. Yeye ajaye nyuma yangu ana nguvu kuliko mimi: wala sistahili hata kuvichukua viatu vyake; * yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto.

- W. Acheni kutenda mabaya, jifunzeni kutenda mema.
- K. Yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto.

ALHAMISI YA KUMI NA TANO

SOMO LA KWANZA: I Fal 22, 1-9. 15-23. 29. 34-38

Kiitikizano: Yer 29, 8.9.11; Kum 18,18

K. Wabashiri wenu wasiwadanganye ninyi: kwa maana kwa jina langu hutabiri maneno ya uongo kwenu. * Maana nayajua mawazo ninayowawazia ninyi, asema Bwana.

- W. Mimi nitawaondokeshea naabii, nami nitatia maneno yangu kinywani mwake.
- K. Maana nayajua mawazo ninayowawazia ninyi, asema Bwana.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya mafumbo" ya Mt. Ambrosio,askofu.

Katekesi juu ya ibada za baada ya ubatizo

Baada ya kutoka kwenye chemchemi ya ubatizo, umepanda kwa kuhani. Fikiri juu ya yale yaliyotukia baadaye. Je, sio labda yale aliyosema Daudi: "Ni kama mafuta mazuri kichwani, yashukayo ndevuni, ndevu za Haruni"? (Zab 133,2). Ni mafuta ambayo juu yake Salomoni alisema hivi: "Jina lako ni kama marhamu iliyomiminwa, kwa hiyo wanawali hukupenda" (Wim 1,3) na walikuvuta kwao. Roho ngapi zilizofanywa upya leo walikupenda, ee Bwana Yesu, wakasema: Utuvute nyuma yako, tukimbie nyuma ya harufu nzuri ya mavazi yako (Wim 1, 4). Wao walitaka kusikia harufu nzuri ya ufufuko wa Bwana. Tafuta kuelewa hayo yatukia vipi "Macho yake mwenye hekima yamo kichwani mwake" (Mhu 2, 14). Kwa hiyo yashuka kwenye ndevu, ili uwe na neema ya ujana, na juu ya ndevu ya Haruni, ili upate kuwa "mzao mteule", wa kikuhani, wa

thamani (I Pet 2,9). Naam, sisi sote tumepakwa kwa neema ya kiroho ili kuunda ufalme wa Mungu na ukuhani wake.

Baadaye, ulipata mavazi meupe, kama ishara kwamba ulivua kifuniko cha dhambi na kuvaa mavazi meupe ya usafi, ambayo juu yao Nabii asema: "Unisafishe kwa hisopo, nami nitakuwa safi; unioshe, nami nitakuwa mweupe kuliko theluji" (Zab 51, 7). Naam, aliyebatizwa aonekana ametakaswa, iwe kulingana na sheria, iwe kulingana na injili. Kulingana na sheria, kwa kuwa Musa alinyunyizia damu ya mwana kondoo kwa shada la hisopo. Kulingana na injili, kwa sababu, hasa injili yasema kwamba wakati Kristo alipoonyesha utukufu wa ufufuko wake, mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji. Yule ambaye amesamehewa kosa lake, apata kuwa mweupe "kuliko theluji". Hivyo Bwana anena kwa njia ya Isaya: "Dhambi zenu zijapokuwa nyekundu sana, zitakuwa nyeupe kama theluji"(Isa 1,18).

Kanisa, kwa mavazi hayo lililovaa "kwa kuoshwa kwa kuzaliwa kwa pili" (Tit 3, 5), lanena kwa maneno ya Wimbo: Mimi ni mweusi, lakini mzuri, enyi binti za Yerusalemu (Wim 1,5). Mweusi, kwa udhaifu wa hali ya kibinadamu, mzuri kwa neema. Mweusi, kwani limeundwa na wakosefu, mzuri kwa sakramenti ya imani. Wakiona mavazi hayo, binti za Yerusalemu watasema na mshangao: Nani huyu apandaye akivaa mavazi meupe? Alikuwa mweusi, vipi alipata mara moja kuwa mweupe?

Kristo akiona katika mavazi meupe Kanisa lake –ambaye kwa ajili yake yeye, kama twasomavyo katika kitabu cha nabii Zekariya, alivaa nguo zake chafu-, yaani, akiona roho iliyosafishwa na kuoshwa kwa usafi wa kuzaliwa upya, asema: "Tazama, u mzuri, mpenzi wangu, u mzuri! Macho yako ni kama ya hua"(Wim 4, 1). Na katika mfano wa hua Roho Mtakatifu ameshuka toka mbinguni.

Kumbuka kwamba hivyo umepata muhuri wa kiroho, "roho ya hekima na ufahamu, roho ya shauri na uweza, roho ya maarifa na utauwa, roho ya kumcha Bwana" (Isa 11,2), na hifadhi yale uliyopokea. Mungu Baba alikutia ishara, Kristo Bwana alikuweka imara na, kama ulivyosikia kwa kusoma Mtume,alitia Roho moyoni mwako, kama muhuri (I Kor 1,22).

<u>Kiitikizano</u>: Efe 1,13-14; 2 Kor 1, 21-22

- K. Ninyi mnaoamini, mmeshatiwa muhuri wa Roho Mtakatifu aliyeahidiwa, arabuni ya urithi wetu,* tukingojea ukombozi kamili wa wale Mungu aliojipatia.
- W. Mungu mwwenyewe alitutia mafuta, akatupa arabuni ya Roho mioyoni mwetu,
- K. tukingojea ukombozi kamili wa wale Mungu aliojipatia.

IJUMAA YA KUMI NA TANO

SOMO LA KWANZA: II Nya 20, 1-9. 13-24

Kiitikizano:

Efe 6, 12.14; 2 Nya 20,17

- **K.** Kushindana kwetu si juu ya damu na nyama, bali juu ya falme na mamlaka ya uovu. * Basi, simameni, hali mmejifunga kweli viunoni.
- W. Simameni kwa bidii, mkauone wokovu wa Bwana ulio pamoja nanyi
- K. Basi, simameni, hali mmejifunga kweli viunoni.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya mafumbo" ya mt. Ambrosio, askofu.

Kuhusu Ekaristi kwa waneofiti

Baada ya kuoshwa na tajiri wa mavazi yale, kundi la waneofiti lasonga mbele kuelekea altare ya Kristo, wakisema: "Nitakwenda madhabahuni kwa Mungu, kwa Mungu aliye furaha yangu na shangwe yangu""(Zab 43, 4). Naam, baada ya kuacha mabaki ya kosa la kale, na, wakifanywa upya katika ujana wa tai (Zab 103,5), ajitahidi kukimbia kwenye ile karamu ya mbinguni. Wanakuja na, wakiona altare iliyopambwa, wasema: "Waandaa meza mbele yangu"(Zab 23,5). Daudi asemesha hivi kila mmoja wa wanafunzi wapya: "Bwana ndiye mchungaji wangu, sitapungukiwa na kitu; katika malisho ya majani mabichi hunilaza". Na, mbele zaidi: "Nijapopita kati ya bonde la uvuli wa mauti, sitaogopa mabaya; kwa maana wewe upo pamoja nami, gongo lako na fimbo yako vyanifariji. Waandaa meza mbele yangu, machoni pa watesi wangu; umenipaka mafuta kichwani pangu, na kikombe changu kinafurika" (Zab 22,1-5).

Ni ajabu kwamba Mungu aliinyeshea manna kwa ajili ya mababa na kwamba wangelishwa na chakula kilichoshuka mbinguni kila siku. Kwa hiyo, imesemwa: "Mwanadamu akala mkate wa malaika" (Zab 78, 25). Lakini, wale waliokula mkate ule "walikufa wote" jangwani; bali chakula hiki unachopata, huu "mkate hai ushukao toka mbinguni" (Yn 6,51) waleta riziki ya uzima wa milele, na atakayeukula "hatakufa milele" (Yn 11,26) kwani ni mwili wa Kristo.

Sasa, angalia ikiwa ni bora zaidi mkate wa malaika ulioliwa na Waebrania jangwani au mwili wa Kristo, ambao ni, bila shaka, mwili utoao uzima. Ile mana ilitoka mbinguni, mwili huu ni wa juu kuliko mbingu. Ile ilikuwa ya mbinguni, huu wa Bwana wa mbinguni. Ile, ikihifadhiwa kwa siku ya kesho yake, iliharibika. Huu ni mgeni kwa kila uharibifu. Yule anayeuonja kwa heshima wakfu hataonja uharibifu. Kwa Waebrania, maji yalitoka kwenye mwamba, kwako damu toka kwa Kristo. Maji yaliwatuliza kiu kwa muda mfupi, ila kwako, damu yaosha kwa daima. Myahudi anywa na kuwa tena na kiu, wewe unapomaliza kunywa hutakuwa tena na kiu. Tukio lile lilikuwa mfano, hili ni ukweli.

Ikiwa yale unayoshangaza ni kivuli, kiasi kikubwa kitakuwa ukweli ambao unastajaabia uvuli wake! Sikia jinsi yalivyo kivuli yale yaliyotukia kwa mababa: "Waliunywea", asema, "mwamba wa roho uliowafuata, na mwamba ule ulikuwa ni Kristo. Lakini wengi sana katika wao, Mungu hakupendezwa nao; maana waliangamizwa jangwani. Basi mambo hayo yalikuwa mfano kwetu" (I Kor 10,4-6). Ulitambua yale yenye thamani zaidi: ni bora mwanga kuliko kivuli, bora ukweli kuliko mfano, bora mwili wa Mwumba kuliko mana ya mbinguni.

<u>Kiitikizano</u>: I Kor 10, 1-2. 11. 3-4

- **K.** Baba zetu walipita kati ya bahari; wote wakabatizwa wawe wa Musa katika wingu na katika bahari. * Mambo hayo yaliwapata wao kwa jinsi ya mifano.
- W. Wote wakala chakula kilekile cha roho, wote wakanywa kinywaji kilekile cha roho
- **K.** Mambo hayo yaliwapata wao kwa jinsi ya mifano.

JUMAMOSI YA KUMI NA TANO

SOMO LA KWANZA: I Fal 2, 1-15

Kiitikizano: Mal 3, 23-24; Lk 1, 15.17

K. Angalieni, namtuma nabii Eliya kabla haijaja siku kuu na ya kuogofya ya Bwana, * ili aongoe moyo wa mababa kwa wana na moyo wa wana kwa mababa.

- W. Yohana atakuwa mkuu mbele ya Bwana: atamtangulia kwa roho na nguvu ya Eliya,
- K. ili aongoe moyo wa mababa kwa wana na moyo wa wana kwa mababa.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Juu ya mafumbo" ya Mt. Ambrosio, askofu.

Sakramenti hi unayopokea yatimizwa kwa neno la Kristo

Sisi twaona kwamba neema inayo nguvu zaidi kuliko maumbile, lakini neema ya baraka ya kinabii ni kubwa zaidi. Ikiwa, pia neno la nabii, yaani, la mtu, limekuwa na nguvu hivi hata kugeuza maumbile, tusemeje kuhusu baraka iliyofanywa na Mungu mwenyewe, ambamo hutenda kazi maneno yenyewe ya Bwana na Mwokozi? Yaani, sakramenti hii unayopokea yatekelezwa na neno la Kristo. Ikiwa neno la Eliya alikuwa na uwezo hivi hata kushusha moto toka mbinguni, neno la Kristo, je, halitaweza kubadili maumbile ya vitu? Juu ya viumbe vya dunia nzima wewe umesema: "Yeye anena, ikawa; na Yeye aliamuru, ikasimama" (Zab 32, 9). Neno la Kristo, basi, lililoweza kuumba toka utupu, yale yasiyokuwepo, je, hawezi kubadili vitu vilivyopo viwe vitu visivyokuwa? Naam, si vigumu kidogo kutoa uwepo kwa vitu kuliko kuvibadili viwe tofauti.

Lakini, kwa nini kutumia maelezo? Tutumie mifano yake na tuthibitishe ukweli wa fumbo kwa fumbo lenyewe la umwilisho. Je, labda umefuatwa mwendo wa kawaida wa maumbile wakati Bwana Yesu alipozaliwa toka Maria? Tukitafuta mpango wa kimaumbile, mwanamke huwa azalisha toka mwungano na mwanadamu. Ni dhahiri, basi kwamba Bikira alizalisha nje ya mpango wa maumbile. Hata hivyo yale tunayoonyesha ni mwili uliozaliwa toka Bikira. Kwa nini watafuta hapa mwendo wa maumbile katika mwili wa Kristo, wakati Bwana mwenyewe Yesu Kristo amezaliwa na Bikira nje ya mwendo wa maumbile? Ni nyama halisi ya Kristo iliyosulibiwa, iliyozikwa. Ni, basi, kweli sakramenti ya mwili wake.

Bwana Yesu mwenyewe atangaza: "Huu ndio mwili wangu". Kabla ya baraka ya maneno ya mbinguni, neno laonyesha kitu cha pekee. Baada ya kuwekwa wakfu lamaanisha mwili na damu ya Kristo. Yeye mwenyewe aiita damu yake. Kabla ya kuwekwa wakfu laitwa kwa jina lingine. Baada ya kuwekwa wakfu yaitwa damu. Nawe wasema: "Amen", yaani "Ni hivyo". Yale kinachotangaza kinywa, na roho iyathibitishe. Yale yanayotangaza maneno, uyasikie na moyo.

Hata Kanisa, likiona neema kubwa hivi, lawashauri wanawe, lawashauri wasiri wake kukimbilia sakramenti, likisema: "Kaleni, rafiki zangu, kanyweni; naam, nyweni sana, wapendwa wangu"" (Wim 5,1). Pia, yale tunayokula, yale tunayokunywa, Roho Mtakatifu akuelezea pengine, kwa njia ya nabii akisema: "Onjeni, mwone ya kuwa Bwana yu mwema; heri mtu yule anayemtumaini"(Zab 34,8).Katika sakramenti hiyo umo mwili wa Kristo, kwani ni mwili wa Kristo. Sio, basi, chakula cha kimwili, bali chakula cha kiroho. Hivyo, pia, Mtume anena juu ya umbo lake: "Wote wakala chakula kilekile cha roho" (I Kor 10,3). Naam, mwili wa Mungu ni mwili wa kiroho, mwili wa Kristo ni mwili wa roho ya Mungu, kwa sababu Kristo ni roho, kama twasomavyo: Kristo Bwana ni roho mbele ya sura yetu (Ma 4,20). Chakula hiki chaimarisha moyo wetu na kinywaji hiki "chamfurahisha mtu moyo wake" (Zab 104,15), kama alivyokumbusha nabii.

Kiitikizano: Mt 26,26; Ayu 31,31

K. Nao walipokuwa wakila, Yesu alitwaa mkate, akakibariki, akaumega, akawapa wanafunzi wake, akasema: * Twaeni, mle; huu ndio mwili wangu.

- W. Niliwaambia watu wangu: Nani atatupatia nyama ili kushibishwa?
- K. Twaeni, mle; huu ndio mwili wangu.

JUMA LA KUMI NA SITA. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA KUMI NA SITA

SOMO LA KWANZA: II Kor 1, 1-14

Kiitikizano: Zab 94,18-19; 2Kor 1,5

- K. Ee Bwana, fadhili zako zilinitegemeza; * nikisongwa na uchungu, faraja yako imenifurahisha.
- W. Kama vile mateso ya Kristo yanavyozidi kwetu, vivyo hivyo faraja yetu inazidi kwa njia ya Kristo:
- **K.** nikisongwa na uchungu, faraja yako imenifurahisha **SOMO LA PILI:**

Toka "Waraka kwa wakristo wa Magnesia" wa mt. Inyasio wa Antiokia, askofu na shahidi.

Haitoshi kuitwa wakristo, ila yahitajika kuwa hivyo kweli

Inyasio, aitwaye pia Teoforo, kwa kanisa barikiwa na neema ya Mungu Baba, katika Kristo Yesu Mwokozi wetu: katika yeye naamkia kanisa hili lililopo huko Magnesia, kwenye Meandro, na ninalitakia kufurahia kila wema katika Mungu Baba na katika Yesu Kristo.

Nilijifunza kwamba upendo wenu umepangwa vizuri kulingana na Mungu. Nilionja furaha kuu, nikaamua kuwatolea ninyi neno katika imani ya Yesu Kristo. Nikitukuzwa na heshima kuu, yaani, minyororo ninayobeba po pote, naimba masifu ya makanisa na kuwatakia mwungano pamoja na mwili na roho ya Yesu Kristo, uzima wetu wa milele, katika imani na katika upendo, wa kutamaniwa kuliko kila chema. Nawatakieni wao, hasa, mwungano pamoja na Yesu na Baba. Ndani yake tutashinda kila shambulizi la ukuu wa ulimwengu huu, tutakimbia kwenye mikono yake na tutamfikia Mungu.

Nilikuwa na neema ya kuwaona katika nafsi ya askofu wenu Damas, mtu anayemstahili Mungu kweli, ya mapresbiteri watakatifu Basso na Apolonio na ya shemasi Sozione, mwenzangu katika utumishi wa Bwana. Niweze mimi kupata faida toka uwepo wa Sozione, kwa sababu alijitia chini ya Askofu kama kwa neema ya Mungu, na kwa baraza la mapresbiteri kama kwa sheria ya Kristo.

Msifaidike toka umri mdogo wa askofu, bali muwe naye kila heshima, mkiangalia mamlaka aliyopewa na Mungu Baba. Najua kwamba wafanya hivyo mapresbiteri waheshimiwa, wasiotumia vibaya umri wake dhahiri wa kijana, bali, kama watu wenye busara katika Mungu, wanamti wakiona ndani yake sio nafsi yake, bali Baba wa Yesu Kristo, askofu wa wote. Kwa heshima ya yule atupendaye, yafaa kutii bila kivuli cha unafiki, kwa sababu, la sivyo, hatudanganyi askofu huyu anayeonekana, bali hutafutwa kumdanganya yule asiyeonekana. Hapa si mambo yanayohusu mwili, bali Mungu ajuaye siri za moyo.

Haitoshi kuitwa wakristo, ila yahitajika kuwa wakristo kweli. Wapo watu fulani walio na jina la askofu midomoni, lakini baadaye wafanya yote bila yeye. Nafikiri kwamba hao hawatendi na dhamira nyofu, kwani mikutano yao si halali, kulingana na amri ya Bwana.

Mambo yote yana mwisho na vikomo viwili vipo mbele, uzima na mauti.Kila mmoja ataenda kwenye nafasi inayomgojea. Zipo, kwa kusema hivi, sarafu mbili, ile ya Mungu na ile ya ulimwengu na kila moja ina chapa ya ishara yake. Wasio waumini wanayo chapa ya ulimwengu huu, ila waumini waliopo katika upendo wabeba ikichapwa sura ya Mungu Baba kwa njia yaYesu Kristo. Ikiwa sisi, kwa neema yake, hatuko tayari kushiriki mateso yake, uzima wake hautakuwepo ndani yetu.

<u>Kiitikizano</u>:

K. Uwe kielelezo kwa waaminio, katika usemi na mwenendo, na katika upendo, na imani, na usafi; * kwa kufanya hivyo utajiokoa nafsi yako na wale wakusikiao pia.

- W. Uyatafakari hayo, ukae katika hayo, ili kuendelea kwako kuwe dhahiri kwa watu wote.
- K. Kwa kufanya hivyo, utajiokoa nafsi yako na wale wakusikiao pia.

JUMATATU YA KUMI NA SITA

SOMO LA KWANZA: II Kor 1,15-2,11

Kiitikizano: 2 Kor 1, 21-22; Kum 5,2.4

- **K.** Mungu mwenyewe atufanya imara katika Kristo: yeye ametutia mafuta, ametuweka muhuri * akatupa arabuni ya Roho mioyoni mwetu.
- W. Bwana Mungu wetu alifanya agano nasi, akasema nasi uso kwa uso.
- K. akatupa arabuni ya Roho mioyoni mwetu.

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka kwa wakristo wa Magnesia" wa mt. Inyasio, askofu na shahidi.

Sala moja tu, tumaini moja katika upendo, katika furaha takatifu

Katika watu niliowakumbusha, nilifahamu katika imani, na nikapenda jumuiya yenu yote. Na sasa ninalo agizo la kuwapa: jaribuni kutenda kila jambo katika uelewano na Mungu, chini ya uongozi wa askofu aliye na nafasi ya Mungu, wa mapresbiteri, wanaowakilisha baraza la mitume, na wa shemasi, walio wapendwa hivi kwangu, ambao kwao imekabidhiwa huduma ya Yesu Kristo aliyekuwa kabla ya karne karibu na Baba, akajidhihirisha mwishoni mwa nyakati.

Kwa kuwa mnashiriki hisia zile zile za Mungu, mheshimiane sana kati yenu. Mtu ye yote asimhukumu mwenziwe kwa maoni ya kibinadamu tu, bali mpendane daima katika Yesu Kristo. Isiwe kati yenu sababu yo yote ya utengano. Dumuni mkiungana na askofu, pia na wale wanaoongoza, ili kuwatolea wote mfano na uthibitisho wa maisha ya milele mbinguni.

Bwana Yesu, aliye mmoja na Baba, hakufanya kitu bila Baba, wale toka kwake, wala kwa njia ya mitume. Hivyo, hata ninyi msifanye kitu pasipo askofu na mapresbiteri. Msipitishe kama chema mnachofanya ninyi binafsi na kwa shauri yenu, bali mpendelee aina ya kijumuiya. Sala iwe moja, ombi moja, roho moja, tumaini moja katika upendo, katika furaha takatifu, aliye Kristo, ambaye kuliko yeye hakuna kilichopo cha azizi zaidi. Kimbieni wote, kama kwenye hekalu moja la Mungu, kwenye altare moja, kwa Yesu Kristo mmoja aliyetoka kwa Baba wa pekee, akibaki karibu naye na kurudi kwake pia.

Msikubali kudanganywa na mafundisho ya uongo wala na hadithi za kale wasioleta faida kamwe. Tukiishi bado kwa namna ya Wayahudi, na kuambatana na sheria, twaonyesha kwamba hatukupokea neema, wakati manabii, walioongozwa tayari na Mungu, waliishi kufuatana na Yesu Kristo.

Wale watu watakatifu walipata pia dhuluma, wakiimarishwa na neema yake, ili kuwasadikisha wasioamini kwamba yupo Mungu mmoja tu na kwamba angedhihirishwa kwa njia ya Masiya, yaani, ya Yesu Kristo, Mwanawe, aliye Neno wake aliyetoka kwenye ukimya. Huyu alimpendeza katika kila jambo yule aliyemtuma.

Wale walioishi katika mpango wa zamani wa mambo, walikumbatia tumaini jipya na hawafuati sabato tena, bali waadhimisha siku ya Bwana, ambamo tulianza kushiriki kwenye uzima wa Kristo na pia kwenye kifo chake, fumbo wanalokana watu fulani, lakini ambalo ni chemchemi ya imani yetu na ya uvumilivu ambao kwao sisi twateseka, ili kupatikana kuwa wanafunzi wa Yesu Kristo, mwalimu wetu wa pekee. Ikiwa wafanya hivyo wale wa mpango wa kale, vipi tungeweza kuishi sisi bila yeye, wakati hata manabii, wanafunzi wake katika roho, walimtarajia kama mwalimu? Kwa hiyo yeye, aliyengojewa nao kitakatifu, akishakuja, aliwafufua toka wafu.

<u>Kiitikizano:</u> I Pet 3,8.9; Rum 12,10.11

- **K.** Mwe na nia moja, wenye kushiriki furaha na mateso ya wengine, wenye kupendana kama ndugu, wenye kuhurumiana, wanyenyekevu: * kwa sababu hayo ndiyo mliyoitiwa ili mrithi baraka.
- W. Kwa pendo la udugu, mpendane ninyi kwa ninyi; kwa heshima mkiwatanguliza wenzenu; mkimtumikia Bwana:
- K. kwa sababu hayo ndiyo mliyoitiwa ili mrithi baraka.

JUMANNE YA KUMI NA SITA

SOMO LA KWANZA: II Kor 2,12-3,6

Kiitikizano:

K. Na tumaini hili tunalo mbele za Mungu kwa njia ya Kristo, * aliyetufanya wahudumu agano

- jipya, si wa andiko, bali wa roho.

 W. Sici wanyawa hatujui kufikiri la lota litakala kwatu wanyawa bali utoshalayu watu wataka kwa
- **W.** Sisi wenyewe hatujui kufikiri lo lote litokalo kwetu wenyewe, bali utoshelevu wetu watoka kwa Mungu,
- **K.** aliyetufanya wahudumu wa agano jipya, si wa andiko, bali wa roho.

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka kwa wakristo wa Magnesia" wa Mt. Inyasio wa Antiokia, askofu na shahidi.

Mwe na Kristo ndani yenu

Yasitukie kwetu kutojali wema wa Kristo. Angalitutendea yeye kulingana na matendo yetu, tungalipotea.

Tujifanye kuwa kweli wanafunzi wake na tujifunze kuishi kulingana na matakwa ya ukristo. Anayejiita kwa jina lingine tofauti na hili si wa Mungu. Tupeni mbali chachu mbaya, ya zamani na chungu, mkageuke kuwa ile mpya aliye Yesu Kristo. Awe yeye chumvi ya maisha yenu, wala mtu ye yote kati yenu asiharibike, kwa kuwa mtatambuliwa kwa yale mtakayokuwa kweli.

Ni upuuzi kuungama Yesu kristo na kuishi kama wayahudi. Sio ukristo ulioamini uyahudi, bali uyahudi uliopaswa kuamini ukristo, uliopangwa kukumbatia wale wote wamwaminio Mungu

Nawaandikia hayo, wapendwa wangu, sio kwani nilijua kwamba baadhi yenu wafuata nadharia potovu juu ya hilo, la. Ila, nataka zaidi kuwatahadhari, ingawa mdogo kuliko ninyi, ili msinaswe kwenye mitego ya mafundisho yenye mashaka.

Mwe na uhakika juu ya kuzaliwa, mateso na ufufuko wa Yesu uliotukia wakati wa uliwali wa Ponsio Pilato. Mambo hayo yote aliyatekeleza, wala hamna shaka,Yesu Kristo, tumaini letu, wala mtu ye yote kati yenu asiwe na baa la kuenda mbali naye.

Najitakia kuweza kuwafurahia kwa kila upande, ikiwa ninastahili. Nasema hivi, kwa kuwa ingawa niko kwenye minyororo kwa sababu ya imani, nisingeweza kulingana na baadhi yenu mlio huru. Najua kwamba hamna kiburi, kwa kuwa mna ndani yenu Yesu Kristo. Zaidi, nikiwasifu, mwasikia soni, kama ilivyoandikwa: mwenye haki ajilaumu mwenyewe (Mit 18,17).

Tafuteni kuwa imara katika mafundisho ya Bwana na ya mitume, ili kila mwatendalo lifanikiwe (Zab 1,3) kwa uzima wa mwili na wa roho, katika imani na upendo, katika Mwana, katika Baba na katika Roho Mttakatifu, kwenye mwanzo na kwenye mwisho, pamoja na askofu wenu mheshimiwa sana, pamoja na taji zuri la baraza la mapresbiteri na pamoja na mashemasi walio kulingana na moyo wa Mungu. Jitieni chini ya askofu, na kati yenu pia, sawa na Yesu Kristo, kama mwanadamu, alivyojitia chini ya Baba, na mitume chini ya Kristo, na ya Baba na ya Roho Mtakatifu, ili uwepo mwungano kamili katika mwili na roho.

Nikijua kwamba mmejaa Mungu, siwatolei mashauri marefu. Nikumbukeni kwenye sala zenu, ili niweze kumfikia Mungu. Mliombee pia kanisa la Siria, ambalo sistahili kuitwa kiungo chake. Nahitaji sala na upendo wa ninyi nyote: mzikusanye na kuzitolea pamoja kwa Mungu, ili Kanisa la Siria listahili kutiwa umande wa mbinguni kwa sababu ya kanisa lenu.

Tokea Smirna , ninapowaandikia mistari hiyo, wawasalimu waumini wa Efeso. Wao wapo hapa, kwa utukufu wa Mungu, na ninyi pia kwa njia ya wajumbe wenu. Wote walinifariji kwa kila njia pamoja na Polikarpo, askofu wa Smirna.

Hata makanisa mengine wawasalimu kwa heshima ya Yesu Kristo. Mwe imara mkiunganika na Mungu.ili kuwa na roho isiyotanguka, aliye Yesu Kristo.

<u>Kiitikizano:</u> Efe 3, 16.17.19; Kol 2, 6-7

- **K.** Mungu awajalie kwamba Kristo akae mioyoni mwenu kwa imani, mkiwa na shina na msingi katika upendo; * mpate kutimilika kwa utimilifu wote wa Mungu
- W. Enendeni, basi, wenye shina na wenye kujengwa katika yeye, na imara kwa imani;
- **K.** mpate kutimilika kwa utimilifu wa Mungu.

JUMATANO YA KUMI NA SITA

SOMO LA KWANZA: II Kor 3.7 - 4.4

Kiitikizano:

- **K.** Sisi sote, kwa uso usiotiwa taji, tukiurudisha utukufu wa Bwana, kama vile katika kioo, * tunabadilishwa tufanane na mfano uo huo, toka utukufu hata utukufu...
- W. Tumwabudu Mungu kwa Roho, na kuona fahari juu ya Kristo Yesu;
- K. tunabadilishwa tufanane na mfano uo huo, toka utukufu hata utukufu.

SOMO LA PILI:

Toka kitabu cha "Ufuasi wa Kristo".

Ufalme wa Mungu ni amani na furaha katika Roho Mtakatifu

Umwongokee Bwana kwa moyo wote, uache ulimwengu huu maskini na roho yako itatulia kwani ufalme wa Mungu ni amani na furaha katika Roho Mtakatifu. Kristo atakujia na kukuonyesha faraja yake, ila ikiwa umemwandalia ndani makao yafaayo. Utukufu wake wote watoka kwa ndani na mle afurahia. Matembezi yake ni ya mara nyingi kwa mtu wa ndani, matamu ni maneno yake, faraja yake yapendezwa, amani yake kwa wingi na ujamaa wake mzuri ajabu. Simama, roho mwaminifu, umfungulie moyo wake kwa bwana arusi huyu, ili akubali kukujia na kuishi ndani yako. Naam, yeye asema hivi: "Mtu akinipenda, atalishika neno langu, nasi tutakuja kwake, na kufanya makao kwake" (Yn 14,23). Umpe, basi, Kristo nafasi.

Wakati ambapo unaye Kristo, wewe ni tajiri na yatosha. Atakuwa yeye msimamizi na wakili wako katika yote, kiasi kwamba hutahitaji tena kuwatumainia wanadamu.

Weka tumaini lako lote juu ya Mungu, na awe yeye kicho chako na upendo wako. Atajibu yeye kwa niaba yako na atafanya vema, atafanya yale yatakayokuwa bora. Hapa huna kwako "mji wa kudumu" (Ebr 13,14); na po pote pale ulipo wewe ni mgeni na msafiri, wala hutakuwa na pumziko, mpaka utakapounganika kabisa na Kristo.

Wazo lako liwe daima karibu na Aliye juu na ombi lako liinukie Kristo bila kikomo. usipofaulu kutafakari juu ya mambo ya juu na ya mbinguni, upumzike katika mateso ya Kristo, na ufanye makao katika majeraha matakatifu yake.

Ujivumilie mwenyewe pamoja na Kristo na kwa ajili yake, ukitaka kutawala pamoja naye. Ungaliingia mara moja kikamilifu katika usiri wa Yesu na kusikia, hata ikiwa kwa kiasi kidogo, onjo la upendo wake lenye kuwaka, hapo usingalishughulikia tena cho chote cha raha au kisicho na raha, ila zaidi ungalifurahia fedheha zifanywazo kwako, kwani upendo wa Yesu wafanya kwamba mtu ajidharau mwenyewe.

Kiitikizano:

- K. Nimekukimbilia Wewe, Bwana, nisiaibike milele. * Kwa haki yako uniponye, uniopoe.
- W. Maana ndiwe taraja langu, Ee Bwana Mungu, tumaini langu tokea ujana wangu:
- **K.** Kwa haki yako uniponye, uniopoe

ALHAMISI YA KUMI NA SITA

SOMO LA KWANZA: II Kor 4, 5-18

Kiitikizano: 2 Kor 4,6; Kum 5,24

- **K.** Mungu aliyesema: Nuru itang'aa toka gizani, * ndiye aliyeng'aa mioyoni mwetu utukufuunaoangazia uso wa Kristo.
- W. Bwana Mungu wetu ametuonyesha utukufu wake na ukuu wake, nasi tumeisikia sauti yake:
- K. ndiye aliyeng'aa mioyoni mwetu utukufu unaoangazia uso wa Kristo

SOMO LA PILI:

Toka "Maelezo juu ya Zaburi "ya Mt. Ambrosio,askofu.

Ing'ae juu yetu, ee Bwana, mwanga wa uso wako

"Mbona unatuficha uso wako?" (Zab 44,25). Sisi twaamini kwamba Mungu aondoa toka kwetu uso wake, twajipatapo kwenye dhiki fulani. Hapo juu ya roho yetu waenea utando wenye giza, unaotuzuia kutambua wangavu wa ukweli. Lakini ikiwa Mungu aangalia akili yetu na akubali kutembelea fikira zetu, tunayo hakika ya kwamba hakuna liwezalo kututupa gizani. Tayari uso wa mtu ni kama mwanga kwa yule aitazamaye. Tokea hapa tunakuja kujua mtu asiyejulikana au kumtambua mtu tunayemjua. Atuonyeshaye uso, apata hivyo kutambuliwa. Hapo, ikiwa uso wa mtu ni kama mwanga, vipi zaidi hatakuwa uso wa Mungu kwa yule amtazamaye? "Kwa kuwa Mungu aliyesema: Nuru itang'aa toka gizani, ndiye aliyeng'aa mioyoni mwetu, atupe nuru ya elimu ya utukufu wa Mungu katika uso wa Yesu Kristo" (2 Kor 4,6). Tulisikia, basi, wapi Kristo anang'aa ndani yetu. Naam, yeye ni uangavu wa milele wa roho, uliotumwa na Baba duniani, ili kutuangazia na mwanga wa uso wake, ili tuweze kutazama mambo ya milele na ya mbinguni, sisi ambao tuliingizwa katika giza la duniani

Lakini, kwa nini kusema juu ya Kristo ikiwa hata mtume Petro alimwambia yule kiwete tangu kuzaliwa: "Tutazame sisi" (Mdo 3,4). Yeye alimtazama Petro, akaangaziwa na neema ya imani; naam, asingepata dawa ya uponyaji asingaliamini kwa imani.

Ingawa mwanga huu wote wa utukufu ulikuwepo katika mitume, Zakayo alipendelea kwa haki ule wa Kristo. Akisikia kwamba Bwana alipita, alipanda juu ya mti, kwani akiwa mfupi na mdogo, hakuweza kumwona kati ya umati. Alimwona Kristo, akapata mwanga; akamwona na wakati kabla aliwaibia wengine vitu, baadaye aligawa vyake.

"Mbona unatuficha uso wako?" (Zab 44, 25). Au, vizuri zaidi: Hata ukiondoa macho yako toka kwetu, yabaki vile vile ndani yetu chapa nyangavu ya uso wako (Zab 4,7). Tunayo mioyoni mwetu na yang'aa ndani ya roho: kwa kuwa hakuna awezaye kuwepo, ukiondoa kabisa uso wako toka sisi.

Kiitikizano: Zab 4,7; Ebr 10, 32

- **K.** Wengi husema: "Nani atakayetuonyesha mema?"* Bwana utuinulie nuru ya uso wako.
- W. Zikumbukeni siku za kwanza, ambazo, mlipokwisha kutiwa nuru, mlistahimili mashindano makubwa ya maumivu.
- K. Bwana, utuinulie nuru ya uso wako.

IJUMAA YA KUMI NA SITA

SOMO LA KWANZA: II Kor 5, 1-21

Kiitikizano: 2 Kor 5,18; Rum 8,32

- K. Mungu alitupatanisha sisi na nafsi yake kwa Kristo * naye alitupa huduma ya upatanisho
- W. Yeye hakumwachilia Mwana wake mwenyewe, bali alimtoa kwa ajili yetu sisi sote,
- **K.** naye alitupa huduma ya upatanisho.

SOMO LA PILI:

Toka "Maungamo" ya mt. Augustino, askofu.

Yesu Kristo alitufia sisi sote

Mpatanishi halisi, ambaye huruma yako ya siri aliwafunulia wanyenyekevu na uliyemtuma ili tujifunze toka mfano wake, kati ya mengine, unyenyekevu ule ule, yule "mpatanishi kati ya Mungu na watu, mwanadamu Kristo Yesu", alionekana kama kiungo cha mwungano kati wabaya wenye kufa na mwenye haki asiyekufa, yeye mwenye kufa pamoja na wanadamu, mwenye haki pamoja na Mungu. Sasa thawabu ya haki ni uzima na amani. Kwa hiyo Kristo, kwa haki yaliyomwunganisha na Mungu, alibatilisha mauti ambayo, kwa uteuzi wake wa hiari, yamemwunganisha na waovu waliohesabiwa haki

Jinsi ulivyotupenda, ee Baba mwema, usiyemwacha Mwanao wa pekee, bali ulimtoa kwa ajjili yetu sisi wakosefu! (Rum 8, 32).

Jinsi ulivyotupenda, ambapo kwa ajili yetu "yeye hakuona kule kuwa sawa na Mungu kuwa ni kitu cha kushikamana nacho, akawa mtii hata mauti, naam, mauti ya msalaba!" (Flp 2,6.8). Hasa yeye, wa pekee huru kati ya wafu "aliye na uweza wa kutoa uhai wake na uweza wa kuutwaa tena" (Yyn 10,18). Kwetu ni mshindi na kafara mbele yako, mshindi kwa kuwa ni kafara. Kwetu ni kuhani na sadaka mbele yako, kuhani kwa kuwa ni sadaka. Yeye toka watumwa ametufanya kuwa wana, akizaliwa toka kwako, akitutumikia sisi.

Kwa haki kabisa natia kwake tumaini hakika kwamba wewe, Mungu wangu, utaponya maradhi zangu zote, kwa njia ya yule akaaye kuume kwako na "kutuombea" (Rum 8,34). Vinginevyo ningekuwa nimekata tamaa. Madhaifu yangu ni mengi na makubwa, lakini kubwa zaidi ni dawa unayotoa. Tuliweza kufikiri kwamba Neno wako angekuwa mbali na kujiunga na mwanadamu na tungepaswa kukata tamaa juu yetu, asingalijimwilisha na asingekuja kukaa kati yetu (Yn 1,14). Nikiogopa kwa dhambi zangu na uwingi wa unyonge wangu, nilifikiri moyoni mwangu na kutafakari mafungo katika upweke. Lakini wewe ulinizuia, ukanichochea kwa maneno haya: "Yeye aliwafia wote, ili waishio wasiishi tena kwa ajili yao wenyewe, bali kwa ajili yake yeye aliyekufa, akafufuka kwa ajili yao" (2 Kor 5,15).

Tazama, Bwana, mimi natupa kila fikira yangu ili niishi, "ili nayatazame maajabu ya sheria yako" (Zab 119,18). Wewe unajua upumbavu wangu (Zab 69,5) na maradhi zangu zote. Nifundishe kutekeleza mapenzi yako na uniponye. Mwanao wa pekee "ambamo zimefichwa siri zote za hekima na elimu" (Kol 2,3), alinikomboa kwa damu yake. "Wenye kiburi wasinionee" (Zab 119,122), kwani ninayo mbele ya macho bei ya ukombozi wangu, hiyo ndiyo chakula changu na kinywaji changu. Ni zawadi ninayowafanyia pia wengine. Maskini nilivyo, nataka kushiba nayo, kati ya wale wanaokula na kushiba nayo na "Wamtafutao Bwana watamsifu" (Zab 22, 26).

<u>Kiitikizano</u>: 2 Kor 5, 14.15; Rum 6,10

K. Upendo wa Kristo watubidisha; kwa wazo la kwamba mmoja aliwafia wote, * ili tusiishi tena kwa ajili yetu sisi wenyewe, bali kwa ajili yake yeye aliyekufa, akafufuka kwa ajili yetu.

- W. Kristo aliifia dhambi mara moja tu; sasa amwishia Mungu,
- **K.** ili tusiishi tena kwa ajili yetu sisi wenyewe, bali kwa ajili yake yeye aliyekufa, akafufuka kwa ajili yetu.

134 - Ofisi ya Masomo Kipindi cha kawaida

JUMAMOSI YA KUMI NA SITA

SOMO LA KWANZA: II Kor 6,1-7,1

Kiitikizano:

2 Kor 6,14.16; I Kor 3, 16

- K. Pana urafiki gani kati ya haki na uasi? Pana mapatano gani kati ya hekalu la Mungu na sanamu?* Ninyi ni hekalu la Mungu aliye hai.
- W. Hamjui kwamba mmekuwa hekalu la Mungu na kwamba Roho yake anakaa ndani yenu?
- K. Ninyi ni hekanu la Mungu aliye hai.

SOMO LA PILI:

Toka "Homilia juu ya waraka wa pili kwa Wakorinzi" za Mt. Yohana Krisostomo, askofu.

Moyo wetu umefunguliwa kwa ajili yenu

"Moyo wetu umefunguliwa kwa ajili yenu" (2 Kor 6,11). Kama joto, hivyo upendo anao uwezo wa kupanua: ni kweli fadhila yenye moto na nguvu. Ulifungulia kinywa na kupanua moyo wa Paulo. Wala hapakuwa na moyo mpana kuliko moyo wa Paulo. Yeye, kama kila mtu apendaye, alikumbatia kwa upendo mkubwa hivi waumini wote, hata kwamba hakuna aliyefukuzwa au kuwekwa kando. Wala usitustaajabishe upendo huo wake kwa ajili ya waumini, kwa kuwa upendo wake ulieenea pia kwa wasioamini. Naam, hakusema kwamba: "Napenda tu kwa kinywa, bali pia moyo waimba kwa sauti moja katika upendo na kinywa, kwa hiyo nanena kwa ujasiri, kwa moyo wote na kwa akili yote". Hasemi: "nawapenda", ila atumia maneno yenye maana zaidi: "Kinywa chetu kimekuwa wazi na moyo wetu umepanuka", yaani, nawabeba wote ndani ya moyo, kwenye kumbatio la watu wote. Anayependwa anatembea kwa hiari kwenye undani wa moyo wa yule ampendaye. Kwa hiyo Mtume asema: "Hamsongwi ndani yetu, bali mwasongwa katika mioyo yenu. Nasema nanyi kama na watoto: mlipe kadiri ile mliyopewa, nanyi pia mkunjuliwe mioyo!""(2 Kor 6,12-13). Angalia karipio, lililosawazishwa na upendo, alama ya wale wapendao. Hawaambii kwamba hawampendi, bali awafahamisha ya kuwa hawampendi kama yeye kwao. Yeye hataki kuwakaripia, isipokuwa kwa upole.

Huonekana kote, katika kila waraka, uwepo wa huo upendo wake mkuu kwa waumini. Awaandikia Warumi: Ninatamani sana kuwaona na mara nyingi niliamua kuja kwenu. Natumaini kuja kuwatuka kwa vyo vyote (Rum 1,10-11). Kwa Wagalati atuma kusema: "Vitoto vyangu, ambao kwamba nawaonea utungu tena" (Gal 4,19). Kwa Waefeso: "Kwa hiyo nampigia Baba magoti kwa ajili yenu" (Efe 3,14). Kwa Wathesaloniki aongeza: Lipi tumaini langu, au furaha yangu, au taji ya utukufu? Je, sio labda ninyi? (I The 2,19). Asema hivi kwamba awabeba moyoni hata ingawa yumo katika minyororo.

Awaandikia pia Wakolosai: Nataka kwamba mjue ninalo pambano gani kwa ajili yenu, hata kwa wale wasioniona uso wangu kwa mwili, ili mioyo yenu ifarijike (Kol 2,1), na kwa Wathesaloniki: Kama mlezi awatunzavyo watoto wake, vivyo hivyo nasi, kwa upendo mkuu kwa ajili yenu, tungetaka kuwapa siyo tu Injili, bali roho pia (I The 2,7-8). Hataki kwamba wapate dhiki kwa ajili yake. Lakini hataki kuwa yeye apendaye tu, bali pia kupendwa nao, ili kuzivutia, hasa, roho zao. Na aufurahia huu msimamo wao. Naam, asema kwamba: Alikuja Tito, akatujulisha shauku yenu, maombolezo yenu, upendo wenu kwangu (2 Kor 7,7).

Kiitikizano:

K. Upendo huvumilia, hufadhili; hauhusudu, haukosi kuwa na adabu; * haufurahii udhalimu, bali hufurahia pamoja na kweli.

- W. Kuchukiana huondokesha fitina; bali kupendana husitiri makosa yote,
- K. haufurahii udhalimu, bali hufurahia pamoja na kweli.

JUMA LA KUMI NA SABA. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA KUMI NA SABA

SOMO LA KWANZA: II Kor 7, 2-16

Kiitikizano:

- K. Huzuni iliyo kwa jinsi ya Mungu hufanya toba liletalo wokovu; * huzuni ya dunia hufanya mauti.
- W. Tulihuzunishwa kwa jinsi ya Mungu, ili msipate hasara kwa tendo lo lote
- **K.** huzuni ya dunia hufanya mauti.

SOMO LA PILI:

Toka "Homilia juu ya waraka wa pili kwa Wakorinto" wa mt. Yohane Krisostomo, askofu.

Nafurahia mno kwenye kila dhiki

Paulo achukua upya hotuba juu ya upendo, akituliza ukali wa karipio. Baada ya kulaumu Wakorinto kwa kuwa, ingawa walipendwa, hawakurudisha upendo, bali walikuwa wasioshukuru, wakasikiliza watu waovu, akisema: "Tupeni nafasi mioyoni mwenu!"(2 Kor 7,2), yaani, mtupende. Aomba msaada mdogo, ila wa manufaa kwao kuliko kwake. Hakusema: "Mpende", bali kwa upole mwingi: "Tupeni nafasi mioyoni mwenu!" Nani alitufukuza, asemekana kuuliza, toka mioyo yenu? Nani alitutoa nje? Kwa sababu gani tufitolewa kwenye roho yenu? Kwa kuwa kabla alisema: "Mwasongwa katika mioyo yenu" (2 Kor 6, 12), hapa aonyesha hisia ile ile: "Tupeni nafasi mioyoni mwenu". Hivyo awavuta tena kwake. Hakuna kinachosukuma hivi kwenye upendo kama kujua kwamba mpendwa atamani sana kurudishiwa.

"Nimetangulia kusema kwamba ninyi mmo mioyoni mwetu hata kwa kufa pamoja na kuishi pamoja" (2 Kor 7,3). Dhihirisho la juu la upendo wa Paulo: ingawa alidharauliwa, ataka kuishi na kufa pamoja nao. Mmo moyoni mwetu sio juujuu, kwa njia yo yote, bali kama nilivyowaambia. Yaweza kutukia kwamba mtu anapenda, lakini atoroka wakati wa hatari: sivyo kwangu ilivyo.

"Nimejaa faraja" (2 Kor 7,4). Je, faraja gani? Ile itokayo kwenu: mmerudi kwenye njia safi, mlinifariji na vitendo vyenu. Ni tabia ya yule apendaye kulalamikia kwamba hapendwi, baadaye kuleta huzuni kwa kudumu kwenye malalamiko. Kwa sababu hiyo, aongeza: "Nimejaa faraja; nimejaa furaha ya kupita kiasi".

Kwa maneno mengine: nimeshikwa na uchungu mkuu kwa sababu yenu, ila mlinituliza sana na kuniletea faraja kuu; hamkuondoa tu asili ya uchungu, bali mlinijaza furaha tele.

Paulo aonyesha ukuu wake wa roho kwa kutosema tu: Nafurahi mno, bali akiongeza pia: "katika kila dhiki yangu". Ni raha kubwa hivi mliyoniletea kwamba hata dhiki iliyo kuu yaweza kuitia giza, zaidi ni hivi kwamba yafanya nisahau kwa uwingi wa utajiri wake, masumbufu yote yaliyoniangukia na imezuia kwamba nibaki nimesetwa.

Kiitikizano:

- **K.** Kweli ishara za mtume zilitendwa katikati yenu, * katika saburi yote, kwa ishara na maajabu na miujiza.
- W. Kwa furaha nyingi nitatapanya, tena nitatapanywa kwa ajili ya roho zenu,
- K. katika saburi yote, kwa ishara na maajabu na miujiza.

JUMATATU YA KUMI NA SABA

SOMO LA KWANZA: II Kor 8, 1-24

Kiitikizano:

K. Mmejua neema ya Bwana wetu Yesu Kristo: jinsi alivyokuwa maskini kwa ajili yetu, ingawa alikuwa tajiri, * ili ninyi mpate kuwa matajiri kwa umaskini wake.

- W. Alijifanya kuwa hana utukufu, akatwaa namna ya mtumwa,
- K. ili ninyi mpate kuwa matajiri kwa umaskini wake.

SOMO LA PILI:

Toka "Hotuba" za mt. Sesario wa Arles, askofu.

Huruma ya Mungu na ya kibinadamu

"Heri wenye rehema, maana hao watapata rehema" (Mt 5,7); tamu sana ndilo neno hili "rehema", ndugu wapendwa, ila, ikiwa ni tamu sana jina, jinsi gani zaidi kitakuwa kitu chenyewe. Ingawa wote hutaka ya kuwa watu watumie rehema kwa ajili yao, si wote watenda kwa njia ya kuistahili. Wakati wote wataka kwamba watumie huruma kwa ajili yao, ni wachache wanaoitumia kwa wengine.

Ewe mwanadamu, kwa bidii gani wathubutu kuomba yale unayokataa kuwajalia wengine? Atakaye kupata rehema mbinguni hana budi kuitoa duniani humu. Kwa kuwa sisi sote, ndugu wapendwa, twatamani kwamba tufanyiwe rehema, tutafute kuifanya mlinzi wetu ulimwenguni humu, ili iwe mkombozi kwenye ule mwingine. Naam, ipo mbinguni huruma anamofika mtu kwa njia ya rehema zilizotendwa hapa duniani. Maandiko yasema kwa lengo hili: Ee Bwana, fadhili zako zafika hata mbinguni (Zab 36,5).

Ipo, basi, rehema ya duniani na ya mbinguni, rehema ya kibinadamu na ya kimungu. Ipi huruma ya kibinadamu? Ile inayoangalia unyonge wa maskini. Bali, ipi huruma ya kimungu? Ile, bila shaka, inayokujalia msamaha wa dhambi.

Yale yote itoayo rehema ya kibinadamu wakati wa safari yetu, huruma ya kimungu inayarudisha nyumbani. Naam, Mungu duniani humu ana njaa na kiu katika nafsi ya maskini wote, kama alivyosema yeye mwenyewe: "Kadiri mlivyomtendea mmojawapo wa hao ndugu zangu walio wadogo, mlinitendea mimi" (Mt 25,40). Yule Mungu akubaliye kutuza mbinguni ataka kupokea hapa duniani.

Na ni nani sisi ambao Mungu atoapo twataka kupokea na aombapo hatutaki kutoa? Maskini akiwa na njaa, ni Kristo aliye na njaa, kama yeye mwenyewe alivyosema: "Nalikuwa na njaa, msinipe chakula" (Mt 25,42). Usidharau, basi unyonge wa maskini, ukitaka kutumaini kwa uhakika msamaha wa dhambi. Kristo, ndugu, anayo njaa; yeye akubali kuwa na njaa na kiu katika maskini wote; yale apokeayo duniani, ayarudisha mbinguni.

Je, mwataka nini, ndugu, tena mwaomba nini mnapokuja kanisani? Bila shaka si kitu kingine, ila huruma ya Mungu. Toeni, basi, ile ya duniani na mtapata ile ya mbinguni. Maskini akuomba; hata wewe wamwomba Mungu; akuomba kipande cha mkate; wewe waomba uzima wa milele. Umpe maskini ili kustahili kumpokea Kristo. Sikiliza maneno yake: "Wapeni watu vitu, nanyi mtapewa" (Lk 6,38). Sijui kwa bidii gani wataka kupokea yale usiyotaka kutoa. Kwa hiyo, mfikapo kanisani, msiwanyime maskini msaada, hata ukiwa mdogo, kulingana na uwezo wenu.

Lk 6,36,37-38; Mt 5,7

Kiitikizano:

- **K.** Iweni na huruma, kama Baba yenu alivyo na huruma: * achilieni, nanyi mtaachiliwa; wapeni watu vitu, nanyi mtapewa.
- W. Heri wenye rehema, maana hao watapata rehema;
- K. achilieni, nanyi mtaachilwa, wapeni watu vitu, nanyi mtapewa.

JUMANNE YA KUMI NA SABA

SOMO LA KWANZA: II Kor 9,1-15

Kiitikizano:

K. Wapeni watu vitu, nanyi mtapewa; kipimo cha kujaa na kushindiliwa na kusukwasukwa hata kumwagika mtapewa vifuani mwenu. * Kwa kipimo kilekile mpimacho ndicho mtakachopimiwa.

- W. Kila mtu atoe alivyokusudia moyoni mwake, si kwa huzuni, wala kwa lazima.
- K. Kwa kipimo kilekile mpimiacho ndicho mtakachopimiwa.

SOMO LA PILI:

Toka "Homilia" za Mt. Basilio Mkuu, askofu.

Mpande kwa manufaa yenu kulinagana na haki

Uige nchi, ee mwanadamu, uzae hata wewe matunda ili usiwe mdogo kuliko mambo ya duniani. Ardhi yazaa matunda, lakini hawezi kuyafurahia, yayazaa kwa faida yako. Bali wewe waweza kuchuma kwa faida yako yale yote uzaayo. Naam, tuzo na zawadi ya matendo mema zawaendea wale waliozitenda. Ikiwa ulimpatia mwenye njaa, yamekuwa yako yale yote uliyompa, na zaidi, yarudi kwako yakiongezeka. Kama ngano inayoangukia kwenye udongo, ni kwa faida ya yule aliyeipanda, vile vile mkate uliotolewa kwa mwenye njaa waleta mema mengi.

Lile lililo lengo la kilimo liwe pia kwako mwongozo kwa kupanda kiroho. "Jipandieni katika haki" (Hos 10,12), hivyo Maandiko yasemavyo. Wakati utakuja ambapo utapaswa kuacha mali, hata usipotaka, bali utampelekea Bwana utukufu uliopatikana na matendo mema. Utakapomwendea hakimu wa wote, taifa litakuita mfadhili na mtoaji mkarimu na atakutaja kwa maneno yaliyo mazuri ya upendo na fadhila.

Je, huoni wale ambao kwa heshima ya muda mfupi au kwa kelele ya makofi ya watu watapanya mali katika kuandaa michezo, malumbano ya riadha, maigizo, mapambano makali dhidi ya wanyama, mapigano ambayo watu wachukia wakiyaona? Bali wewe ni mnyimivu katika zile shughuli ziwezazo kukuletea utukufu usio na kipimo?

Uwe na bidii katika mema. Mungu, hapo, atakusifu; malaika watakushangilia; watakuita mwenye heri watu wote waliokuwepo tangu ulimwengu kuumbwa mpaka hapo; utapokea utukufu wa milele, taji la haki, ufalme wa mbinguni, kama tuzo ya kutumia vizuri mambo ya duniani na yanayoharibika.

Lakini, ionekanavyo, juu ya mema yote makuu yasiyoharibika, lengo la tumaini lenye heri, wewe hujali kamwe, kwa kuwa watamani, hasa, mema ya duniani. La, usifanye hivyo.

Ukirimie na yale uliyo nayo, uwe mkarimu katika kukabili matumizi kwa ajili ya wenye mahitaji. Iambiwe pia hata juu yako: "Amekirimu na kuwapa maskini: haki yake yakaa milele" (Zab 112,9).

Jinsi gani ungepaswa kuwa na shukrani kwa mtoaji mkarimu kwa heshima ile unayofanywa! Jinsi gani ungepaswa kuwa na furaha kwamba wewe hulazimishwi kupiga hodi kwenye milango ya wengine, bali wengine kwenye mlango wako! Bali umekuwa mwenye inadi na asiyeambilika. Unaepa kukutana na yule awezaye kukuomba sarafu chache. Wewe wajua tu maneno hayo: "Sina kitu, wala siwezi kutoa kitu, kwani sina cho chote". Naam, wewe ni maskini kweli, na zaidi umekosa kila chema halisi. Umekuwa maskini wa upendo, maskini wa utu, maskini wa imani katika Mungu, maskini wa tumaini katika mambo ya milele.

Kiitikizano Isa 58, 7-8

- **K.** Umgawie mwenye njaa mkate wako: umlete maskii aliyetupwa nyumbani mwako. Hapo nuru yako itapambazuka kama asubuhi, * haki yako itakutangulia.
- W. Umvike nguo aliye uchi, wala usimdharau aliye mwanadamu sawa nawe,
- K. haki yako itakutangulia.

JUMATANO YA KUMI NA SABA

SOMO LA KWANZA: II Kor 10,1-11,6

Kiitikizano: 2 Kor 10,3-4; Efe 6, 16.17

- K. Twaishi katika mwili, bali hatufanyi vita kwa jinsi ya mwili; * silaha za vita vyetu si za mwili.
- W. Twaeni daima mkononi ngao ya imani na upanga wa Roho, yaani Neno la Mungu.
- K. silaha za vita vyetu si za mwili.

SOMO LA PILI:

Toka "Katekesi" za mt. Sirilo wa Yerusalemu, askofu.

Kanisa, yaani, kusanyiko la taifa la Mungu

Kanisa, bila shaka, latamkwa katoliki, yaani, la po pote, kwa kuwa laenea kote toka mpaka mmoja hadi nyingine ya dunia, na kwa sababu kote na bila hitilafu lafundisha dogma zote watu wanazopaswa kujua, iwe kuhusu vitu vinavyoonekana, au visivyoonekana, iwe juu ya vitu vya duniani, kama vya mbinguni. Kanisa lasemwa katoliki pia kwa sababu lapangwa kuongoza wanadamu wote, wenye mamlaka na raia, wasomi na wasiosoma, kwenye ibada halisi. Mwishowe ni katoliki, kwani laponya na kusamehe kila aina ya dhambi zifanywazo na roho na mwili. Kanisa, pia, linayo kila aina ya utakatifu kwenye utendaji, kusema na hata ya karama zilizo mbalimbali zaidi.

Kwa neno lifaalo sana laitwa Kanisa, ndiyo kusema kusanyiko linaloitwa, kwa kuwa lakusanya kwenye umoja, kama Bwana asemavyo katika Mambo ya Walawi: Ukutanishe mkutano wote hapo mlangoni pa hema ya kukutania (Law 8,3). Ni, bila shaka, kitu cha kusisitiza kwamba neno hili "kukutanisha" litumike mara ya kwanza katika Maandiko hapa, ambamo twasoma kwamba Bwana amfanya Haruni kuhani mkuu. Na katika Kumbukumbu Mungu amwambia Musa: Kusanya watu, nami nitawasikizisha maneno yangu, ili wajifunze kunicha mimi (Kum 4,10). Ataja tena jina kanisa wakati ambapo, kuhusu mbao, asema: na juu yake yameandikwa maneno yote

aliyotamka Bwana kwa ajili yenu huko mlimani, kati ya moto siku ya mkutano (Kum 10,4), yaani mkutano ulioitwa, kama angesema wazi zaidi: "Kwenye siku ambamo, mkiitwa na Bwana, mmekusanywa". Pia mtunga zaburi anena: "Nitakushukuru, Bwana, katika kusanyiko kubwa, nitakusifu kati ya watu wengi" (Zab 35,18).

Kabla, mtunga zaburi aliimba tayari: "Mhimidini Mungu katika mikutano yenu, mhimidini Bwana enyi wa ukoo wa Israeli" (Zab 68,26). Toka mataifa Mwokozi alijenga Kanisa takatifu la pili, lile letu la wakristo, ambalo juu yake alimwambia Petro: "Na juu ya mwamba huu nitalijenga Kanisa langu, wala milango ya kuzimu haitalishinda" (Mt 16,18).

Likikataliwa kanisa lile, lililokuwa la pekee lililokuwepo huko Yudea, baadaye, po pote duniani yameongezeka makanisa ya Kristo, ambayo juu yao imesemwa katika zaburi: "Mwimbieni Bwana wimbo mpya, sifa zake katika kusanyiko la watauwa"(Zab 149,1). Kwa Wayahudi hao, nabii anena maneno yanayofanana: "Sina furaha kwenu, asema Bwana wa majeshi", na aendelea mara: "Kwa maana toka maawio ya jua hata machweo yake, jina langu ni kuu katika Mataifa" (Mal 1,10-11). Kuhusu Kanisa hili hili takatifu katoliki, Paulo amwandikia Timotheo: "Upate kujua jinsi iwapasavyo watu kuenenda katika nyumba ya Mungu aliye hai, nguzo na msingi wa kweli"(I Tim 3,14).

Kiitikizano:

K. Ninyi ni mzao mteule, taifa takatifu, watu wa milki ya Mungu; * tangazeni matendo yake yeye, ambaye toka gizani aliwaita kwenye nuru yake

- W. Ninyi mliokuwa kwanza si taifa, bali sasa ni taifa la Mungu:
- K. tangazeni matendo yake yeye, ambaye toka gizani aliwaita kwenye nuru yake.

ALHAMISI YA KUMI NA SABA

SOMO LA KWANZA: II Kor 11,7-29

Kiitikizano: Gal 1,11.12; 2 Kor 11,10.7

K. Injili niliyowahubiri siyo ya namna ya kibinadamu; * sikuipokea kwa wanadamu, bali kwa ufunuo wa Yesu Kristo.

- W. Kweli ya Kristo imo ndani yangu, kwa sababu naliwahubiri Injili ya Mungu:
- K. sikuipokea kwa wanadamu, bali kwa ufunuo wa Yesu Kristo

SOMO LA PILI:

Toka "Katekesi "za Mt. Sirilo wa Yerusalemu,askofu.

Kanisa, bibi arusi wa Kristo

Kanisa "katoliki": hili ndilo jina maalum la mama huyu mtakatifu wa sisi sote, ambaye yeye ni pia bibi arusi wa Bwana wetu Yesu Kristo, Mwana wa pekee wa Mungu.Yaani, imeandikwa: "Kristo alilipenda Kanisa, akajitoa mwenyewe kwa ajili yake"(Efe 5,25), na mengine yote yafuatayo. Yeye abeba ndani yake sura na mfano wa Yerusalemu wa mbinguni, aliye huru na mama wa sisi sote (Gal 4,26). Yeye kwanza alikuwa tasa, bali sasa ni mama mzazi wa watoto wengi.

Mungu alimkataa aliyetangulia, bali katika la pili, ndiyo kusema katika lile la kikatoliki, aliweka wa kwanza mitume, kama asemavyo Paulo, wa pili manabii, wa tatu waalimu, kisha wenye mamlaka, mwishowe, karama za uponyaji, masaidiano, maongozi na aina za lugha (I Kor 12,28), na kila fadhila: hekima na akili, kiasi na haki, huruma na ukarimu na mwishowe uvumilivu unaostahimili mbele ya dhuluma. Kanisa hili, kwa njia ya silaha za haki za kulia na za kushoto, katika utukufu na aibu, katika dhuluma na katika majaribio, liliwawekea mashahidi watakatifu taji zilizosukwa na maua mengi ya mateso. Ila sasa, kwenye nyakati za amani, kwa neema ya Mungu, lapokea heshima zinazopaswa toka mfalme na watu wenye vyeo vikuu, na mwishowe tokea watu wa kila aina na daraja. Na wakati wafalme wa mataifa, yaliyotapakaa kwenye mahali mbalimbali, wanayo mipaka ya uwezo wao, Kanisa takatifu katoliki ni la pekee ambalo ulimwenguni kote lafurahia mamlaka bila mipaka. Naam, Mungu, kama ilivyoandikwa, aliweka amani kama mipaka yake (Zab 147,14).

Tukibaki ndani ya Kanisa hili takatifu katoliki na tukilelewa na mafunzo yake na sheria zake za wokovu, sisi tutamiliki ufalme wa mbinguni, pamoja na urithi wa uzima wa milele, ambao, ili kupata huo toka kwa Bwana, sisi tupo tayari kuvumilia kila jambo. Naam, lengo letu si kitu kidogo, kwani twaelekea kwenye uzima wa milele. Kwa hiyo katika kuungama imani twafundishwa kuamini, licha ya "kwenye ufufuko wa miili", yaani ya wafu, pia "katika uzima wa milele", unaopaswa kuwa lengo la jitihada zote za kikristo.

Kwa hiyo uzima, katika ukweli wake halisi, ni Baba ambaye, kama chemchemi amwagia juu ya sisi sote vipawa vyake vya mbinguni. Ni ukarimu wake usio na mipaka unaotushirikisha hata sisi wanadamu mema ya kimungu ya uzima wa milele.

Kiitikizano:

- **K.** Heri taifa ambalo Mungu wa vyote ametoa baraka yake na kusema: * Wewe ni kiumbe na milki yangu, ee Israeli.
- W. Heri taifa ambalo Bwana ni Mungu wao, watu aliowachagua kuwa urithi wake.
- K. Wewe ni kiumbe na milki yangu, ee Israeli.

IJUMAA YA KUMI NA SABA

SOMO LA KWANZA: II Kor 11,30 – 12,13

Kiitikizano:

- **K.** Najisifia udhaifu wangu, ili uweza wa Kristo ukae juu yangu. * Uweza wake hudhihirishwa katika udhaifu wetu.
- W. Tuna hazina hii katika vyombo vya udongo, ili ionekane kwamba uwezo huu wa ajabu watoka kwa Mungu.
- **K.** Uweza wake hudhihirishwa katika udhaifu wetu.

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka kwa Polikarpo" wa mt. Inyasio wa Antiokia, askofu na shahidi.

Twapaswa kutegemeza kila kitu kwa Mungu, ili yeye pia atutegemeze

Inyasio, aitwaye pia Teoforo, amtakia kila jema Polikarpo, aliye askofu wa kanisa la Smirna, au zaidi, aliye yeye mwenyewe kama askofu Mungu Baba na Bwana Yesu Kristo.

Natoa heshima kwa utauwa wako uliowekwa imara kama mwamba usiotingika, tena namsifu na kumshukuru Bwana aliyenijalia kuona uso wako wa wema. Niweze mimi kuwa na furaha katika Mungu. Nakusihi, kwa neema uliyovikwa, kuendelea kwenye njia yako na kuwashauri wote ili waokoke. Ufanye kwamba uonekane uwepo wako kila mahali, iwe kwenye yale yanayohusu mema ya miili, kama katika yale ya rohoni. Ushughulikie kuhifadhi umoja, kwani hakuna kilicho bora zaidi. Beba mzigo wa waumini wote, kama Bwana anavyokubeba wewe. Uwe na uvumilivu na upendo kwa wote, kama ufanyavyo tayari. Ushughulikie daima sala. Uombe hekima hata kubwa zaidi kuliko ile uliyo nayo. Kesha kwa roho isiyolala. Useme na kila mmoja binafsi, ukifuata namna ya kutenda kwa Mungu. Beba ugonjwa wa wote, kama mwanariadha hodari. Ambapo uchovu ni kubwa zaidi, na tuzo itakuwa kubwa zaidi.

Ukipenda tu wanafunzi wazuri, hutakuwa na stahili lo lote. Bali tafutata kuwavutia kwa upole wenye fujo zaidi. Si kila jeraha latibiwa na dawa ile ile. Tuliza maumo makali zaidi kwa kutumia upole. Kwenye kila nafasi uwe mwenye busara kama nyoka au mpole kama hua (Mt 10,16).

Kwa kuwa unazo mwili na roho, uwe na mang'amuzi kwenye eneo la kimwili na la kiroho. Tumia, basi, hekima yako katika mambo yanayoangukia kwenye macho na uombe kuyajua yale yasiyoonekana, ili usikose kitu na upewe kwa wingi kila karama ya kiroho.

Kama rubani aomba pepo zifaazo na anayekumbwa na dhoruba atamani bandari, hivyo muda huu unaitia kazi yako ili uweze kumfikia Mungu pamoja na walio wako. Uwe na kiasi kama mwanariadha wa Bwana: tuzo ni uzima usiomalizika na wa milele, kama ujuavyo vema. Kwa ajili yako natolea kama dhabihu maisha yangu na minyororo hiyo uliyoheshimu.

Wasikuogofye wale wanaoonekana wastahili imani, bali wafundisha maneno ya uongo. Uwe imara kama fwawe chini ya nyundo. Ni tabia ya mwanariadha hodari kulengwa na mapigo na kushinda. Twapaswa kustahimili kila kitu kwa ajili ya Mungu, kwa kuwa yeye pia kwa upande wake atuvumilia sisi.

Ikue daima bidii yako. Ujue kushika wakati ufaao. Umtumaini yule aliye mbali na kila tukio, nje ya nyakati, asiyeonekana, na ambaye amejifanya kuonekana kwa ajili yetu. Weka tumaini lako juu yake yeye, aliye asiyeguswa wala kuteseka, amekubali mateso kwa ajili yetu na kwa ajili yetu amepata kila aina ya dhiki.

Tusisakau wajane. Baada ya Bwana, uwe wewe tegemeo lao. Kisifanywe kitu cho chote bila wewe kukubali, na usifanye kitu bila Mungu, kama nijuavyo tayari kwamba hufanyi kitu bila yeye. Uwe thabiti. Mikutano ya waumini iwe mara nyingi zaidi. Umwalike kila mmoja binafsi.

Usidharau watumwa na wajakazi. Ila wao, kwa upande wao, wasiasi na watoe kwa bidii zaidi utumishi wao kwa utukufu wa Mungu, ili kupata toka kwake uhuru bora zaidi. Wala wasitafute kukombolewa kwa fedha ya jumuiya, ili wasimalize kwenye utumwa wa mivuto yao mibaya.

Kiitikizano:

K. Ufuate haki, imani, upendo, saburi, upole; * piga vita vile vizuri vya imani, ili uufikie uzima wa milele.

- **w.** Nastahimili mambo yote kwa ajili ya wateule, ili wao nao waupate wokovu.
- K. Piga vita vile vizuri vya imani, ili uufikie uzima wa milele.

JUMAMOSI YA KUMI NA SABA

SOMO LA KWANZA: II Kor 12,14 – 13,13

Kiitikizano:

K. Furahini, mtimilike, make katika amani. * na Mungu wa upendo na amani atakuwa pamoja nanyi.

- W. Amani ya Mungu ipitayo akili zote itawahifadhi mioyo yenu katika Yesu Kristo.
- K. Na Mungu wa upendo na amani atakuwa pamoja nanyi.

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka kwa Polikarpo" wa Mt. Inyasio wa Antiokia, askofu na shahidi.

Yote yatendeke kwa utukufu wa Mungu

Kimbia njia mbaya na useme hadharani dhidi yake. Uwashauri dada zangu kumpenda Bwana na kufurahia waume zao katika mambo ya kimwili na kiroho. Vile vile ushauri katika jina la Yesu Kristo ndugu zangu "kuwapenda wake zao, kama Bwana anavyolipenda Kanisa" (Efe 5,25).

Mtu akiwa na uwezo wa kuishi kwenye usafi kamili, kwa heshima ya mwili wa Bwana, abaki katika unyenyekevu. Akijivunia, amepotea. Tena, angetaka kujiangalia mkuu kuliko askofu, amepotea tayari. Yafaa kwamba wanaume na wanawake wanaooana wafunge mwungano wao kwa idhini ya askofu, ili ndoa yao iwe kulingana na Bwana, wala si kulingana na tamaa. Yote yafanywe kwa heshima ya Mungu.

Mwe na itibari kwa askofu na Mungu atakuwa na itibari kwenu. Mimi natolea maisha yangu kwa wale wanaojitia chini ya askofu, mapresbiteri na mashemasi. Niwe mimi na fungu pamoja nao katika Mungu! Fanyieni bidii ninyi pamoja na wengine, mpambane pamoja, kimbieni pamoja, mteseke pamoja, pumzikeni pamoja na pamoja inukeni, kama mawakili, wasaidizi na watumishi wa Mungu. Jaribuni kumpendeza yule ambaye mnampigania na toka kwake mwapokea ajira; wala asiwe kati yenu mtoro ye yote.

Ubatizo wenu uwe kama ngao, imani iwe chapeo chenu, upendo mkuki, uvumilivu silaha zote. Akiba yenu yawe matendo yenu bora, iwe mweze kupokea kwenye wakati wake tuzo mnayostahili. Mvumiliane kati yenu kwenye upole, kama Mungu afanyavyo nanyi. Niweze mimi kuwafurahia daima

Kanisa lililopo Antiokia huko Siria, kama nilivyoambiwa kwa mastahili ya sala zenu, lafurahia sasa amani. Hivyo, hata mimi, najisikia kutulia zaidi katika kujiacha kwa Mungu na tamaa yangu ya pekee ni kumfikia Mungu kwa njia ya mateso, ili nipatikane kuwa mwanafunzi wenu katika ufufuko. Ingekuwa bora, ewe Polikarpo mbarikiwa wa Mungu, kuita kusanyiko teule na kumteua mmoja mpendwa sana kwenu na mwenye bidii, atakayeweza kuitwa mjumbe wa Mungu. Huyu awe na jukumu la kuenda huko Siria kujulisha upendo wenu usiochoka, kwa utukufu wa Mungu. Mkristo si mkuu wake yeye mwenyewe, bali yupo kwa utumishi wa Mungu. Kazi hiyo mkitaka kuitekeleza ni yenu na ya Mungu. Natumaini kwamba, kwa neema yake, mko tayari kutenda tendo jema kwa utukufu wa Mungu. Niliwaandikia barua fupi ya wosia, kwani najua upendo wenu mkuu kwa ukweli.

Siwezi kuwaandikia makanisa yote, kwa kuwa ilinibidi kutoka ghafula Troade kuelekea Napoli ya Makedonia, kulingana na amri. Andika wewe kwa makanisa ya eneo la mashariki, wewe

ujuaye mapenzi ya Mungu, ili kwamba na wao wafanye vile vile. Wale wanaoweza watume wajumbe, mengine walau barua na wazikabidhi wale utakayewatuma wewe na mtakuwa kwa haki na utukufu wa milele.

Nawatakieni kuwa salama daima katika Yesu Kristo Mungu wetu: ndani yake mbaki kwenye umoja chini ya ulinzi wa Mungu. Mwe salama katika Bwana.

Kiitikizano:

- **K.** Mwimarike, msitikisike, mkizidi sana daima kutenda kazi ya Mungu: * taabu yenu siyo bure katika Bwana.
- **W.** Msikate tamaa katika kutenda mema:
- K. taabu yenu siyo bure katika Bwana.

JUMA LA KUMI NA NANE. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA KUMI NA NANE

SOMO LA KWANZA: Amo 1,1-2,3

Kiitikizano: Zab 9,8.9; Amo 1,2

- **K.** Bwana ameweka kiti chake cha enzi kwa hukumu: naye atahukumu ulimwengu kwa haki, * atawaamua watu kwa adili.
- W. Bwana atanguruma toka Sion, toka Yerusalemu atasikiza sauti yake:
- K. atawaamua watu kwa adili.

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka" uitwao wa Barnaba.

Tumaini la uzima ni mwanzo na mwisho wa imani yetu

Salamu kwenu katika amani, wana na binti, katika jina la Bwana aliyetupenda. Kuu na nyingi ndizo fadhila Mungu alizowajalia. Kwa hiyo nafurahia sana nikijua jinsi roho zenu zilivyo nzuri na zenye furaha kwa neema na vipawa vya kiroho walizopokea. Lakini furaha yangu ni kubwa zaidi nikisikia kuzaliwa ndani yangu tumaini hai la wokovu katika kuona kwa ukarimu gani chemchemi ya kimungu imemwaga juu yenu Roho wake. Ni nzuri ajabu picha mliyonionyesha machoni pangu!

Nikiwa na hakika kwamba nilipata faida sana kwenye njia takatifu ya Bwana nikiongea nanyi, najisikia kusukumwa kuwapenda zaidi kuliko uhai wangu, pia kwa kuwa naona ndani yenu imani kuu na upendo kwa tumaini la uzima wa milele.

Kwa upendo nilio nao kwa ninyi, nataka kutenga sehemu ya yale niliyo nayo, nikiwa na hakika kwamba napokea faida toka utumishi ninaowatolea. Nawaandikia, basi, mambo machache ili imani yenu ifike kuwa ujuzi kamili.

Matatu ni mambo yaliyofunuliwa na Bwana: tumaini la uzima, mwanzo na lengo la imani yetu; wokovu, asili na hatima ya mpango wa Mungu; hamu yake ya kutufanya wenye heri, dhamana na ahadi ya vitendo vyake vyote vya wokovu.

Bwana ametuelewesha kwa njia ya manabii, mambo yaliyotangulia na yaliyopo na alituwezesha kuonja malimbuko ya mambo yajayo. Na, kwa kuwa twaona kila moja kati yao

kutekelezwa kama alivyosema, twapaswa kusonga mbele daima kwenye njia ya kicho kitakatifu cha Mungu.

Kwa upande wangu, nataka kuwaambia mambo kadhaa yatakayosaidia kwa manufaa yenu tangu hapo. Ila nasema nanyi, si kama mwalimu, bali kama ndugu.

Nyakati ni mbaya na Mwovu anatawala kwa vitendo vyake vya kishetani. Kwa hiyo, tuwe macho na tutafute kwa bidii mapenzi ya Bwana. Kicho na uvumilivu hazina budi ziwe egemeo la imani yetu, ukarimu na kiasi wasaidizi wetu kwenye pambano. Tukitekeleza fadhila hizo na kujienenda ipasavyo mbele ya Bwana, tutakuwa na hekima, akili, elimu na ujuzi. Hayo ndiyo mambo Mungu atakayo toka kwetu. Naam, Bwana alitufunza kwa njia ya manabii wote kwamba yeye hahitaji dhabihu, wala kafara, wala matoleo. Je, nazijali, asema, sadaka zenu nyingi mno? Nimeshiba na sadaka za kuteketezwa za mbuzi na mafuta za ndama; damu ya mafahali na wana kondoo na mbuzi siifurahii. Wala msije mbele yangu ili kuonekana. Naam, nani aliomba mambo kama hayo toka mikono yenu? Msithubutu kukanyaga nyua zangu. Mkinitolea unga ya ngano itakuwa bure; ubani ni chukizo kwangu. Sikukuu zenu na sabato siwezi kuzivumilia (Isa 1,11-13).

Kiitikizano: Gal 2,16; Mwa 15, 6

- **K.** Twajua kwamba mwanadamu ahesabiwa haki tu kwa njia ya imani; * sisi tuliamini, ili kuhesabiwa haki kwa imani ya Kristo.
- W. Abrahamu alimwamini Bwana, naye akamhesabia jambo hilo kuwa haki;
- K. sisi tuliamini, ili kuhesabiwa haki kwa imani ya Kristo.

JUMATATU YA KUMI NA NANE

SOMO LA KWANZA: Amo 2, 4-15

Kiitikizano:

Amo 2,10.11.12; Zab 94, 10-11

- **K.** Mimi ni yule aliyewapandisha kutoka nchi ya Misri na kuwaongoza miaka arobaini jangwani. Nikasema: * Hao ni watu waliopotoka moyo, hawazijui njia zangu.
- W. Niliwainua manabii miongoni mwa wana wenu, lakini mliwaamuru manabii: Msifanye unabii!
- K. Hao ni watu waliopotoka moyo, hawazijui njia zangu.

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka" uitwao wa Barnaba.

Sheria mpya ya Bwana wetu

Mungu alifuta dhabihu za kale, kwani ili sheria mpya ya Bwana wetu Yesu Kristo, bila nira ya ulazima, iwe na toleo lisilo kazi ya wanadamu. Naam, asema: Baba zenu walipotoka kwenye nchi ya Misri, je, niliwaamuru kunitolea sadaka za kuteketezwa na dhabihu? Bali nimewapa amri hii: Mtu ye yote kati yenu asihifadhi moyoni mwake chuki dhidi ya jirani, wala msipende kuapa kwa uongo (Yer 7,22-23).

Tusipokuwa, basi, wajinga, twapaswa kuelewa hisia ya wema wa Baba yetu; naam, yeye asema nasi kwa kuwa ataka kwamba sisi, katika kutafuta kumkaribia yeye, tusikose kama Waebrania wa zamani. Hivyo, kwetu atuambia hivi: Dhabihu kwa Bwana ni roho iliyovunjika, harufu tamu kwa Bwana ni roho inayomtukuza yule aliyemwumba (Zab 51,17).

Kwa hiyo, enyi ndugu, twapaswa kwa bidii tele kushughulikia wokovu wetu, ili Mwovu asijiingize ndani mwetu kutudanganya na kutupotezea mema ya uzima.

Bwana amesema pia maneno haya: "Msifunge tena kama mwafanyavyo leo, hata kuisikizisha sauti yenu juu. Je, kufunga namna hii ni saumu niliyoichagua mimi, siku ya mtu kujitaabisha nafsi yake?" (Isa 58,4-5).

Tukimbie, basi, ubatili na tuchukie kabisa kila uovu na kila aina ya vitendo vibaya. Msijitenge, mkijifunga ndani yenu wenyewe, kama mngalikuwa tayari wenye haki, bali jikusanyieni pamoja na tafuteni yale yaliyo ya faida kwa wote. Naam, Maandiko yasema: "Ole wao wenye hekima katika macho yao wenyewe na wenye busara katika fikira zao wenyewe"(Isa 5,21).

Tugeuke kuwa wa kiroho, tujifanye kuwa hekalu lililotolewa kwa Mungu. Kwa yale yanayotuhusu, tufikirie kicho cha Mungu, na tujikaze kufuata amri zake, ili kupata furaha katika sheria zake.

Bwana atahukumu ulimwengu pasipo upendeleo wa watu (I Pet 1,17). Kila mmoja atapokea kadiri na yale aliyofanya: ikiwa alikuwa mwema, haki yake itatembea mbele yake; akiwa mbaya, atapata mbele yake thawabu ya uovu wake. Isitukie kwamba twabaki wavivu twaitwapo na twalala katika dhambi zetu na hivyo mkuu wa uovu apate mamlaka juu yetu na atuondoe kwenye ufalme wa Mungu.

Fahamuni bado hayo, ndugu zangu: ikiwa baada ya miujiza na maajabu mengi hivi yaliyotendeka kwa ajili ya taifa teule, wao wameachwa, tuangalie kwamba usitekelezwe ndani yetu msemo: "Waitwao ni wengi, bali wateule ni wachache" (Mt 22,14).

Kiitikizano:

- **K.** Torati imekuwa kiongozi kutuleta kwa Kristo, ili tuhesabiwe haki kwa imani. * Iwapo imani imekuja, hatupo tena chini ya sheria.
- W. Kabla tulifungwa chini ya ulinzi wake, tukingojea ufunuo kamili.
- K. Iwapo imani imekuja, hatupo tena chini ya sheria.

JUMANNE YA KUMI NA NANE

SOMO LA KWANZA: Amo 7, 1-17

Kiitikizano:

- **K.** Bwana hafanyi neno lolote, bila kuwafunulia watumishi wake manabii siri yake: * Mungu amenena, ni nani awezaye neno ila kutabiri?
- W. Bwana akanitwaa katika kufuatana na kundi, akaniambia: Enenda, uwatabirie watu wangu.
- K. Mungu amenena, ni nani awezaye neno ila kutabiri?

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka" uitwao wa Barnaba.

Maumbile mapyai

Bwana alikubali kutoa mwilie kwa kifo, ili dhambi ziondolewe na tutakatifuzwe kwa mwosho wa damu yake. Naam, juu yake imeandikwa: Yeye aliyeruhiwa kwa makosa yetu, alichubuliwa kwa maovu yetu, kwa kupigwa kwake sisi tumepona; kama mwanakondoo apelekwaye machinjoni, kama vile kondoo anyamazavyo, mbele yao wakatao manyoya yake" (Isa 53,5-7). Maneno haya yamhusu taifa la kiebrania, na hata sisi pia.

Twapaswa, basi, kumshukuru Bwani kwani ametuonyesha mambo yaliyopita, ametufunza juu ya yale yaliyopo, wala hakutuacha pasipo kujua yale yajayo.

Ndugu zangu, Bwana alitaka kupata mauti kwa uzima wetu, yeye mkuu wa dunia yote, yeye ambaye Mungu alimwambia wakati wa kuumba ulimwengu: "Na tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu"(Mwa 1,26). Vipi aliweza, basi, kupata kifo kwa mikono ya watu? Wajibu manabii, walioangaziwa na karama zake, hasa kwa kuongea juu yake

Yeye alipaswa kuonekana mwilini, na hivyo kuangamiza mauti na kuonyesha ufufuko wa wafu. Ilimbidi kukubali kuteseka ili kutimiza ahadi zilizofanywa kwa Mababa. Angejitayarisha taifa jipya na kuonyesha, tayari wakati wa maisha ya hapa duniani, kwamba baada ya ufufuko wa mwisho, angekuwa hakimu wa wote.

Bwana, kwa njia ya msamaha wa dhambi, alitufanya kuwa viumbe vipya na bila hatia kama watoto. Akatupatia heshima ya pekee, aliposema: Na tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu, akatawale wanyama wa nchi, ndege wa angani na samaki wa baharini (Mwa 1,26.28). Akitaja baadaye uumbaji wa pili, uliotendwa naye, alisema bado: Tazama, nafanya mambo ya mwisho kama ya kwanza. Juu ya hali hii ya kiumbe kipya anena mwandishi mtakatifu, asemapo: Ingieni kwenye nchi imiminikayo maziwa na asali, mkaitiishe (Kut 33,3)

Tazama kwamba tumeumbwa mara ya pili. Ayataja nabii: Mimi nitauondoa toka hao (yaani, wale waliopangwa na Roho wa kimungu) mioyo ya kijiwe, nami nitawapa mioyo ya nyama (Eze 11,19). Kwa hiyo alijifanya mwili, akaishi kati yetu. Tangu hapo moyo wetu umegeuka kuwa hekalu takatifu na makao ya Bwana.

Pengine Neno ajiuliza: Nionekane wapi mbele ya Mungu, Bwana wangu, ili kumwadhimisha? Na ajibu: Nitalihubiri jina lako kwa ndugu zangu, katikati ya kusanyiko nitakusifu (Zab 22,22).

Mwaona kwamba ndio sisi tunaomiliki nchi ya ahadi!

Kiitikizano Mdo 3,25; Gal 3,8

- **K.** Ninyi mmekuwa watoto wa manabii na wa maagano yale, ambayo Mungu aliagana na baba zenu, akimwambia Abrahamu: * Katika uzao wako kabila zote za ulimwengu zitabarikiwa.
- W. Andiko, kwa vile lilivyoona tangu zamani kwamba Mungu atawahesabia haki Mataifa kwa imani, lilimhubiri Abrahamu:
- **K.** Katika uzao wako kabila zote za ulimwengu zitabarikiwa.

JUMATANO YA KUMI NA NANE

SOMO LA KWANZA: Amo 9, 1-15

Mdo 15, 16.17.14.15

- **K.** Nitarejea, nami nitaijenga tena hema la Daudi, asema Bwana. * Watanitafuta mataifa yote, ambao jina langu limetajwa kwao.
- W. Mungu alitaka kujichgulia watu katika mataifa, kwa ajili ya jina lake, kama ilivyoandikwa:
- K. Watanitafuta mataifa yote, ambao jina langu limetajwa kwao.

SOMO LA PILI:

Toka "Waraka", uitwao wa Barnaba.

Njia ya nuru

Ipo njia iliyo ya nuru.Mtu akitaka kuifuata na kulifikia lengo na afanye hivyo kivitendo.

Ishara kwa kupata na kuifuata njia hii ni kama ifuatavyo. Utampenda yule aliyekuumba na utamcha yule aliyekuunda. Utamtukuza yule aliyekukomboa toka mauti. Utakuwa rahisi moyoni, lakini tajiri rohoni. Hutajiunga na wale wanaotembea kwenye njia za mauti. Utachukia kila limchukizalo Mungu. Utadharau kila unafiki.Hutaacha amri za Bwana.

Usijitukuze mwenyewe, bali utakuwa mnyenyekevu katika vyote. Usijipatie utukufu. Usifanye njama dhidi ya jirani yako. Usikubali hisia za kiburi moyoni mwako.

Utampenda jirani yako zaidi kuliko maisha yako. Hutasababisha kuharibu mimba, wala hutamwua mtoto baada ya kuzaliwa kwake.

Usimwache mwanao au binti yako, bali uwafunze kicho cha Mungu tangu utotoni. Usitamani mali ya jirani yako, usiwe mchoyo. Usijiunge na wenye kiburi, bali utembelee watu wanyenyekevu na wenye haki.

Cho chote kitakachokutukia, utakiona kwa wema, ukijua kwamba hakuna kinachotukia pasipo Mungu kukitaka. Hutakuwa mgeugeu katika kufikiri, wala hutatumia maneno yanye maana mbili katika kusema; kwani, ulimi mwenye hila ni mtego wa mauti.

Utashiriki pamoja na jirani yako yote uliyo nayo, wala hakuna kitu utakachoita mali yako; naam, mkishiriki mambo yasiyoharibika, jinsi gani zaidi na yale yanayoharibika? Usiwe na hakara katika kusema; kwani ulimi ni mtego wa mauti.

Utumie bidii iliyo kuu kwa kuwa msafi. Yadai hayo afya ya roho yako. Usinyoshe mkono wako kwa kuchukua, wala usiuondoe kwa kutoa. Utapenda kama mboni ya jicho yote litakayokuambia neno la Bwana.

Usiku na mchana utaukumbuka hukumu ya mwisho na utatafuta kila siku urafiki wa watakatifu, iwe unapojibidisha kusema na kujiandaa kushauri na kutafakari jinsi iwezavyo kuokoka roho fulani kwa njia ya neno, iwe ufanyapo kazi kwa mikono yako ili kutoa malipizi ya dhambi zako.

Usisite kutoa, wala usitoe zawadi yako kwa njia ya kuudhi. Wajua vizuri ni nani anayezawadia tuzo ya haki. Utahifadhi kamili hazina uliyokabidhiwa, bila unyang'anyi au mabadiliko ya hali.

Utachukia daima uovu.Utahukumu kwa haki. Hutazalisha matengano, bali utarudisha amani, ukipatanisha washindani.

Utaungama dhambi zako. Usianze sala kwa dhamira mbaya.

Tazama ni nini njia ya nuru.

Kiitikizano:

- K. Nimeiepusha miguu yangu na kila njia mbaya; * ili nilitii neno lako, ee Bwana.
- W. Sikujiepusha na hukumu zako, maana Wewe mwenyewe umenifundisha;
- **K.** ili nilitii neno lako, ee Bwana.

ALHAMISI YA KUMI NA NANE

SOMO LA KWANZA: Hos 1,1-9; 3.1-5

I Pet 2,9-10; Rum 9,26

Kiitikizano:

- **K.** Ninyi ni mzao mteule, ukuhani wa kifalme. * Ninyi mliokuwa kwanza si taifa, bali sasa ni taifa la Mungu.
- W. Mahali pale walipoambiwa: "Ninyi si watu wangu", hapo wataitwa wana wa Mungu aliye hai.
- K. Ninyi mliokuwa kwanza si taifa, bali sasa ni taifa la Mungu.

SOMO LA PILI:

Toka "Makala "za Baldwin wa Canterbury, askofu.

Upendo una nguvu kama mauti

Kina nguvu kifo, kiwezacho kutunyima na zawadi yote ya uhai. Mwenye nguvu ni upendo uwezao kutupeleka kwenye matumizi bora zaidi ya maisha.

Mauti ina nguvu, iwezayo kutuvulia nguo ya mwili huu. Wenye nguvu ni upendo, uwezao kunyanganya mabaki yetu toka mauti na kuyarudisha kwetu.

Yenye nguvu ni mauti, ambayo hakuna awezaye kuipinga. Mwenye nguvu ni upendo, mpaka kushinda juu ya mauti, kuvunja mwiba wake, kuzima nguvu yake, na kuhakikisha ushindi wake. Utakuja wakati ambapo itatukanwa, ambapo mttu ataweza kusema: U wapi, ewe mauti, uchungu wako? Wapi ushindi wako/ (Hos 13,14; I Kor 15,55).

"Upendo una nguvu kama mauti" (Wim 8,6), kwani upendo wa Kristo ni mwisho wa mauti. Kwa hiyo, asema: Mimi nitakuwa mwisho wako, ewe mauti; mimi nitakuwa pigo lako ewe kuzimu. Naam, upendo tunaompelekea Kristo, huo pia una nguvu kama mauti, kwani ni aina fulani ya mauti, yaani, angamizi la maisha ya kale, tanguko la mapotovu na kuacha matendo ya mauti.

Uwe upendo huu aina fulani ya itiko kwa Kristo, hata ikiwa yatubi kukubali kwamba halitakuwa la ulinganifu na upendo wake kwa ajili yetu na kama mfano wake uliochakaa. Naam, yeye ametupenda kwanza (I Yoh 4,10) na kwa mfano wa upendo wake amekuwa kwetu kama mwito kwa kutufanya sawa na sura yake, kwa kuvua mtu wa kale na kuvaa mtu wa mbinguni.

Kama alivyotupenda, vivyo hivyo yatupasa kumpenda. Yeye alituachi kielelezo, tufuate nyayo zake (I Pet 2,21).

Kwa hiyo asema: "Nitie kama muhuri moyooni mwako" (Wim 8,6). Kama angesema: Nipende ninavyokupenda mimi. Niweke akilini mwako, kwenye makumbusho yako, kwenye hamu zako, kwenye matamanio na vilio vyako, kwenye milio yako.

Usisahau, ewe mtu, kwamba yote ambayo ni wewe yatoka kwangu. Kumbuka jinsi nilivyokupendelea kuliko vyumbe vingine vyote, kwa heshima nilikuinua, jinsi nilivyokuwekea taji ya utukufu na heshima, jinsi nilivyokufanya mdogo punde kuliko malaika, nikatia vyote chini ya miguu yako (Zab 8,5-6). Kumbuka sio tu yale yote niliyokupatia,bali pia mambo mangapi na bila haki niliteseka kwa ajili yako. Hapo tu utaweza kuelewa jisi ambavyo wakosa haki kwangu unaponinyima upendo wako, Namm, nani akupenda ninavyokupenda mimi? Nani alikuumba isipokuwa mimi? Nani alikukomboa, isipokuwa mimi?

Ondoa toka kwangu, ee Bwana, moyo huu wa jiwe. Pasua moyo huu uliochakaa. Angamiza moyo huu usiotahiriwa. Nipe moyo mpya, moyo wa nyama, moyo safi! Wewe mwenye kusafisha mioyo na apendaye mioyo safi, tawala moyo wangu, ukae mle. Uukumbatie na kuufurahisha. Uwe mkuu kuliko kila ukuu wangu, wa ndani zaidi kuliko undani wagu mwenyewe. Wewe kielelezo cha kila uzuri na mfano wa kila utakatifu, chonga moyo wangu kwa nyundo ya huruma yako, Mungu wa moyo wangu na urithi wangu, ewe Mungu, heri yangu ya milele (Zab 73,26).

Kiitikizano: Wim 8,6-7; Yn 15,13

K. Upendo una nguvu kama mauti. Mwako wake ni mwako wa moto, ni miali ya Bwana! * Maji mengi hayawezi kuzimisha upendo.

- W. Hakuna liye na upendo mwingi kuliko huu, wa mtu kuutoa uhai wake kwa ajili ya rafiki zake.
- K. Maji mengi hayawezi kuzimisha upendo.

IJUMAA YA KUMI NA NANE

SOMO LA KWANZA: Hos 2, 4.8-25

Kiitikizano: Ufu 19, 7.9; Hos 2, 22

- **K.** Arusi ya Mwanakondoo imekuja, na mkewe amejiweka tayari. * Heri walioalikwa karamu ya arusi ya Mwanakondoo!
- W. Nami nitakuposa kwa uaminifu, nawe utamjua Bwana.
- K. Heri waliolikwa karamu ya arusi ya Mwanakondoo!

SOMO LA PILI:

Toka "Wimbo wa kiroho" wa mt. Yohane wa Msalaba, mpresbiteri.

Nitakufanya bibi arusi yangu kwa milele

Roho ikiunganika na kubadilika katika Mungu, aishi katika Mungu na kwa Mungu, na aurudisha kwake Yeye msukumo ule wa kiroho anaopokea. Ndiyo atakayo kusema mt. Paulo asemapo: "Na kwa kuwa ninyi mmekuwa wana, Mungu alimtuma Roho wa Mwanawe mioyoni mwetu aliaye: "Abba!", yaani, "Baba!"(Gal 4,6), kitu kinachowatukia wakamilifu kwa jinsi tulivyosema kabla.

Haipaswi kufikiri kwamba haiwezekani ya kuwa katika nafsi kitukie kitu cha juu hivi. Naam, Mungu aitoapo neema ya kufikia kufanana na Mungu, ikiunganika na Utatu Mtakatifu, hiyo yageuka kuwa Mungu kwa ushirika. Hapo yawezekana katika roho maisha mapya ya akilini, ya ufahamu na ya upendo, unaotekelezwa katika Utatu, kwenye mwungano na Utatu na mwenye kufanana na Utatu. Lakini hayo kwa kushirikishwa, kwani ni Mungu daima atendaye yote yanayotukia katika nafsi. Vipi yatukia hayo, hatuwezi kujua wala kusema. Twaweza kuonyesha tu kwamba Mwana wa Mungu ametupatia hali ya juu kubwa hivi na ametuwezesha kuwa wana wa Mungu na akaomba hayo kwa Baba, akisema: "Baba, hao ulionipa nataka wawe pamoja nami popote nilipo, wapate na kuutazama utukufu wangu ulionipa"(Yn 17,24), ndiyo kusema, kwa ushirika watekeleze ndani yetu kazi ile ile nitendayo mimi kwa maumbile, yaani, ile ya kutoa Roho Mtakatifu. Alisema pia: "Wala si hao tu ninaowaombea, lakini na wale watakaoniamini kwa sababu ya neno lao: Wote wawe na umoja; kama wewe, Baba, ulivyo ndani yangu, nami ndani yako, hao nao wawe ndani yetu, ili ulimwengu upate kusadiki ya kwamba wewe ndiwe uliyenituma. Nami utukufu ule ulionipa nimewapa wao, ili wawe na umoja kama sisi tulivyo umoja. Mimi ndani yao, nawe ndani yangu, ili wawe wamekamilika katika umoja; ili ulimwengu ujue ya kuwa ndiwe uliyenituma, ukapenda wao kama ulivyonipedna mimi"(Yn 17,20-23).

Mungu, basi, aliwashirikisha wao upedno ule ule wa Mwana, na hayo, si kwa maumbile kama kwa Mwana, bali kwa mwungani na badiliko la upendo. Mwana amwomba Baba kwamba wateule wawe kitu kimoja, si kama utu mmoja na maumbile, kama walivyo Baba na Mwana, bali kwenye maana ya mwungano wa upendo, kama Baba na Mwana waishii kwenye umoja wa upendo. Kwa hiyo, nafsi wanayo kwa ushirika mema yale yale aliyo nayo Mungu kwa maumbile. Kwa sababu hiyo ni kweli Mungu kwa ushirika, sawa naye na wenziwe.

Kwa hiyo mt. Petro asema: "Neema na iwe kwenu na amani iongezwe katika kumjua Mungu na Yesu Bwana wetu. Kwa kuwa uweza wake wa Uungu umetukirimia vitu vyote vipasavyo uzima na utauwa, kwa kumjua yeye aliyetuita kwa utukufu wake na wema wake mwenyewe. Tena kwa hayo ametukirimia ahadi kubwa mno, za thamani, ili kwamba kwa hizo mpate kuwa washirika wa tabia ya Uungu"(2 Pet1,2-4).

Roho yashiriki katika Mungu akitekeleza pamoja naye kazi ya Utatu Mtakatifu, katika namna tulivyoeleza, kwa nguvu ya mwungano ule ambao sasa yaiunganisha kidogo tu na Aliye juu, bali katika maisha yajayo utaiunganisha naye kwa njia kamili. Hata hivyo, nafsi ikifikia hali hiyo, yaonja furaha kuu na isiyosemeka.

Enyi roho mlioumbwa kwa vilele virefu hivi na mnaoitwa mle, je, mwafanya nini? Je, mnashughulikia nini? Je, mwataka kuwa vipofu mbele ya nuru nyingi hivi na viziwi mbele ya miito yenye mamlaka hivi?

Kiitikizano:

- K. Tazameni ni pendo la namna gani alilotupa Baba: * kwamba tuitwe wana wa Mungu; na ndivyo tulivyo!
- W. Twajua ya kuwa atakapodhihirishwa, tutafanana naye, kwa maana tutamwona kama alivyo:
- **K.** kwamba tuitwe wana wa Mungu, na ndivyo tulivyo.

JUMAMOSI YA KUMI NA NANE

SOMO LA KWANZA: Hos 5, 15d - 7, 2

Kiitikizano: Mt 9,13; Hos 6,4.6

- **K.** Nendeni, mkajifunze maana yake maneno haya: * Nataka rehema, wala si sadaka, kumjua Mungu kuliko sadaka za kuteketezwa
- W. Fadhili zenu ni kama wingu la asubuhi, na kama umande utowekao mapema.
- K. Nataka rehema, wala si sadaka, kumjua Mungu kuliko sadaka za kuteketezwa.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Dhidi ya uzushi" ya Mt. Ireneo, askofu.

Nataka upendo kuliko sadaka

Mungu hakudai sadaka wala dhabihu toka Waebrania, bali imani, utii na haki kwa wokovu wao. Kwa njia ya nabii Hosea aliwaambia mapenzi yake kwa maneno haya: "Maana nataka fadhili wala si sadaka, na kumjua Mungu kuliko sadaka za kuteketezwa" (Hos 6,6). Lakini pia Bwana wetu aliwafundisha vile vile: "Lakini kama mngalijua maana yake maneno haya: Nataka rehema, wala si sadaka, msingaliwalaumu wasio na hatia"(Mt 12,7). Hivyo alitoa ushuhuda kwa ukweli wa manabii, alipowashtaki wale alioongea nao, wajinga na wenye hatia.

Vile vile Kristo aliwashauri wanafunzi wake kumtolea Mungu malimbuko ya viumbe vyake, si kwa sababu alikuwa na haja, bali ili wasingekuwa wao wenyewe bila matunda na shukrani. Kwa hiyo, alitwaa mkate utokao kwenye ulimwengu ulioumbwa, akashukuru, akasema: "Huu ndio mwili

wangu". Vile vile akatwaa kikombe cha divai, itokayo pia kwenye ulimwengu hapa ambamo na sisi tupo, akaiita damu yake, akasema kwamba lilikuwa toleo jipya la Agano Jipya (Mt 26,28).

Kanisa limepokea zawadi hii toka mikono ya mitume na lamtolea kwa yule Mungu atupatiaye vyakula kama malimbuko ya vipawa vya Agano Jipya. Toleo hili limetabiriwa na Malaki, mmoja kati ya manabii kumi na wawili, aliposema: "Sina furaha kwenu, asema Bwana wa majeshi, sikubali dhabihu yoyote mikononi mwenu. Kwa maana toka maawio ya jua hata machweo yake jina langu ni kuu katika Mataifa; na katika kila mahali unatolewa uvumba na dhabihu safi kwa jina langu, maana jina langu ni kuu katika mataifa, asema Bwana wa majeshi"(Mal 1,10-11). Kwa maneno haya alionyesha wazi kwamba taifa la kwanza lingeacha kutoa matoleo kwa Mungu, na po pote dhabihu mpya ingetolewa kwa Mungu, lakini huo safi kweli na hivyo jina lake lingetukuzwa kati ya mataifa.

Ni jina gani lingine lipo litakalotukuzwa kati ya mataifa isipokuwa lile la Bwana wetu, ambalo kwa njia yake Baba ametukuzwa na mwanadamu anakuzwa? Lakini kwa kuwa hili ndilo jina la Mwanawe mwenyewe na atoka kwake (Mt 1,21; Lk 1,31) aliita lake.

Ikiwa mfalme angechora yeye mwenyewe sura ya mwanawe, angesema kwa haki picha hiyo ni yake, kwa sababu mbili ya kwamba ni ya mwanwe na kwamba yeye mwenyewe ameifanya. Yatukia hivi kwa jina la Yesu Kristo, apokeaye utukufu duniani kote katika Kanisa. Baba alitamka lake jina hilo, iwe kwani ni la Mwanawe, iwe kwa sababu alilichonga yeye mwenyewe, akilitoa kama wokovu kwa wanadamu (Mdo 4,12).

Basi jina la Mwana ni lake Baba na Kanisa latolea po pote sadaka yake kwa Mungu mwenyezi kwa njia ya Yesu Kristo. Akikumbuka matukio hayo mawili, nabii aliweza kusema kwa haki: "Katika kila mahali unatolewa uvumba na dhabihu safi kwa jina langu"(Mal 1,11). Uvumba huu, kulingana na Yohane ni "maombi ya watakatifu" (Ufu 5,8).

Kiitikizano:

K. Huu ndio mwili wangu unaotolewa kwa ajili yenu; hii ndiyo damu ya agano jipya, inayomwagika kwa ajili yenu, asema Bwana.* Fanyeni hivi kwa ukumbusho wangu.

- **W.** Njoo, ule mkate wangu, ukanywe divai niliyoichanganya.
- K. Fanyeni hivi kwa ukumbusho wangu.

JUMA LA KUMI NA TISA. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA KUMI NA TISA

SOMO LA KWANZA: Hos 11, 1-11

Kiitikizano:

- **K.** Moyo wangu umegeuka ndani yangu, huruma zangu zimewaka pamoja, asema Bwana. * Sitatumia ukali wa hasira yangu, kwa maana mimi ni Mungu, si mwanadamu.
- W. Nimekupenda kwa upendo wa milele, ndiyo maana nimekuvuta kwa fadhili zangu.
- K. Sitatumia ukali wa hasira yangu, kwa maana mimi ni Mungu, si mwanadamu.

SOMO LA PILI:

Toka "Mazungumzo juu ya Fadhila ya Mungu" ya mt. Katarina wa Siena, bikira.

Mungu kilindi cha upendo

Ee Bwana wangu, uelekeze jicho la huruma yako juu ya taifa lako na juu ya mwili wa kifumbo wa Kanisa takatifu. Wewe utatukuzwa zaidi kwa kusamehe na kutoa mwanga wa akili kwa wengi, kuliko kupokea ustahi wa kiumbe kimoja mnyonge, kama nilivyo, ambaye nilikukosea mara nyingi hivi na nilikuwa sababu na chombo cha maovu mengi hivi.

Je, ingenitukia nini ningejiona hai na watu wako wafu? Je, ingetukia nini, ikiwa, kwa dhmabi zangu na zile za viumbe vingine, ningepaswa kuona gizani Kanisa, Bibi arusi yako mpendwa, ambaye amezaliwa ili awe nuru?

Basi, nakuomba huruma kwa taifa lako katika jina la upendo wa milele uliokusukuma wewe mwenyewe kuumba mwanadamu kwa sura na mfano wako.

Je, ilikuwa sababu gani kwamba umemweka mwanadamu katika heshima kubwa hivi? Hakika upendo usiopimika ambao kwao umeangalia ndani yako mwenyewe kiumbe chako na ukashikwa na upendo naye. Lakini, baadaye, kwa dhambi uliotendeka, alipoteza ule uzuri wa juu ulimomwiinua.

Wewe, ukisukumwa na moto ule ule ambao nao ulituumba, ulitaka kuwatolea wanadamu njia ya kujipatanisha nawe. Kwa hiyo ulitupatia Neno. Mwanao wa pekee. Yeye alikuwa mpatanishi kati ya wewe na sisi. Yeye alikuwa haki yetu, aliyeadhibu juu yake maonevu yetu. Alitii amri uliyompatia wewe, Baba wa milele, ulipomvika na ubinadamu wetu. Ee kilindi cha upendo! Moyo gani hatajaa mshangao kwa kuona ukuu mkuu hivi ulioshuka kwenye udhilifu mkubwa hivi, yaani, hali ya ubinadamu wetu?

Sisi ni mfano wako, nawe sura yetu kwa mwungano uliounda kati yako na mwanadamu, ukifunika Uungu wa milele kwa wingu maskini la ubinadamu ulioharibika wa Adamu. Je, sababu gani? Upendo, bila shaka.

Kwa upendo huu usiosemeka, nakuomba na kukusihi kutumia huruma kwa viumbe vyako.

Kiitikizano:

- **K.** Rehema na hukumu nitaziimba, ee Bwana, nitakuimbia zaburi. * Nitakwenda kwa unyofu wa moyo ndani ya nyumba yangu.
- w. Nitatenda kwa hekima kwenye njia ya unyofu; utakuja kwangu lini?
- **K.** Nitakwenda kwa unyofu wa moyo ndani ya nyumba yangu.

JUMATATU YA KUMI NA TISA

SOMO LA KWANZA: Hos 14,2-10

Kiitikizano:

- **K.** Mimi nitawaponya kurudi nyuma kwao, nitawapenda kwa ukunjufu wa moyo. * Kwa maana hasira yangu imewaacha.
- W. Nitaitakasa damu yao, ambayo sijaitakasa; mimi, Bwana, nitakaa Sion.
- K. Kwa maana hasira yangu imewaacha.

SOMO LA PILI:

Toka "Makala juu ya Umwilisho wa Bwana" ya Teodoreto, askofu wa Siro.

Nitawaokoa toka mahangaiko yao

Yesu akimbia kwa hiari kwenye yale mateso yaliyotabiriwa kuhusu yeye; yeye aliwatabiria hayo mara nyingi kwa wanafunzi wake, tena alimkanya Petro asiyekubali tangazo kwa moyo,

akaonyesha kwamba wokovu wa ulimwengu ulipaswa kutukia kwa njia ya hayo. Kwa hiyo alijitoa mwenyewe kwa wale waliokuja kumkamata: Ni mimi mnayemtafuta (Yn 18,5).

Yeye, akishtakiwa, hakijibu, na, akiweza kujificha, hakutaka, ingawa mara nyingi wakati mwingine, alienda mbali walipomwekea mitego. Pia, aliulilia Yerusalemu, ambao kwa ugumu wa moyo wake, ulimsababisha kifo, akahukumu angamizi timamu la hekalu, hata ingawa lilikuwa maarufu hivi. Alivumilia kupigwa kichwani na mtu mdhalili maradufu. Alipigwa makofi, akatemwa mate, akatukanwa, atakeswa na kupigwa mijeledi na, mwishowe, akawekwa msalabani. Alikubali kama wenziwe wa mateso wanyang'anyi kwa upande mmoja na mwingine, akalinganishwa na wauaji na waovu. Akapewa siki na nyongo ya mzabibu mwitu, akatiwa taji ya miiba badala ya matawi ya mizabibu na mashada yake. Akivikwa na vazi la zambarau, amekuwa mfalme wa mzaha, akapigwa fimbo. Ubavu wake umechomwa na mkuki. Mwishowe, aliwekwa kaburini.

Hayo yote alitaka kuteseka kwa wokovu wetu.

Kwa kuwa wale wote waliokubali kutawaliwa na dhambi, walikuwa chini ya maumivu ya dhambi, yeye, asiyekuwa mwenyewe na dhambi, baada ya kutembea kwenye njia yote ya haki, alijitia chini ya mateso ya wenye dhambi, akiangamiza kwa msalaba wake hati ya laana ya kale. "Kristo", asema Paulo, "alitukomboa katika laana ya torati, kwa kuwa alifanywa laana kwa ajili yetu; maana imeandikwa: Amelaaniwa kila mtu aangikwaye juu ya mti"(Gal 3,13; Kum 21,32), na kwa taji ya miiba aliweka mwisho kwa adhabu za Adamu, adhabu zile alizozikia kutangazwa baada ya dhambi: Ardhi imelaaniwa kwa ajili yako: michongoma na miiba itakuzalia (Mwa 3,17-18).Kwa maji ya nyongo alipokea ndani yake uchungu na mateso ya maisha yenye kifo na maumivu ya wanadamu. Kwa siki alijihesabia mwenyewe upotovu wa watu, akawashindia njia ya kurudia hali bora zaidi. Kwa rangi ya zambarau alionyesha ufalme, kwa fimbo akamaanisha udhaifu na hali ya kumalizika ya mawezo ya Shetani, kwa pigo alidhihirisha ukombozi wetu, daima akichukua juu yake adhabu, masahihisho na mapigo tuliyostahili. Ila toka ubavu uliofunguka hakutoka kama tayari kwenye ule wa Adamu mwanamke ambaye kwa dhambi yake alizalisha mauti, bali limetoka chemchemi ya uzima uletao uhai ulimwenguni kwa mito miwili. Mmoja atufanya upya katika kisima cha ubatizo na kutupatia uzima usio na mwisho. Mwingine ni kwa kutulisha baada ya kuzaliwa kwetu, na hasa kwenye meza ya Mungu, kama ifanyavyo maziwa ambayo ni chakula na inakuza watoto wadogo.

Kiitikizano:

K. Alijeruhiwa kwa makosa yetu; adhabu ya amani yetu ilikuwa juu yake. * Kwa majeraha yake sisi tumepona.

- W. Yeye alizichukua dhambi zetu katika mwili wake juu ya mti wa msalaba, ili, tukiwa wafu kwa dhambi, tuwe hai kwa haki.
- K. Kwa majeraha yake sisi tumepona.

JUMANNE YA KUMI NA TISA

SOMO LA KWANZA: Mik 3, 1-12

Zab 79,1; Dan 3,42.29

Kiitikizano:

- **K.** Ee Mungu, wamelinajisi hekalu lako takatifu, wamefanya Yerusalemu chunguchungu. * Ututendee kwa kadiri ya fadhili zako.
- W. Tumetenda dhambi, na kufanya maovu kwa kukuacha Wewe.
- K. Ututendee kwa kadiri ya fadhili zako.

SOMO LA PILI:

Toka "Makala juu ya umwilisho" ya Teodoreto, askofu wa Siro.

Toka majeraha ya Bwana uponyaji wetu

Mateso ya Mwokozi wetu ndiyo dawa yetu. Nabii alitaka kutufunza hayo aliposema: "Ameyachukua masikitiko yetu, amejitwika huzuni zetu; lakini tulimdhania ya kuwa amepigwa, amepigwa na Mungu na kuteswa. Bali alijeruhiwa kwa makosa yetu, alichubuliwa kwa maovu yetu. Adhabu ya amani yetu ikikuwa juu yake, na kwa kupigwa kwake sisi tumepona. Sisi sote kama kondoo tumepotea... kama mwanakondoo apelekwaye machinjoni, na kama vile kondoo anyamazavyo mbele yao wakatao manyoya yake"(Isa 53,4-7).

Mchungaji aonaye kondoo waliotawanyika na achukua mmoja mkononi, ampeleka kwenye malisho ya utulivu na, kwa mfano wa huyo, awavuta kwake wanaobaki. Hivyo Neno wa Mungu, akiona kutangatanga ukoo wa wanadamu, alichukua umbile la mtumishi, akaliunganisha kabisa naye na, kwa njia yake, aliwavuta kwake wanadamu wote, akaongoza kwenye malisho ya kimungu wale waliolishwa vibaya na waliokuwa kwenye hatari ya mbwa mwitu.

Kwa hiyo, basi, Mwokozi wetu alichukua maumbile yetu, kwa hiyo Kristo Bwana akapata mateso na kuyafanya sababu ya wokovu, kwa hiyo alitolewa kwa mauti, akawekwa kaburini, na hivyo akaharibu utawala wa kale, akaahidi kutoharibika kwa wale waliotiwa kwenye minyororo.

Akijenga upya hekalu lililobomolewa na akifufuka toka mauti, aliwadhihirishia pia wafu na wale waliongojea ufufuko wake, ahadi zake halisi zisizokosa.

Kweli, alisema, maumbile niliyochukua toka kwenu, yalikuwa na ufufuko kwa umungu uliokuwa ndani yake na kuunganika naye. Kwa umungu alijikomboa toka uharibifu, akapata hali ya kutoharibika na kutokufa. Hivyo ninyi pia mtakombolewa toka utumwa mkali wa mauti, na, ukifutwa uharibifu pamoja na maashiki, mtavikwa hali ya kutokufa.

Yeye, kwa njia ya mitume, aliwatolea zawadi ya ubatizo kwa watu wote: "Basi, enendeni, mkawafundishe mataifa yote, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu"(Mt 28,19). Yaani, ubatizo ni mfano na picha ya kifo cha Bwana. "Kwa maana", asemavyo mtume Paulo, "kama tulivyounganika naye katika mfano wa mauti yake, kadhalika tutaunganika kwa mfano wa kufufuka kwake" (Rum 6,5).

<u>Kiitikizano</u> Yn 10,15.18; Eze 34,16

- **K.** Nami nautoa uhai wangu kwa ajili ya kondoo, asema Bwana; hakuna aniondoleaye, bali mimi nautoa mwenyewe: * agizo hilo nalilipokea kwa Baba yangu.
- W. Nami nitatafuta waliopotea, nitawafunga waliovunjika, nitawalisha wote kwa haki:
- K. agizo hilo nalilipokea kwa Baba yangu.

JUMATANO YA KUMI NA TISA

SOMO LA KWANZA: Mik 4,1-7

Kiitikizano: Mik 4,2; Yn 4,25

K. Njoni, tuende mlimani kwa Bwana, na nyumbani kwa Mungu wa Yakobo.* Yeye atatufundisha njia zake, nasi tutakwenda katika mapito yake.

- W. Apaswa kuja Masiya, aitwaye Kristo: naye atakapokuja, atatufunulia mambo yote.
- K. Yeye atatufundisha njia zake, nasi tutakwenda katika mapito yake

SOMO LA PILI:

Toka "Maelezo juu ya Zaburi" ya mt. Agustino, askofu.

Njoni, tupande mlimani kwa Bwana

"Kama tulivyosikia, ndivyo tulivyoona" (Zab 48,8). Ee Kanisa lenye heri! Mara ya kwanza ulisikia, baadaye, uliona. Kanisa limesikia, likipokea ahadi, sasa laona katika ukweli; limesikia katika manabii, sasa laangalia katika Injili. Naam, yale yanayotendeka sasa, limetabiriwa kabla.

Inua macho, ukatupe mtazamo ulimwenguni!Angalia urithi wako unaoenea mpaka miisho ya dunia; angalia kwamba yametendeka tayari yaliyotabiriwa: "Wafalme wote watamsujudia, watamtumikia mataifa yote"(Zab 72,11). Angalia ilivyotekelezwa yaliyosemwa: "Ee Mungu, utukuzwe juu ya mbingu: juu ya nchi yote uwe utukufu wako"(Zab 108,5). Umtazame yule aliye na mikono na miguu iliyotobolewa na misumari, ambaye mifupa yake ikitundikwa msalabani imehesabiwa, na mavazi yake yalipigiwa kura. Umshangae akitawala yule waliyemwona akitundikwa msalabani. Tazama, akikaa mbinguni, yule waliomdharau, wakati alipokuwa msafiri duniani. Angalia, mwishowe, yametendeka maneno: "Miisho yote ya dunia na watu watamrejea Bwana, jamaa zote za mataifa watamsujudia" (Zab 22,27). Mbele ya picha hii, paza sauti kwa furaha: "Kama tulivyosikia, ndivyo tulivyoona"(Zab 48,8)

Kwa haki Kanisa laitwa tokea miisho yote ya dunia: "Sikia, binti, utazame, utege sikio lako, uwasahau watu wako na nyumba ya baba yako" (Zab 45,10). Sikiliza na uone; kwanza sikiliza usiyoyaona, utaona baadaye ulichosikiliza. Bwana alisema: "Watu nisiowajua walinitumikia; kwa kusikia habari zangu mara wakanitii" (Zab 18,43-44). Watu walitii, baada ya kusikia tu kwa masikio. Basi, kabla hawajaona.

Je, hukumbuki pia maneno: "Mambo wasiyoambiwa watayaona, na mambo wasiyoyasikia watayafahamu"? Wale ambao kwao hawakutumwa manabii walikuwa wa kwanza wenye kusikiliza na kufahamu manabii; wale ambao kwanza hawakuwasikia, baadaye, walipowasikia, wakabaki na mshangao. Bali wale ambao manabii walitumwa kwao, walibaki bila kujali, wakibeba pamoja nao vyuo vya sheria, ila bila kufahamu ukweli. Walikuwa na mbao za agano, ila bila kupata urithi. bali sisi, "kama tulivyosikia, ndivyo tulivyoona".

"Katika mji wa Bwana wa majeshi; mji wa Mungu wetu" (Zab 48,8). Pale tulisikia, pale tuliona pia. "Mungu ameifanya imara hata milele" (Zab 48,8). Wasipate kiburi wale wasemao: Kristo yupo hapa au yupo pale. Asemaye: Tazama, yupo hapa; tazama yupo pale, adokezea sehemu fulani. Lakini Mungu ameahidi umoja: Wafalme walikusanyika pamoja; hawakufarakana na matengano (Zab 48,5). Ila, labda, wafikiri mji huu unaotawala sasa dunia siku moja utaangamizwa! Hautakuwa kamwe! "Mungu ameujenga imara hata milele". Sasa, ikiwa Mungu ameujenga hata milele, kwa nini waogopa kwamba msingi wake utaharibika?

<u>Kiitikizano</u>: Law 26,11-12; 2 Kor 6,16

K. Nitaiweka Maskani yangu kati yenu; nami nitakwenda kati yenu, * nami nitakuwa Mungu wenu, nanyi mtakuwa watu wangu.

- W. Sisi tu hekalu la Mungu aliye hai, kama Mungu mwenyewe alivyosema:
- K. nami nitakuwa Mungu wenu, nanyi mtakuwa watu wangu.

ALHAMISI YA KUMINA TISA

SOMO LA KWANZA: Mik 4,14-5,7

Kiitikizano: Mik 5,2.3.4; Zek 9,10

- **K.** Bali wewe, Bethlehemu, sio mdogo miongoni mwa elfu za Yuda: toka kwako atatokea mmoja atakayekuwa mtawala, mchungaji wa Israeli, watu wangu. * Na amani itakuwa kubwa.
- W. Nitatangaza amani kwa mataifa, na mamlaka yake yatakuwa toka bahari hata bahari.
- **K.** Na amani itakuwa kubwa.

SOMO LA PILI:

Toka "Upeo mkamilifu wa mkristo" wa mt. Gregorio wa Nisa, askofu

Tunaye Kristo aliye amani na mwanga wetu

"Yeye ndiye amani yetu, aliyetufanya sisi tuliokuwa wawili kuwa mmoja" (Efe 2,14). Tukifikiri kwamba Kristo ni amani, sisi tutaonyesha ya kuwa tutabeba ipasavyo jina la wakristo, ikiwa, kwa njia ya amani ile iliyo ndani yetu, tutaonyesha Kristo kwa maisha yetu. Yeye aliua uadui (Efe 2,16), kama Mtume alivyosema. Hatupaswi, basi, kamwe kuruhusu kwamba huo uhuishwe tena ndani mwetu, bali kuonyesha vizuri kwamba umekufa kabisa. Tusiufufue tena, baada ya kuuwawa na Mungu kwa wokovu wetu,tusikerwe kwa maangamizi ya roho zetu, wala tusikumbuke tena matusi tuliyopata, tusifanye kosa la kuzalisha tena ule uliokwisha kwa faida yetu.

Kwa kuwa tunaye Kristo, aliye amani, twua hivi uadui, ili kutekeleza imani katika yeye maishani mwetu

Yeye aliubomoa ukuta uliowatenganisha watu wawili, akafanya mmoja, akirudisha amani, sio tu na wale wanaotupinga toka nje, bali pia na wale wanaoamsha magomvi ndani yetu sisi wenyewe. Hivyo mwili hataweza tena kuwa na tamaa zinazopinga roho na roho tamaa zinazopinga mwili, bali utaratibu wa mwili utakuwa chini ya sheria ya Mungu. Hapo, tukifanywa mtu mpya na mpenda amani na, toka wawili, tangu hapo mtu mmoja, tutakuwa makao ya amani.

Amani ni uelewano kati ya watu wawili wanaoshindana. Basi, sasa kwamba vimepungua vita vya ndani vya maumbile yetu, tukuze amani ndani yetu, hapo sisi wenyewe tutakuwa amani na tutaonyesha kwamba jina hili la Kristo ni kweli na halisi hata ndani yetu.

Kristo ni nuru halisi mbali na kila uongo. Tujufunze toka hayo kwamba hata maisha yetu hayana budi kuangaziwa na miali ya nuru halisi. Miali ya jua la haki ni fadhila zenyewe zinazong'aa na kutuangazia ili tufukuze matendo ya giza na tutembee kwa haki kama kwenye nuru ya jua (Rum 13,13). Tuchukie matendo ya giza na ya kufichwa na tutende yote kwenye nuru ya mchana, na hivyo, hata sisi tutakuwa mwanga, na, kama ni tabia ya nuru, tutawaangazia wengine kwa njia ya matendo yetu mema.

Kristo ni utakatifu wetu, kwa hiyo tuache mawazo na matendo maovu na machafu. Hivyo tutajionyesha kweli washiriki wa jina lake na tutadhihirisha uwezo wa utakatifu siyo tu kwa maneno, bali pia kwa vitendo.

Kiitikizano:

- K. Litakuja kututembelea jua litokalo kutoka juu: * litaongoza miguu yetu kwenye njia ya amani.
- W. Litawaangazia wakaao katika giza na uvuli wa mauti,
- K. litaongoza miguu yetu kwenye njia ya amani.

IJUMAA YA KUMI NA TISA

SOMO LA KWANZA: Mik 6, 1-15

Kiitikizano: Mik 6,8; Zab 37,3

K. Ee mwanadamu, yeye amekuonyesha yaliyo mema na Bwana anataka nini toka kwako: * utende haki na kupenda rehema na uende kwa unyenyekevu na Mungu wako

- W. Umtumaini Bwana, ukatende mema, ukae katika nchi, upendezwe na uaminifu.
- K. Utende haki na kupenda rehema na uende kwa unyenyekevu na Mungu wako.

SOMO LA PILI:

Toka "Hotuba juu ya ubatizo" ya mt. Pasiano, askofu.

Tufuate maisha mapya katika Kristo kwa njia ya Roho

Dhambi ya Adamu ilipitishwa kwa wanadamu wote: "Kama kwa mtu mmoja", asema Mtume, "dhambi iliingia ulimwenguni na, kwa dhambi hiyo mauti; na hivyo mauti ikawafikia watu wote kwa sababu wote wamefanya dhambi" (Rum 5,12). Basi, yahitajika kwamba hata haki ya Kristo iwapitie watu wote na kama Adamu kwa dhambi yake ilikuwa sababu ya angamizi kwa ukoo wake wote, hivyo Kristo atakuwa sababu ya wokovu kwa haki yake. Juu ya hayo Mtume asisitiza: "Kama kwa kuasi kwake mtu mmoja watu wengi waliingizwa katika hali ya wenye dhambi, kadhalika kwa kutii kwake mmoja, watu wengi wameingizwa katika hali ya wenye haki, na kama dhambi ilivyotawala katika mauti, vivyo hivyo kwa njia ya haki neema itawale hata uzima wa milele (Rum 5,19.21).

Labda mtu mmoja ataniambia: ilikuwa kwamba dhambi ya Adamu ingepita kwa wale wa baadaye, kwa sabbau walitoka kwake kwa ukoo. Lakini, je, tumezaliwa na Kristo ili toka kwake itushukie wokovu? Naam, mambo ni hivyo na tutayafahamu mara moja.

Kwenye nyakati za mwisho Kristo alichukua toka Maria roho na mwili. Huu ndio mwili aliokuja kuokoa, ambao hakuacha kwenye kuzimu na aliounganisha na roho yake na kufanya wake. Hizi ndizo arusi za Bwana, zilizofungwa na mwili mmoja, ili Kristo na Kanisa, kulingana na fumbo lile, wawe wawili katika mwili mmoja.

Tokea arusi hizi lazaliwa taifa la kikristo, wakati ambapo toka juu ashuka Roho wa Bwana. Mbegu ya mbinguni yawekwa na kuunganishwa na hali ya nafsi yetu; basi, twaanza kukua katika tumbo la mama; baadaye, tukizaliwa, twaingizwa katika uzima tunaojaliwa na Kristo.

Kwa hiyo, Mtume asema: "Mtu wa kwanza, Adamu, akawa nafsi iliyo hai; Adamu ya mwisho ni nafsi yenye kuhuisha" (I Kor 15,45). Kwa namna hii Kristo azalisha katika Kanisa kwa njia ya mapadre wake, kama asemavyo Mtume mwenyewe: "Mimi nimewazaa katika Kristo" (I Kor 4,15).

Hivyo, Kristo, kwa njia ya Roho wa Mungu, kupitia huduma ya mapadre na nguvu ya imani, azalisha mtu mpya, aliyeumbwa kwenye tumbo la mama, akapokelewa katika Kanisa kwa uzazi wa chemchemi ya ubatizo.

Mtu ahitaji, basi, kumkubali Kristo, ili aweze kutuzalisha upya. Mtume Yohane asema hayo: "Wote waliompokea aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa Mungu" (Yn 1,12). Kuzaliwa huku hawezi kutukia isipokuwa kwa sakramenti ya ubatizo, ya krisma na ya padre. Naam, kwa ubatizo zimeoshwa dhambi zetu, kwa krisma twapewa Roho Mtakatifu: yote mawili twayapata toka mkono na kinywa cha padre. Kwa njia hii, mtu wote azaliwa katika Kristo: "Kusudi, kama Kristo alivyofufuka katika wafu, vivyo hiyvo na sisi tuenende katika upya wa uzima" (Rum 6,4), ndiyo kusema kwamba, baada ya kuacha makosa ya maisha ya kale, kwa njia ya Roho, tufuate, kwa mfano wa Yesu, maisha ya fadhila.

<u>Kiitikizano</u>: Rum 15,19.21; I Yoh 4,10

- K. Kwa kuasi kwake mtu mmoja, wote ni wadhambi; kwa utii wa mmoja, wote watakuwa wenye haki. * Dhambi ilitawala kwa mauti; itawale sasa neema kwa uzima wa milele, katika Kristo Bwana.
- W. Mungu alimtuma Mwanawe kuwa kipatanisho kwa dhambi zetu.
- K. Dhambi ilitawala kwa mauti; itawale sasa neema kwa uzima wa milele, katika Kristo Bwana.

JUMAMOSI YA KUMI NA TISA

SOMO LA KWANZA: Mik 7,7-20

Kiitikizano:

- **K.** Bado kitambo kidogo sana, yeye ajaye atakuja, wala hatakawia. Hatutakuwa tena na hofu: * Yeye ni mwokozi wetu.
- W. Atakanyaga maovu yetu, naye atazitupa dhambi zetu zote katika vilindi vya bahari:
- **K.** yeye ni mwokozi wetu.

SOMO LA PILI:

Toka "Hotuba juu ya ubatizo" ya Mt. Pasiano, askofu.

Safi na bila doa kwa siku ya Bwana

Kama tulivyobeba sura ya mtu wa duniani, hivyo tutabeba mfano wa mtu wa mbinguni; kwa kuwa mtu wa kwanza uliotoka udongo, ni wa udongo, yule mtu wa pili watoka mbinguni na ni wa mbinguni (I Kor 15,47-49). Tukienenda hivyo, ee wapendwa, hatutakufa kamwe. Hata ikiwa mwili huu utakamatwa na uharibifu, sisi tutaishi katika Kristo, kama alivyosema yeye mwenyewe: "Yeye aniaminiye mimi, ajapokufa, atakuwa anaishi" (Yn 11,25).

Basi, tunao uhakika, juu ya neno la Mungu, kwamba Abrahamu, Isaka na Yakobo na watakatifu wote wa Mungu waishi. Bwana, kweli, amesema kwamba waishi, kwani yule aliye Mungu wao ni Mungu wa walio hai wala si wa wafu (Mt 22,32). Akisema juu yake mwenyewe Mtume anena: kwangu kuishi ni Kristo na kufa ni faida: nataka kufa ili niwe pamoja na Kristo (Flp

1,21-23). Na tena: "Wakati tuwapo hapa katika mwili, tunakaa mbali na Bwana. Twaenenda kwa imani si kwa kuona" (2 Kor 5,6).

Hii ndiyo imani yetu, ndugu wapendwa sana. Kwa mengine: tukiweka sisi tumaini letu tu katika ulimwengu huu, tuko wa kulalamika kuliko watu wote (I Kor 15,19). Maisha yetu ya hapa, kama ninyi wenyewe mwaweza kuona, yanao urefu ule ule na yale ya wanyama, ya ndege na, pengine, mfupi zaidi. Ila alama ya mtu ni kupata yale aliyotoa Kristo kwa njia ya Roho yake, uzima wa milele, mradi tusitende dhambi tena. Kama mauti huja kwa sababu ya dhambi, hivyo twakombolewa toka mauti kwa njia ya utakatifu; uzima twaupoteza kwa dhambi,bali waokolewa na utakatifu. "Mshahara wa dhambi ni mauti, bali karama ya Mungu ni uzima wa milele, katika Yesu Kristo Bwana wetu" (Rum 6,23).

Ni yeye, ndiye yeye aliyetukomboa, akitusamehe, asemavyo Mtume, dhambi zetu zote na akifuta hati iliyoandikwa ya kutushitaki, iliyokuwa ya uadui kwetu. Akaiondoa isiwepo tena, akaigongomea msalabani. Akiishajivulia mwili, akawanyima nguvu zao Enzi na Mamlaka na kuzifanya kuwa mkogo kwa ujasiri nyuma ya msafara wake wa ushindi (Kol 2,13-15). Akawakomboa wale waliofungwa kwenye mapingu, akavunja minyororo, kama alivyotabiri Daudi: Bwana huwainua walioanguka, Bwana hufungua waliofungwa, Bwana hufungua macho waliopofuka (Zab 145,7-8). Na pia: "Umevifungua vifungo vyangu. Nitakutolea dhabihu ya kushukuru"(Zab 116,16-17). Basi, tumefunguliwa na minyororo yetu wakati ambapo, kwa njia ya sakramenti ya ubatizo, tulikusanywa chini ya bendera ya Kristo, tukimkataa shetani na wasaidizi wake wote, ambao tuliwatumikia mpaka hapo. Tumekombolewa toka wao kwa jina na kwa damu ya Kristo; basi, hatupaswi kuwa tena watumwa wao.

Kwa hiyo, ndugu wapendwa, tukumbuke kwamba twaoshwa mara moja tu; mara moja twakombolewa, na mara moja twaingia kwenye ufalme wa milele. Mara moja tu ni wenye heri wale ambao wamesamehewa dhambi na kusitiriwa makosa yao (Zab 32,1). Mshike kwa bidii yale mliyopokea, myahifadhi katika furaha; msitake kutenda dhambi tena. Mjiweke safi na bila doa kwa siku ya Bwana.

<u>Kiitikizano</u>: I Kor 15,47.49; Kol 3,9.10

K. Mtu wa kwanza atoka katika nchi, wa pili atoka mbinguni. * Kama tulivyoichukua sura yake yule wa udongo, kadhalika tutaichukua sura yake yule wa mbinguni.

- **w.** Mmevua kabisa utu wa kale, pamoja na matendo yake; mkivaa utu mpya, unaofanywa upya kwa mfano wake yeye aliyeuumba.
- **K.** Kama tulivyoichukua sura yake yule wa udongo, kadhalika tutaichukua sura yake yule wa mbinguni

JUMA LA ISHIRINI. KIPINDI CHA KAWAIDA

DOMINIKA YA ISHIRINI

SOMO LA KWANZA: Isa 6, 1-13

Kiitikizano:

Ufu 4,8; Isa 6, 3

- **K.** Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu, Bwana Mugnu Mwenyezi, aliyekuwa na aliyeko na atakayekuja! * Dunia yote imejaa utukufu wake.
- W. Maserafi walitangaziana: Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu, ni Bwana wa majeshi.
- K. Dunia yote imejaa utukufu wake

160 - Ofisi ya Masomo Kipindi cha kawaida

SOMO LA PILI:

Toka "Homilia juu ya Injili ya Matayo" ya mt. Yohana Krisostomo, askofu.

Chumvi ya dunia na nuru ya ulimwengu

"Ninyi ni chumvi ya dunia" (Mt 5,13). Mwakabidhiwa huduma ya neno, asema Kristo, si kwa ajili yenu, bali kwa ulimwengu mzima. Siwatumi kwa miwili, kwa kumi, au kwa miji ishirini, au kwa taifa maalum, kama nyakati za manabii, bali nawatuma kwa dunia, kwa bahari, kwa ulimwengu mzima, kwa ulimwengu ulioharibika hivi. "Ninyi ni chumvi ya dunia", yafahamisha kwamba mwanadamu alipotoka katika umbile lake, akaoza na dhambi. Kwa hiyo adai toka walio wake fadhila zile zinazohitajika zaidi kuwaokoa wengine. Mtu mpole, mnyenyekevu, mwenye huruma na haki hafichi ndani yake fadhila hizo, bali afanya kwamba chemchemi hizo bora zibubujike kwa faida ya wengine. Na aliye na moyo safi, mwenye kupenda amani na ateseka kwa ajili ya ukweli, atoa maisha yake kwa wema wa wote.

Msifikiri, aonekana kusema, kwamba mmeitwa kwa mapambano madogo na kwa jitihada baradhuli. La. Ninyi ni "chumvi ya dunia". Sifa hii iliwapeleka kwa kitu gani? Labda kwa kuponya yaliyokuwa yameoza. Bila shaka, la. Chumvi haokoi yale yaliyooza. Mitume hawakufanya hayo. Ila kabla, Mungu alifanya upya mioyo na kuwakomboa toka uharibifu. Baadaye aliiwakabidhi mitume, hapo hiyo ilipata kuwa kweli "chumvi ya dunia", wakitunza na kuhifdhi watu katika maisha mapya yaliyopokelewa toka kwa Bwana. Ni kazi ya Kristo kuwakomboa watu toka uharibifu wa dhambi, ila kuzuia kuangukia tena hali ile ya kabla ya unyonge, ni kazi na jitihada za mitume.

Mwaona pia jinsi anavyoonyesha kwamba wao ni bora kuliko manabii. Hasemi kwamba ni walimu tu wa Palestina, bali wa ulimwengu mzima. Msishangae, basi, aonekana kuendelea kusema Yesu, ikiwa uangalifu wangu unawalenga ninyi kwanza na nikiwaita kukabili matatizo makubwa hivi. Fikirini ni mingapi na ya aina gani miji, mataifa na watu ambao karibu ninawatuma kwao. Kwa hiyo, nataka kwamba msiwe watakatifu kwa ajili yenu tu, bali kwamba mfanye wengine sawa nanyi. Bila hayo, hayatatosha hata kwa ninyi wenyewe.

Kwa wengine waliomo kwenye kosa, uongofu utawezekana kwa njia yenu; lakini mkianguka ninyi, mtawavuta wengine pia katika uangamizi. Zaidi ni muhimu wale mliokabidhiwa, mwahitaji jitihada zaidi. Kwa hiyo Yesu anena: "Lakini chumvi ikiwa imeharibika, itatiwa nini hata ikolee? Haifai tena kabisa, ila kutupwa nje na kukanyagwa na watu" (Mt 5,13). Kwa hiyo, baadaye, tukisikia maneno: "Watakapowashutumu na kuwaudhi na kuwanenea kila neno baya kwa uongo" (Mt 5,11), wasiogope kujitokeza, aonekana kusema: Ikiwa hamtakuwa tayari kwa majaribio, nimewachagua bure. Hivyo zitakuja laana kwa ushuhuda wa udhaifu wenu. Naam, ikiwa kwa hofu ya kutendewa vibaya, hamtaonyesha ule ujasiri wote ulio tabia yenu, mtapata mambo mabaya zaidi, mtakuwa na sifa mbaya na mtakuwa wote lengo la madharau. Hayo yamaanisha kukanyagwa.

Mara baadaye, apita kwenye mfano mwingine wa juu zaidi: "Ninyi ni nuru ya ulimwengu" (Mt 5,14). Asema tena juu ya dunia, siyo juu ya taifa moja au ya miji ishirini, bali juu ya ulimwengu mzima: nuru inayoonekana, yenye kung'aa zaidi kuliko miali ya jua. Asema kwanza juu ya chumvi na baadaye juu ya nuru, ili kuonyesha faida ya neno tajiri la kuuma na ya fundisho la juu na angavu. "Mji hauwezi kusitirika ukiwa juu ya mlima, wala watu hawawashi taa na kuiweka chini ya pishi" (Mt 5,15). Kwa maneno hayo awachochea bado kukesha juu ya vitendo vyao, akiwakumbusha kwamba waonekana mbele ya macho ya watu wote na kwamba wajongee mbele ya mtazamo ya dunia yote.

Kiitikizano: Mdo 1,8; Mt 5,16

K. Mtakuwa na nguvu ya Roho Mtakatifu atakayejilia juu yenu. * Mtakuwa mashahidi wangu hata mwisho wa nchi.

- **W.** Nuru yenu na iangaze mbele ya watu, wapate kuyaona matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu aliye mbinguni.
- K. Mtakuwa mashahidi wangu hata mwisho wa nchi.

JUMATATU YA ISHIRINI

SOMO LA KWANZA: Isa 3, 1-15

Kiitikizano:

K. Mbarikiwa mwenye haki: yeye atakuwa salama na atakula matunda ya matendo yake. * Ole wake mtu mabaya: atapewa ijara ya mkono wake.

- W. Bwana asimama ili atete, asimama ili awahukumu watu.
- K. Ole wake mtu mbaya: atapewa ijara ya mkono wake.

SOMO LA PILI:

Toka "Maelezo juu ya kitabu cha Ayubu" ya mt. Gregorio Mkuu, papa.

Mapambano nje, hofu kwa ndani

Watu watakatifu, hata ikiwa wameshindiliwa na majaribio, wajua kumvumilia yule awapigaye na, wakati ule ule, kusimama imara yule anayetaka kuwavuta kwenye upotovu. Dhidi ya wale wainua ngao ya uvumilivu, dhidi ya hawa washika silaha za ukweli. Waunga hivyo namna mbili za kupambana, wakitumia ufundi kweli mzuri wa uthabiti.

Kwa ndani wanyosha mabadiliko ya fundisho halisi kwa mafunzo yaliyoangaziwa, kwa nje wajua kuvumilia kwa uhodari kila mateso. Wawasahihisha wengine kwa kuwaelimisha. wawashinda wengine kwa kuwavumilia. Kwa uvumilivu wajisikia wenye nguvu dhidi ya maadui, kwa upendo wako tayari zaidi kutunza roho zilizojeruhiwa na uovu. Kwa wale waletao ukaidi, ili wasifaulu kuwapotosha wengine. Wafuata hawa kwa hofu na mahangaiko ili wasiache kamwe maisha ya unyofu.

Tuone askari wa mahema ya Mungu anayepigana dhidi ya maovu haya mawili: "Nje palikuwa na vita, ndani hofu"(2 Kor 7,5). Aorodhesha vita apatavyo kwa nje, akisema: "Hatari za mito, hatari za wanyang'anyi, hatari kwa taifa langu, hatari kwa mataifa mengine, hatari za mjini, hatari za jangwani, hatari za baharini, hatari kwa ndugu za uongo"(2 Kor 11,26). Silaha zingine anazotumia katika vita hivi ni: "Taabu na masumbufu, kukesha mara nyingi, njaa na kiu, kufunga mara nyingi, baridi na kuwa uchi"(2 Kor 11,27).

Lakini, hata akiwa kwenye mapigano haya, hapunguzi uangalifu kwa usalama wa mahema. Naam, aongeza mara: "Licha ya hayo yote, yako yanijiayo kila siku, maangalizi ya makanisa" (2 Kor 11,28). Achukua juu yake magumu ya vita na, wakati ule ule, ajitoa kwa bidii ili kulinda ndugu. Aongea juu ya mabaya anayovumilia, na aongeza mema anayotoa.

Tufikirie, basi, uchovu gani ni kuvumilia wakati ule ule matatizo ya nje na kujilinda kwa ndani dhidi ya madhaifu yake mwenyewe. Kwa nje, avumilia mapigano, kwa kuwa amejeruhiwa na mapambano, amefungwa na minyororo; kwa ndani ataondoa hofu, kwani aogopa kwamba maumivu yake yalete hasara siyo kwake, bali kwa wanafunzi. Kwa hiyo awaandikia: "Mtu asifadhaishwe na dhiki hizi. Maana ninyi wenyewe mnajua ya kuwa twawekewa hizo"(I The 3,3).

Katika mateso yeye mwenyewe aliogopa anguko la wengine, kwamba mitume wangejua ya kuwa alipigwa kwa sababu ya imani, wangekataa kujikiri waumini.

Ee hisia ya upendo mkuu! Adharau yale anayoteseka mwenyewe, na ashughulikia kwamba mitume wasipate mawazo ya uongo. Adharau ndani yake majeraha ya mwili, na awatibu wengine majeraha ya moyo. Wakubwa kweli wanacho kitu hiki cha pekee kwamba, wakiwemo katika maumivu ya dhiki yao wenyewe, hawaachi kushughulikia manufaa ya wengine; na, wanapoteseka ndani yao wakivumilia mateso yao wenyewe, wawashugulikia wengine, wakiwashauri yote

wanayohitaji. Ni kama madaktari mashujaa, waliopigwa na maradhi: wavumilia majeraha ya ugonjwa wao na wawashughulikia wengine kwa matibabu na dawa kwa uponyaji.

<u>Kiitikizano:</u> Ayu 13,20-21; Yer 10,24

K. Usinifiche, ee Bwana, uso wako; usiondoe mbali nami mkono wako, * na utisho wako usinitie hofu

- w. Ee Bwana, unirudi kwa haki; si kwa hasira yako usije ukaniangamiza,
- **K.** na utisho wako usinitie hofu.

JUMANNE YA ISHIRINI

SOMO LA KWANZA: Isa 7, 1-17

Kiitikizano:

Isa 7.14: 8.10: Lk 1.30.31

K. Tazama, bikira atachukua mimba, atazaa mtoto mwanamume. * Huyu ataitwa Emmanueli,

- Mungu pamoja nasi.
- W. Usiogope, Maria: utachukua mimba na kuzaa mtoto mwanamume.
- K. Huyu ataitwa Emmanueli, Mungu pamoja nasi.

SOMO LA PILI:

Toka "Homilia kwa sifa ya Mama Bikira" ya mt. Bernardo, abate.

Ameandaliwa na Aliye Juu, amebashiriwa na mababa

Ulimfaa Mungu uzazi wa namna hii: kwamba asizaliwe isipokuwa toka Bikira; hata kwa Bikira ulimfaa uzazi kama ule: asingezalisha isipokuwa Mungu. Kwa hiyo Mwumba wa watu, aliyekuwa karibu kuzaliwa ili kuwa mwanadamu, alihitaji kuchagua kati ya wanawake wote, na zaidi kuumba mama hivi, kama ilivyomfaa kwake na kwamba angependezwa naye.

Alitaka, basi, kwamba awe bikira. Yeye asiye na doa, alitaka kuzaliwa toka Yule asiyekuwa na doa, kwa sababu ilimbidi kuosha machafu ya wote. Yeye mpole na mnyenyekevu wa moyo alitaka kuja kutoka mama aliyejaa upole na unyenyekevu, kwani alihitaji kujitoa kwa kila mmoja mfano wa fadhila hizo, zifaazo, na zaidi, zinazohitajika kwa wokovu. Alimjalia zawadi ya umama kwa Bikira, yeye aliyemwongoza nadhiri ya ubikira na kumtajirisha na mastahili ya unyenyekevu.

Vinginevyo vipi Malaika angeweza kumtangaza aliyejaa neema, kama angekuwa na kitu hata kidogo kisingekuwa cha neema? Yeye aliyekuwa karibu kushika mimba ya Mtakatifu wa watakatifu na karibu kumzaa, ili angekuwa mtakatifu mwilini, alipokea zawadi ya ubikira, na, ili awe hivyo pia katika mawazo, alipokea zawadi ya unyenyekevu.

Bikira wa ukoo wa kifalme, aliyepambwa na vito vya utakatifu na kung'aa na uzuri wa aina mbili, wa mwili na wa roho, aliyejulikana kwenye makao ya mbinguni kwa vipawa na uzuri wake, alivuta juu yake mtazamo wa raia wa mbinguni na pia akavuta juu ya nafsi yake jicho la Mfalme, aliyemfanya lengo la uteuzi wake na mrithi wa ujumbe wa malaika.

"Malaika Gabrieli alitumwa", asema, "kwa mwanamwali bikira" (Lk 1,26-27): bikira mwilini, bikira rohoni, bikira kwa nadhiri, bikira, kama alivyojulishwa na Mtume, mtakatifu rohoni na mwilini; wala hakuvumbuliwa juzi kwa bahati, bali aliyeteuliwa toka milele, ametambuliwa kabla na Aliye juu na ametayarishwa naye, amehifadhiwa na malaika, ametabiriwa na mababa na kuahidiwa na manabii.

<u>Kiitikizano</u>

Lk 1, 35; Zab 45, 11.12

K. Roho Mtakatifu atakujilia juu yako, Maria, na nguvu zake Aliye juu zitakufunika kama kivuli. * Yule atakayezaliwa toka kwako ataitwa mtakatifu, Mwana wa Mungu.

- W. Sikia, binti, utazame, utege sikio: mfalme atautamani uzuri wako.
- K. Yule atakayezaliwa toka kwako ataitwa mtakatifu, Mwana wa Mungu.

JUMATANO YA ISHIRINI

SOMO LA KWANZA: Isa 9.7 - 10.4

Kiitikizano:

- **K.** Binti Sion, jinsi Bwana alivyokufunika kwa hasira yake! * Ameitupa toka mbinguni hata nchi taji ya Israeli.
- W. Katika siku ya hasira yake hakukukumbuka wewe, kiti cha miguu yake.
- K. Ameitupa toka mbinguni hata nchi taji ya Israeli.

SOMO LA PILI:

Toka "Hotuba" za mt. Agustino, askofu.

Atakayestamili mpaka mwisho ataokoka

Kila tuvumiliapo dhiki au mateso, hayo ni kwetu onyo na, wakati ule ule,njia ya kutusahihisha. Naam, hata Maandiko Matakatifu hayatuahidi amani, usalama na utulivu; bali injili hatufichi dhiki, mateso na vikwazo.Ila ahakikisha kwamba "mwenye kuvumilia hata mwisho, ndiye atakayeokoka" (Mt 10,22). Toka mtu wa kwanza hatukupata mema yo yote, bali tuliirithi mauti na laana, ambayo toka kwake ilimbidi kuja Yesu Kristo kutuokoa.

Kwa hiyo, tusilalamike wala kunung'unika, enyi ndugu. Atuonya Mtume hivi: "Wengine wao walinung'unika, wakaharibiwa na mharabu"(1 Kor 10,10). Kitu gani kipya au cha ajabu wanapata wanadamu, mababa yetu wasichokipata? Je, twaweza kusema kwamba sisi twateseka dhiki nyigi na kubwa, kama zile walizopatwa wao? Hata hivyo utaona watu wanaolalamikia nyakati zao, wakiamini kwamba nyakati zilizopita zilikuwa bora. Lakini twaweza kuwa na hakika ya kwamba hao, ikiwa wangeweza kupelekwa kwenye nyakati za mababu, wasingekosa kulalamika vile vile. Naam, ikiwa waona wewe kwamba ni nzuri nyakati zile zilizopita, ni kwa sababu si zako tena.

Kwa kuwa u huru toka laana, tena unayo imani katika Mwana wa Mungu, na umeingizwa na kufundishwa katika Maandiko Matakatifu, sioni vipi waweza kufikiri kwamba Adamu alijua nyakati bora zaidi. Hata wazazi wako walibeba urithi wa Adamu. Na ni hasa Adamu yule aliyeambiwa: Kwa jasho la uso wako utakula chakula na utalima ardhi ambamo umetwaliwa; hiyo itakuzalia michongoma na miiba (Mwa 3,19.18).

Tazama alistahili nini, ukapokea nini; tazama kitu gani ilimpa hukumu yenye haki ya Mungu. Kwa nini, basi, waamini kwamba nyakati zilizopita zilikuwa bora kuliko zako? Angalia vizuri kwamba toka Adamu wa kwanza mpaka wa leo hupatikana tu kazi, jasho, michongoma na miiba. Je, ilituangukia gharika kuu? Je, zilitujia nyakati za kuogofya hivi za njaa na vita, kama hapo kale, hata za kuidhinisha lalamiko letu dhidi ya Mungu kwa sababu ya muda huu?

Fikirini, basi, aina gani ya nyakati zilikuwa zile. Tukisikia au kusoma historia ya matukio yale, je, hatukubaki wenye kushtuka? Kwa hiyo, tunayo zaidi sababu ya kufurahi, kuliko ya kulalamikia nyakati zetu.

<u>Kiitikizano</u>: Zab 77,6-7.3; 51,3

- **K.** Nalifikiri siku za kale, miaka ya zamani zilizopita. Nakumbuka wimbo wangu usiku: * Ee Mungu unirehemu!
- W. Siku ya taabu nakutafuta Bwana, mikono yangu ilinyoshwa usiku kucha na kukusihi:
- K. ee Mungu, unirehemu!

ALHAMISI YA ISHIRINI

SOMO LA KWANZA: Isa 11, 1-16

Kiitikizano:

- **K.** Mbele yenu milima na vilima vitatoa nyimbo, miti yote ya kondeni itapiga makofi. * Mtatoka kwa furaha, mtaongozwa kwa amani.
- W. Itakuwa njia kwa mabaki ya watu wangu, kama kwa Israeli walipotoka katika nchi ya Misri.
- K. Mtatoka kwa furaha, mtaongozwa kwa amani.

SOMO LA PILI:

Toka makala "Amkio la Malaika" ya Baldwin of Canterbury, askofu.

Chipukizi litatoka shinani mwa Yese

Kwa "Salamu" ya Malaika, ambayo kwayo kila siku twasalimu kwa utauwa Bikira mtakatifu, twaongeza "na mbarikiwa mzao wa tumbo lako". Maneno haya ya mwisho ni yale aliyotamka Elisabeti kama jibu kwa amkio la Bikira.

Yeye, kama akichukua upya amkio la Malaika, aliendelea: "Umebarikiwa wewe katika wanawake, naye mzao wa tumbo lako amebarikiwa"(Lk 1,42). Hili ndilo tunda ambalo juu yake asema Isaya: "Siku hiyo chipukizi la Bwana litakuwa zuri, lenye utukufu na matunda ya nchi yatakuwa mema sana, na kupendeza"(Isa 4,2). Tunda hili ni lipi isipokuwa mtakatifu wa Israeli, ambaye, kwa upande wake, ni ukoo wa Abrahamu, mbegu ya Bwana na chipukizi la shina la Yese, tunda la uzima ambamo tumeshiriki?

Mbarikiwa kweli katika mbegu na mbarikiwa katika chipukizi, mbarikiwa katika ua, mbarikiwa katika kipawa, mbarikiwa mwishoni katika shukrani na katika sifa. Kristo, mbegu ya Abrahamu, alizaliwa toka Daudi kulingana na mwili.

Yeye peke yake kati ya watu ajipata mkamilifu katika kila jema. Kwake Roho alipewa bila kipimo, ili peke yake angeweza kutimiza kila haki. Naam, haki yake yatosha kwa mataifa yote, kulingana na yale yaliyoandikwa: "Maana, kama nchi itoavyo machipuko yake, na kama bustani ioteshavyo vitu vilivyopandwa ndani yake, ndivyo Bwana Mungu atakavyootesha haki na sifa mbele ya mataifa yote"(Isa 61,11). Hili ndilo chipukizi la haki, ambalo ua la utukufu lapamba baada ya kutajirishwa na baraka. Ila na utukufu kiasi gani? Kadiri ya juu uwezavyo kufikiriwa, na zaidi, ule usioweza kufikiriwa kamwe. Naam, chipukizi latoka shinani mwa Yese. Mpaka wapi? Mpaka juu kabisa, kwa kuwa Yesu Kristo yumo katika utukufu wa Baba (Flp 2,11).

Ukuu wake umeinuliwa juu ya mbingu, ili mbegu ya Bwana iwe ya mapambo na ya utukufu, na tunda la nchi liwe la hali ya juu.

Lakini, faida gani twaweza kutarajia tokea tunda hili? Ipi isipokuwa ile ya baraka tokea tunda barikiwa? Naam, toka mbegu, chipukizi, na ua latokea tunda la baraka. Na ua limetufikia. Kwa

muda wa kwanza, kama kwenye mbegu kwa neema ya msamaha; baadaye, kama lingekuwa chipukizi kwa ukuzi wa haki; mwishowe, latufikia kwenye ua, kwa tumaini na kwa kupata utukufu. Mbarikwa na Mungu na katika Mungu, ili Mungu atukuzwe ndani yake.Mbarikiwa pia kwa ajili yetu, ili kwamba, tukibarikiwa naye, tutukuzwe ndani yake. Naam, kwa ahadi iliyofanywa kwa Abrahamu, Mungu alimpa baraka kwa mataifa yote.

Kiitikizano: Rum 15,12; Zab 72,17.7

K. Litakuwako shina la Yese: yeye atahukumu mataifa, nao watamtumaini. * Barikiwa jina lake milele!

- W. Siku zake yeye, haki itasitawi na amani itakuwa nyingi.
- **K.** Barikiwa jina lake milele!

IJUMAA YA ISHIRINI

SOMO LA KWANZA: Isa 30, 1-18

Kiitikizano:

- K. Kwa kurudi na kustarehe mtaokolewa. * Nguvu zenu zitakuwa katika kutulia na kutumaini.
- W. Bwana anangoja ili awaonee huruma: heri wote wamngojao.
- K. Nguvu zenu zitakuwa katika kutulia na kutumaini.

SOMO LA PILI:

Toka "Maelezo juu ya Zaburi" ya mt. Ambrosio, askofu.

Mmoja tu ni mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu

Ndugu hawezi kumkomboa ndugu, bali yupo mtu atakayetekeleza ukombozi. Ila yeye hatahitaji kumtuliza Mungu, wala kumpa fidia kwa roho yake mwenyewe (Zab 49,8-9). Ndiyo kusema: "Kwa nini niogope siku za uovu?" (Zab 48,6). Naam, kitu gani chaweza kunidhuru mimi nisiyehitaji mkombozi, bali ni mimi mkombozi wa wote? Je, nitawakomboa wengine, nami nitaogopa kwa ajili yangu mimi? Tazama, nitafanya yote mapya, nitaumba matengenezo mapya ambayo hakuna upendo wa kibinadamu utakaojua kutamani au kutekeleza. Yule ambaye ndugu, aliyezaliwa toka tumbo lile lile la mama hawezi kukomboa, kwani amezuiliwa na udhaifu wa maumbile yenyewe, atamkomboa mwanadamu, yule ambaye imeandikwa juu yake: "Bwana atawapelekea mwokozi mwenye kuwatetea, naye atawaokoa"(Isa 19,20). Mtu alisema juu yake mwenyewe: "Sasa mnatafuta kuniua mimi, mtu ambaye nimewaambia iliyo kweli"(Yn 8,40).

Lakini ingawa ni mwanadamu, nani atamfahamu. Kwa kuwa kama Mungu ni mmoja tu, hivyo pia "mpatanishi kati ya Mungu na wanadamu ni mmoja, mwanadamu Yesu Kristo" (I Tim 2,5). Yeye ndiye wa pekee atakayemwokoa mwanadamu, akienda mbali na kila upendo wa kindugu, kwa sababu amemwaga kwa wageni damu yake ambayo hakuna awezaye kutoa kwa ndugu. Kwa hiyo hakunyima mwili wake mwenyewe ili kutukomboa toka dhambi na "alijitoa mwenyewe kuwa ukombozi kwa ajili ya wote" kama alivyonena shahidi wake msemakweli, mtume Paulo, anenaye: "Nasema kweli, sisemi uongo" (Rum 9,1).

Lakini kwa nini yeye tu atakomboa? Kwa sababu hakuna awezaye kuwa sawa naye katika upendo na kama yeye hakuna atoaye uzima wake kwa watumwa wake; hakuna awezaye kuwa sawa

166 - Ofisi ya Masomo

naye katika ukamilifu: naam, wote wako chini ya dhambi, kwa kuwa wote wako chini ya anguko la Adamu. Achaguliwa mkombozi mmoja tu, ambaye hawezi kuwa chini ya dhambi ya kale. Basi, yule mwanadamu ni Kristo Bwana, ambaye amechukua hali ya mwanadamu ili kusulibisha katika mwilie dhambi ya wote na kuangamiza kwa damu yake hati ya hukumu iliyo ajira ya wote.

Ila labda utasema: Vipi twakana kwamba ndugu ataweza kukomboa, wakati ambapo yeye mwenyewe alisema: "Nitalihubiri jina lako kwa ndugu zangu" (Zab 22,22). Mwanadamu Kristo Yesu hakutuondolea dhambi kama ndugu yetu, bali kama Mungu wetu. Yaani, imeandikwa hivi: "Mungu alikuwa ndani ya Kristo, akiupatanisha ulimwengu na nafsi yake" (2 Kor 5,9), naam, katika yule Kristo Yesu ambaye juu yake tu imesemwa kwamba "Neno alifanyika mwili, akakaa kwetu"(Yn 1,14). Basi, si kama ndugu, bali kama Bwana alikaa kati yetu, alipokaa mwilini.

Kiitikizano:

- **K.** Alimwaga nafsi yake hata kufa, akahesabiwa pamoja na hao wakosao. * Alichukua dhambi za watu wengi, na kuwaombea wakosaji.
- W. Yesu alisema: Baba, uwasamehe, kwa kuwa hawajui watendalo.
- K. Alichukua dhambi za watu wengi, na kuwaombea wakosaji.

JUMAMOSI YA ISHIRINI

SOMO LA KWANZA: Isa 37, 21-35

Kiitikizano:

- K. Bwana amefariji watu wake, ameukomboa Yerusalemu. * Ncha zote za dunia zitauona wokovu wa Mungu wetu.
- W. Bwana ameweka wazi mkono wake mtakatifu machoni pa mataifa yote.
- K. Ncha zote za dunia zitauona wokovu wa Mungu wetu.

SOMO LA PILI:

Toka "Maelezo juu ya zaburi" ya Mt.Ambrosio, askofu.

Kristo ameupatanisha ulimwengu na Mungu kwa damu yake

Kwa kuwa Kristo ameupatanisha ulimwengu na Mungu, hakuhitaji yeye mwenyewe upatanisho. Naam, dhambi gani yake mwenyewe angeweza kulipia yeye asiyejua dhambi? Kwa hiyo, wakati wayahudi walipomwomba kodi, iliyopangwa kwa hekalu, na iliyodaiwa na sheria kwa sababu ya dhambi, alimwambia Petro: "Simoni, wafalme wa dunia watoa kodi ama ushuru kwa watu gani? Kwa wana wao au kwa wageni? Alijibu: Kwa wageni. Yesu alimwambia: Basi kama ni hivyo, wana ni mahuru. Lakini tusije tukawakwaza, enenda baharini ukatupe ndoana, ukatwae samaki yule azukaye kwanza; na ukifumbua mdomo wake utaona shekeli. Ichukue hiyo ukawape kwa ajili yangu na kwa ajili yako"(Mt 17,25-27).

Mwana wa Mungu aonyesha kwamba hahitaji kutolea fidia kwa dhambi zake mwenyewe, kwa kuwa hajawa mtumwa wa dhambi, bali huru na kila hatia. Naam, Mwana aokoa, bali mtumishi yumo hatiani. Kwa hiyo, yuko huru na dhambi zote, wala halipi bei ya ukombozi kwa nafsi yake yule ambaye kwa damu yake atoa bei ya kutosha kwa kukomboa dhambi za ulimwengu wote. Kwa haki awakomboa wengine yule ambaye hana deni yeye mwenyewe.

Nitasema zaidi. Sio tu kwamba Kristo hadaiwi bei yo yote ya ukombozi kwa ajili yake au ya upatanisho kwa dhambi yake mwenyewe, bali hata watu binafsi. Ndiyo kusema kwamba mtu

binafsi hana haja ya kuleta fidia yake mwenyewe, kwa sababu fidia kwa wote ni Kristo, naye ni ukombozi wa kila mmoja.

Je, damu ya mtu gani yaweza kuwa na thamani muhimu kwa ukombozi wake, baada ya kwamba Kristo alimwaga yake kwa ukombozi wa wote? Je, ipo labda damu ya mtu fulani iwezayo kulinganishwa na damu ya Kristo? Au labda yupo mtu gani mwenye nguvu hivi, hata kutoa kwa ajili yake mwenyewe fidia yake, ya thamani zaidi kuliko ile aliyotoa Kristo mwilini mwake, yeye aliyepatanisha ulimwengu na Mungu kwa damu yake mwenyewe? Ipi kafara kuu zaidi, ipi dhabihu ya thamani zaidi, wapi wakili bora kuliko yeye aliyejifanya maombezi kwa ajili ya dhambi za wote, tena akatoa uhai wake kwa ukombozi wetu?

Yale yenye thamani zaidi siyo malipizi au ukombozi wa watu binafsi. Bei iliyolipwa kwa wote ni damu ya Kristo, ambayo kwayo Bwana alitukomboa. Yeye peke yake alitupatanisha na Baba, akateseka mpaka mwisho akijitwika mateso yetu. Kwa hiyo, asema: "Njoni kwangu ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha" (Mt 11,28).

<u>Kiitikizano</u>: Kol 1, 21-22; Rum 3, 25

K. Ninyi mlikuwa hapo kwanza wageni na adui, sasa Mungu amewapatanisha kwa kufa kwake Kristo, mwanawe, * ili awalete ninyi mbele zake watakatifu, wasio na mawaa wala lawama.

- W. Mungu alimweka awe chombo cha upatanisho kwa njia ya imani katika damu yake,
- K. ili awalete ninyi mbele zake watakatifu, wasio na mawaa, wala lawama.